CUTREERÂND ROMÂNIA

DE

INGINER

VIRGIL COMAN

CUPRINZÂND

Localitățile istorice, stațiunile balneo-climaterice, mânăstiri etc. și o hartă a drumurilor kilometrată în 8 planșe tipărită în 5 culori.

ING. VIRGIL COMAN

Cutreerând România

Cu o hartă a României
kilometrată în 8 planșe
în 5 culori

Depozit: București, Str. Chișinău No. 16 Vila 2. — Telefon 3.17.42

LUCRĂRI DE ING. VIRGIL COMAN

1. Automobilul (epuizat).
2. Manualul automobilistului Partea I: Motorul (epuizat).
3. „ „ „ II: Transmisiunea (epuizat).
4. Automobilul pe înţelesul tuturor. Ediţia V.
5. Directiva în munca mecanică.
6. Determinarea puterei motoarelor de automobile (epuizat).
7. Lucratul pământului în mod raţional.
8. Transportul cu automobilele.
9. Agenda Automobilistului.
10. Punerea la punct a automobilului.
11. Automobilul „Ford".
12. Arta de a conduce automobilul.
13. Planul oraşului Bucureşti.
14. Dicţionar technic în 5 limbi Vol. I.
15. „ „ „ 5 limbi Vol. II.
16. Aeroplanul.
17. Trucurile în cinematograf.
18. Motorul Diesel.
19. Aida Studiu.
20. Conu Nae automobilistul.
21. Footbal, Rugby.
22. Locomotiva de cale ferată.
23. Manualul conducătorului de automobile.
24. Telegrafia şi Telefonia fără fir.
25. Cutreerând România.

In colaborare cu N. MALLA

26. Formular de matematici.
27. Tabele de Logaritmi (ediţia V).
28. Harta României Mari industrială şi minieră.
29. Pannele de automobil şi reparaţiile lor.

In colaborare cu Maior N. CONSTANTINESCU

30. Tratat de automobile Vol. I. — Motorul —.

COSMIN

31. Footbal, aviaţie.
32. Tenisul.
33. Boxul.
34. Bicicleta.

Traduceri în colaborare cu
Prof. AUREL ALEXANDRESCU

35. Viaţa şi Opera lui Henry Ford.
36. Progresul de Henry Ford.

Introducere

In desele mele călătorii făcute de mine cu automobilul prin ţară m'am lovit de incovenientul că nu am avut un ghid care sămi fie o călăuză în aceste călătorii.

O simplă hartă a României kilometrată cum sunt cele apărute până acum sunt o îndrumare în stabilirea unui călătorii din punct de vedere al distanţelor parcurse, dar nu îţi dau o identificare al localităţilor prin cari treci şi mai ales nu te sfătuesc unde să opreşti spre a vizita anumite monumente istorice sau localităţi demne de văzut, şi unde să faci un popas mai mare, în legătură cu o regiune bogată în astfel de monumente.

Rostul unui ghid mai este şi orientarea călătorului spre a găsi un adăpost cât mai confortabil, şi totodată cât mai eftin posibil.

Prin volumul din faţă am căutat că în prima parte a volumului să dau o descripţie cât mai concentrată a localităţilor din ţară cari pot oferi de văzut turistului anumite lucruri împortante din punct de vedere isroric sau ca localitate balneară sau climaterică.

Poate în diferite descripţiuni m'am repetat, dar aceasta am făcut-o spre a nu mai sili, pe turistul care va consulta ghidul de faţă să răsfoiască şi alte localităţi din inmediata apropiere.

Tot spre o mai bună orientare, şi o uşurinţa în consultarea ghidului am repetat din nou la fiecare localitate descrisă numărul de kilometri la localităţile importante din apropiere cât şi distanţele la oraşele mai importante în legătura cu el.

La prima vedere se poate inmediat identifica cari sunt etapele de parcurs spre a sosi în acea localitate cât şi la o localitate însemnată din aproprier şi care merită şi ea a fi vizitată.

In parte a doua a volumului, am concentrat indicaţiunile din punct de vedere al confortului şi cerinţelor turistice.

Şi anume am căutat a da în diferitele localităţi numele Hotelelor şi Restaurantelor principale, unde se poate trage în mod confortabil.

Tot la acest capitol am căutat să dau diferite indicaţii practice şi anume dacă posedă hotelurile băi şi garaj spre a nu sili pe turistul automobilist să fie la un hotel prea îndepărtat de garaj.

In al treile rând am indicat şi preţurile camerilor şi al garajului spre a avea şi o indicaţie de costul întreţinerei în escursiunea pe care şi'o propune a o face prin ţară.

Dacă nu sunt date toate localitățile aceasta se datorește hotelierilor și restauratorilor cari nu au vrut să răspundă la apelul lansat de mine.

Acest capitol a fost complectat și cu un capitol comercial care să indice firmele serioase la cari se pot adresa turiști fără nici o frică, fiind întotdeauna cu siguranță serviți în mod cât mai constiincioși din toate punctele de vedere.

Partea a treia a volumului este complectată cu o hartă a drumurilor la o scară potrivită pentru automobiliști înpărțită în 8 planse mari.

Am căutat în împărțirea de față a hârței să împac cât mai mult cerințele practice într'o escursiune.

O hartă prea mare este încomodă la drum ne fiind niciodată stăpân pe ea spre a o putea consulta mai ales dacă ai norocul să mergi pe un timp cu vânt sau ploios. O hartă împărțită cu planse prea mici este iar incomodă căci raza de activitate este prea mică, astăzi automobilul parcurge distanțe mari într'un timp foarte scurt și ești nevoit că prea des să tot cauți plansa pe care o parcurgi.

Deci cerințele turistice cer o hartă la o astfel de scară și de-o astfel de dimensiune încât raza de activitate să fie destul de mare, dar formatul se fie ușor de mânuit. Cred că formatul ales de mine va satisface aceste două cerințe.

Harta a fost complectată prin indicarea de kilometri atât între localitățile apropiate cât și prin indicarea de kilometri între distanțe mai mari (dela oraș la oraș) spre o ușoară calculare a unei escursiuni.

Prin volumul de față am căutat a complecta un gol turistic, nu pretind că prima lucrare se fie perfectă dar este un început care poate satisface cerințele de astăzi a unei escursiuni.

Fac apel la persoanele cari doresc a contribui și colabora la viitoarea ediție a ghidului, să-mi trimită orice eroare strecurată în acest volum, cât și a-mi trimite fotografii, indicațiuni noi asupra localităților de față cât și a altor localități cari nu sunt azi date în acest ghid cu importanța lor, cât și date kilometrice exacte.

Mai fac apel la hotelieri și restauratori a-mi trimite toate datele asupra hotelurilor și restaurantelor pe cari le au.

Lucrarea de față va fi un imbold pentru turiști spre a vizita cât mai mult țara și a vedea comorile pe cari le are și pe lângă cari au trecut de atâtea ori fără să știe că există.

Cutreerând România

A

ABRUDUL *(65 km. dela Alba-Iulia), (județul Alba).*

Vechiul Auraria Daciae și Auraria Major de pe timpul romanilor. Astăzi aci avem o stațiune climaterică.

In piața din oraș la 1784 s'au adunat români în frunte cu Horia, Cloșca și Crișan contra maghiarilor declarând începerea revoluției dar înăbușită prin trădare de unguri.

Revoltanții de la 1848 au bătut pe honvezii maghiari de sub iobăgia țăranilor români cât și pedepsele trupești.

Revoltanți la 1848 au bătut pe honvezii maghiari de sub comanda lui Hatvany, Kemeny și Vasvary, iar casa unde a fost ucis trădătorul român Ioan Dragü este nelocuită și astăzi, aflându-se lângă biserica unită.

ABRUDU *(județul Dolj).*

Ruine vechi situate lângă satul Brătești.

ACHEMBERT *(județul Cetatea Albă).*

Situat pe malul de răsărit al golfului Șabolat, și luând ființă dela 1923. El se află situat în fața Serghiestilor. Stațiune balneară, având și apă bună de băut.

ADAKALEK *(insulă), (5 km. dela Vârciorova, 25 km. dela Turnu-Severin).*

Situată în mijlocul Dunării mai jos de Porțile de fier. Insula este lungă de 2 km. și lată de 500 m. Se găsește aci o geamie cu minaret foarte interesantă, servind cultului musulman, căci locuitorii sunt turci. Ea a fost fortificată de turci a căror urme se mai văd și astăzi. Până în anul 1918 a fost sub stăpânirea Austriacilor, dela acea dată a revenit României.

Până la 1799 aci a fost și o mănăstire franciscană. Locuitorii se ocupă cu tutunul și dulcețuri de trandafiri.

ADAM *(județul Suceava).*
Este un schit de maici situat lângă comuna Preuțești.

ADAM *(județul Tutova), (35 km. dela Bârlad).*
Mănăstire de maici. Până în anul 1885 a fost ospiciu de nebuni. Este renumită prin faptul că aci se lucrează șeicul.

ADAM CLISI.
Tocilescu făcând aci săpături a găsit vestitul monument Tropaeum Traian zidit la 108—109 de Traian după înfrângerea Dacilor și Sarmaților de către guvernatorul Moesiei. Cele mai multe din pietre au fost aduse la București.

La Nord de Adam Clisi se găsește o cetate reclădită de Justinian în secolul VI.

ADAMOAIA *(județul Suceava).*
Schit de călugări înființat la 1716.

AGAFTON *(județul Botoșani), (4 km. de Botoșani).*
Zisă a Gaftonului, întâiu mănăstire de călugări, azi mănăstire de călugărițe aproape de Botoșani și este clădită la 1710 de Ieromonahul Agafton, cu turnuri de lemn.

AGAPIA *(județul Neamț), (11 km. Târgu Neamț).*
Mănăstire de călugărițe în muntele Măgura. La o altitudine de 480 m., ferită de vânturi fiind o stațiune de viligiatură într'o poziție frumoasă.

Mănăstirea a fost zidită de hatmanul Gavrilă, fratele lui Vasile Lupu și soția sa Liliana (1647) pe vremea zaverei. La 1821 a fost arsă de Turci și restaurată de domnitorul Sutzu.

Până la 1805 a fost mănăstire de călugări. Alexandru Moruzi a transformat-o în mănăstire de maici. A ars însă în mai multe rânduri. Picturile sunt executate de pictorul Grigorescu și reprezintă sfinți și scene religioase.

Aci mai sunt obiecte de preț ca: o icoană adusă la 1804 de mitropolitul Veniamin Costache, un pocovaț cu Cina cea de taină dăruită de Ștefan cel Mare, o evanghelie slavonă, un panaghie datând din 1581 dăruit de Isaia episcopul Rădăuților, o icoană cu chipul lui Isus cu cadru de argint suflat cu aur dăruit de principele Adolf al Suediei și Norvegiei. Parte din ele sunt duse la Moscova. Aci a trăit pictorul Vlăhuță. In deal se află un vechiu schit, vechea mănăstire întemeiată de Petre Șchiopul,

cu un zid înconjurător datorit doamnei Anastasia a lui Duca Vodă şi care este mult mai veche decât Agapia.

AGAFTON *(judeţul Botoşani), (7 km. de Botoşani).*

De văzut ruinele unei biserici săpată în stâncă. Şi astăzi se pot vedea stânca altarului, iar în dreapta sunt stranele săpate tot în piatră.

AGHIRESUL *(judeţul Cluj).*

Se poate vedea un castel vechiu fost în stăpânirea princepelui ardelean Ştefan Bocskay.

In această regiune se află zăcăminţi de gips şi cărbuni de piatră.

AGIGHIO *(judeţul Tulcea), (16 km. de Tulcea).*

In localitate se găseşte un lac cu ape cloruro-sodice sulfurate şi cu nămol bun pentru băi.

ADJUD *(judeţul Putna).*

Oraş întemeiat de serdăreasa Ilinca Conta. La Nord se văd movilele rămase din timpul răsboaielor lui Ştefan cel Mare.

AIUD *(judeţul Alba), (29 km. de Blaj).*

Intemeiat de coloniştii saşi în veacul al XII-lea. Devastat şi incendiat de revoluţionarii români la 1848. Este interesant de văzut cetatea în mijlocul căreia se află biserica reformată, transformată dintr'un vechiu templu gotic, după cum se vede urmele rămase la altar.

Pe aci au trecut şi năvălirile tătarilor, apoi Mihai cât şi luptătorii lui Avram Iancu. Interesant de vizitat Colegiul Bethlen cu colecţiile lui de păsări, insecte, mineralogie, petrografie şi paleontologică; întemeiat de principele Gabriel Bethlen la 1622 la Alba Iulia şi mutat la 1662 aci de principele M. Apaffy, având şi o bibliotecă cu 22.000 de volume. Palatul prefecturei este în stil florentin, unde se poate vedea o interesantă pânză de Pataky, reprezentând ocuparea cetăţei Munkacsy.

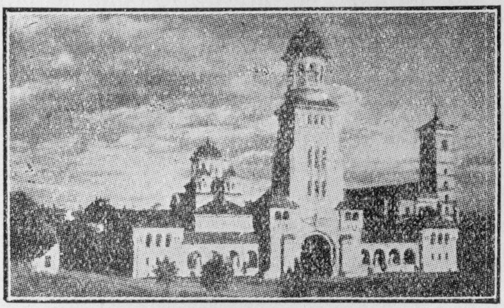
ALBA IULIA *(judeţul Alba), (70 km. dela Sibiu).*

Se află în valea Mureşului aproape de vărsarea râului Ampoiul în Mureş la o altitudine de 220 m.

Pe timpul Dacilor se chema Tharmis, iar romanii zidiră pe ruinele lui oraşul „Apulum" de unde a rămas numele râului Ampoiul. Pe timpul Goţilor îi se zicea „Colonia nouă" restaurată de Decius. Subt romani fu aci reşedinţa legiunei I Dintrix

şi a XIII-a Gemina. Apulum fu capitala Daciei. La 1242 fu devastată de Tătari, iar la 1277 de către saşi. Matei Corvin la 1469 ordonă dărâmarea zidurilor cetăţei. Regele Vlad o restaură şi a rezistat la 1550 asaltului ostaşilor lui Martinuzzi. Aci a fost reşedinţa principilor Ardeleni, fiind o cetate puternică. La 1599 Mihai Viteazul intră triumfător în Alba Iulia şi la 1600 el convocă dieta ţărei care îi s'a supus.

Cetatea de azi datează dela 1715 restaurată subt împăratul Carol al VII-lea după planul lui Eugen de Savoya. In această cetate la 1789 a fost închis Horia şi Cloşca şi apoi schingiuit

Alba Iulia — Biserica Incoronărei — Catedrala Neamului

pe roată pe locul numit Dealul Furcilor, iar mai târziu tot aci fu închis Avram Iancu.

Lângă palatul principilor se află o mănăstire, care fu restaurată de Mihai-Viteazul şi care fu dărâmată la 1714, iar cu banii daţi despăgubire s'a zidit mănăstirea greco-catolică în partea de jos a oraşului pe timpul lui Ladislau şi fu distrusă de Tătari la 1434. Ion Corvin de Hunedoara a restaurat-o la 1444 şi a lucrat-o în stil gotic şi refăcută de către Maria Tereza. In interior se află mormintele Huniazilor, Ion şi fiul său Vladislav. Aci se mai văd sarcofagiile reginei Isabela soţia lui Zapolya şi fiul ei Ioan Sigismund cât şi mormintele lui Bocskay, Apafi, Bethlen şi Rakoczy. Se mai află tot aci mormântul lui Andrei Bathori îngropat de către Mihai Viteazul şi a lui Martinuzzi omorât la Vinţul de jos. In partea de nord a cetăţei este turnul astronomic instalat la 1792 de Ignacy Bathori. La 1700 aci s'a încheiat actul unirei bisericei române cu biserica Romei.

La 1918 în Decembrie 1 s'a hotărât la Cazinoul Ofiţerilor unirea Ardealului cu patria mumă.

La 30 Maiu 1919 regele Ferdinand şi M. S. Regina Maria intrară triumfători în Alba Iulia, iar la 15 Octombrie 1922 se încoronează ca primul rege al tuturor românilor. Cu această ocazie s'a zidit Catedrala Neamului clădită pe vechiul loc unde Mihai Viteazul zidise biserica.

De văzut muzeul arheologic-istoric cu o bibliotecă şi obiecte antice. Aproape de gară s'a găsit temelia băilor Publice ale vechiului oraş Apulum precum şi diferite capiteluri de marmoră.

La intrarea în cetate se află statuia lui Carol al VI-lea.

In Institutul întemeiat de episcopul Ignat Bathiany care astăzi este muzeu de antichităţi se găseşte „Codex aureus" din timpul lui Carol cel Mare, sec. IX-lea.

ALBAC *(judeţul Turda), (21 km. dela Abrud).*
Satul natal al lui Horia, unul din căpeteniile revoluţiei dela 1784 din Transilvania.

Ţinutul este plin de guri de peşteri, doline şi râuri subpământene.

ALBENI *(judeţul Gorj), (29 km. dela Târgu-Jiu).*
Făcându-se săpături în mai multe movile s'au găsit tunuri turceşti.

ALBEŞTI *(judeţul Argeş), (8 km. dela Curtea de Argeş).*
Din carierele de piatră de aci s'a zidit biserica Curtea de Argeş de Neagoe. Tot în localitate sunt şi trei izvoare cu ape minerale.

ALBEŞTI *(judeţul Teleorman), (11 km. de Roşiorii de Vede).*
S'a găsit urmele unei întăriri ocolită cu şanţ. Iar în diferite săpături s'a dat peste unelte de răsboiu.

ALBEŞTI-PALEOLOGU *(judeţul Prahova).*
Biserica din localitate este zidită de Barbu Văcărescu la 1799.

ALEXANDRIA *(judeţul Teleorman), (85 km. de Bucureşti).*
Este întemeiată la 1831 de Principele Alexandru Ghica dela care luă şi numele. Locuitorii cari o întemeiară sunt veniţi dela Zimnicea şi din târgul Mavrodinului.

ALMAS *(judeţul Neamţ), (49 km. de Piatra Neamţ).*
Schit de maici întemeiat la 1715 de Ecaterina, soţia spătarului Iordacke Cantacuzino.

ALUNIŞUL *(judeţul Buzău), (52 km. dela Buzău).*
Lângă comuna Colţi de văzut biserica săpată în stâncă. In localitate se găseşte chilimbar şi ape minerale.

AMARA *(judeţul Ialomiţa), (9 km. dela Slobozia).*

La marginea unui lac între satul Amara şi Slobozia la o altitudine de 30 m. şi cu climat de câmpie. Lacul este cu ape cloruro-sodice-concentrate, sulfatate şi magneziene cu nomol mult. Sunt bune pentru reumatisme, limfatism, etc.

AMĂRAŞTI DE SUS *(judeţul Romanaţi), (30 km. dela Caracal).*

S'au găsit aci ruinele satului Polovinele şi Tabăra Bucinişul. In săpături s'a dat peste monede şi obiecte vechi.

ANA *(judeţul Sălaj), (27 km. dela Zalău).*

Staţiune de băi situată la o altitudine de 216 m. şi unde sunt izvoare cu ape sulfatate-feruginoase.

Băile sunt în apropiere de Bocşa Română.

ANTINA *(judeţul Romanaţi), (32 km. dela Caracal).*

Localitate industrială având o forţă motrice de 10.000 cai putere aşezată pe râul Bârzavei şi mai în aval ca Reşiţa. Aci se fabrică maşini agricole. Minele de cărbuni ale Reşiţei sunt tot aci. Perspectivă splendidă din tren pe drumul pe care îl parcurge trenul între Reşiţa şi Anina. Traseul dela Anina la Oraviţa lung de 36 km. trece prin 14 tuneluri şi 14 viaducte înalte. (Cea mai frumoasă bucată a drumului este între Lisava şi Gârlişte).

ANINOASA *(judeţul Muscel), (13 km. dela Câmpulung).*

Biserica zidită de Clucerul Pană Tudoran Vlădescu la 1678. La 1821 Turcii i-a dat foc.

ANINA *(judeţul Caraş), (16 km. dela Oraviţa).*

La Amărăştii de jos s'au găsit ruinele cetăţei romane Antina. Tot aci s'a găsit o inscripţie de pe timpul lui Filip Arabul în care localitatea este numită Romula. Se zice că de aci vine numele judeţului Romanaţi.

ARAD *(judeţul Arad).*

Interesant Palatul Cultural cu Pinacoteca unde se găsesc tablouri de Muncaci. Tot aci se mai află o colecţie preistorică provenită din săpăturile dela Pecica. Biblioteca este dăruită de marele istoric Xenopol. Avem reşedinţa episcopiei greco-orientală.

La 12 km. de Arad se află Mănăstirea Hodos-Bodrog datând dela 1135 înainte deci de năvălirea Tătarilor. Ea a fost restaurată la 1498 de Ştefan şi Marcu Iaksici. Se găsesc lucruri interesante ca o evanghelie din 1742 tipărită de Mihai Racoviţă, cât şi vase de argint din 1523 şi 1562.

ARCHITA *(județul Ciuc), (15 km. dela Miercurea Ciucului).*
Situat la o altitudine de 1301 m. aproape de creasta munților Architei. Sunt mai multe izvoare cu ape sulfatate-feruginoase.

ARGĂSĂLEȘTI *(jud. Buzău), (14 km. dela Nehoiu).*
Făcând parte de comuna Gura Teghii. In față se află muntele Piatra Arsă și râul Bâșca Mare renumit prin urși și căprioare cari se găsesc în abundență.

ARHANGHELUL *(județul Vâlcea).*
Aci a fost o mănăstire zidită de Vel paharnicul Stoica Pârâianu la 1721.

ANIES *(județul Năsăud), (37 km. dela Năsăud și 3 km. de Rodna Veche).*
Situat la o altitudine de 530 m. la poalele Măgurei Mari. Bogat în izvoare cu ape alcaline teroase (Antonia și Livia) și sunt slab radioactive bune pentru boli de ficat, anemie și aparatelor respiratoare și digestive.

ARICEȘTI *(județul Prahova).*
Pe locul Siliște a fost un sat tătărăsc și Negru Vodă i-a isgonit. Aci sunt gropile Gentei cari înghit în timp de ploaie apa cu sgomot și o dă afară limpede.

ARMĂȘEȘTI *(județul Ialomița), (69 km. dela Ploești, 4 km.). de Urziceni).*
In localitate s'a dat lupta între Mateiu Basarab și Vasile Lupu la 1639.

ARNOTA *(jud. Vâlcea), (28 km. până la Govora, 42 km. Călimănești, 25 km. R. Vâlcea).*
Mănăstire fondată de Mateiu Voevod la 1654. Aci este mormântul din marmoră albă al lui Matei Basarab și al tatălui său Vornicul Danciu. Aci avem și o fântână datând tot dela Mateiu Voevod.
Mormântul are frumoase sculpturi cu inscripțiuni și cu stema Țărei Muntenești.

ATĂRNAȚI *(județul Teleorman).*
La 1896 Mihai Viteazul a tăiat 500 turci și apoi trecu Dunărea. La 1877 poposi în localitate armatele rusești.

AVRAM IANCU *(județul Turda), (30 km. dela Abrud).*
De vizitat casa lui Avram Iancu și muzeul cu obiecte din timpul revoluției lui Iancu, cu fotografii, arme, acte, etc.
Tot aci este și biserica de lemn din Ponorel, de văzut un deal de melci pietrificați care se află la revărsarea Slatinei în Arisul mic.

AVRIG *(județul Sibiu), (23 km. dela Sibiu).*

Stațiune climaterică situată la o altitudine de 390 m. cu un climat plăcut.

Aci s'a născut marele învățat Gh. Lazăr care a murit la 1823. Mormântul lui se află în curtea bisericei ortodoxe și al cărui epitaf scris de el este următorul:

— Viețuitorule
Stai puțin și citește
Apoi te gândește
La trista omului soartă
Nepregătitoare moarte
Ce este astăzi, eu am fost
Asta să o știi pe de rost
Ce sunt eu acum, vei fi,

La care Carol Rosetti care ia ridicat monumentul a scris:

— Precum Hristos pe Lazăr din morți a înviat
Așa tu România, din somn ai deșteptat —

In localitate se află un palat al contelui Bruckental al cărui muzeu se află la Sibiu. Azi castelul și parcul este sanatoriu.

AURORA BANATULUI *(județul Caraș), (15 km. Oravița, 34 km. Reșița).*

Somerfrische, la o altitudine de 780 m. Platou înconjarat de păduri de brad.

Stațiune climaterică subalpină cu climat constant și aer ozonizat.

AZUGA *(județul Prahova), (136 km. dela București, 11 km. Sinaia, 42 km. Brașov, Câmpina 35 km.).*

Se află situat la întâlnirea văiei Prahova cu Azuga. Inainte de 1881 îi zicea Luncile dintre Prahova. Jur împrejur se află munții Clăbucetul Banului (1375), Clăbucetul Taurului (1523 m.). Sorica (1619 m.). Este un centru industrial având fabrici de ciment, postav, sticlărie, bere, salam și cherestea.

B

BABADAG *(județul Tulcea), (37 km. dela Tulcea, 86 km. la Constanța).*

Este un oraș pitoresc din Dobrogea, de unde dicta puternicul Pasă de Babadag. Loc de trecere al călătorilor străini.

Un impozant minaret de piatră, unde jos curge o cișmea și unde credincioșii veneau să se închine la mormântul unui sfânt mahomedan îngropat aci, numit Saltuc-dedè. In veacul al XVIII-lea Babadagul era un depozit de muniție și un mare hambar de grâne, dar dela 1830 a început să decadă.

BABEL *(schit), (județul Vâlcea).*

Mănăstire zidită de Vlad Călugărul dar care nu mai există astăzi.

BACĂU *(județul Bacău), (302 km. dela București, 103 km. la Focșani, 242 km. Ploești).*

A fost scaun domnesc pe timpul lui Alexandru cel Bun și sediul unui episcopat.

Biserica Mănăstirea Precista este zidită la sfârșitul veacului al 15-lea de Alexandru fiul lui Ștefan cel Mare. El a fost locul de naștere al poetului Vasile Alexandri 1 Iulie 1821 și al cărui bust este în grădina publică. In localitate se află fabrica de hârtie Letea și mai multe tăbăcării.

BĂDENI PAMANTENI *(județul Muscel), 19 km. de Câmpulung).*

In această localitate s'a retras Mihai Viteazul după bătălia dela Călugăreni.

BAIA *(jud. Neamț), (8 km. de Fălticeni).*

Așezată subt deal pe malul stâng al Moldovei. Scaunul domnesc al lui Dragoș Vodă descălicătorul Moldovei. La Baia a fost învins Matei Corvin de Ștefan cel Mare (14—15 Decembrie 1467).

Biserica Albă a fost zidită de Ștefan cel Mare după bătălia dela Baia în cinstea acelei bătălii. Se văd și astăzi ruinele bisericei catolice zidită de Alexandru cel Bun la 1410.

Pe timpul Romanilor se scotea aur dela Baia. Aproape este Cetățuia unde s'au găsit urme de civilizație neolitică.

Biserica centrală este zidită la 1532 de Petru Rareş. Calea urmată de Dragoş Vodă probabilă este peste Prislop, pe valea Bistriţei Mari prin Cârlibaba, Iacobeni, Pârjolita, Câmpu-Lung şi Cornul Luncei.

BAIA DE ARAMĂ *(jud. Mehedinţi), (83 km. de Turnu Severin).*
Staţiune climaterică cu o climă dulce şi plăcută. Se fac exploatări din minele de aramă. Excursii prin Mărăşeşti la râul Cerna şi la Pietrele albe. Urcare pe vârful Godariului (2400 m), desfăşurându-se o frumoasă perspectivă. La cheile Cernei (Corcoaia), la Orlea şi Orzeşti.

BAIA DE CRIŞ *(judeţul Hunedoara), (44 km. de Deva, 14 km. de Brad).*
Se află în ţinutul Zarandului şi unde la 10 Septembrie 1872 a murit Avram Iancu.

BAIA DE FER *(judeţul Gorj), (7,7 km. la Novaci, 41 km. dela Tg.-Jiu).*
Renumită prin peştera din localitate. Dar nu se poate înainta prea mult în ea având emanaţii de gaze. Mergând cu lumânarea aprinsă la o distanţă dela gura peşterei se stinge.

BAIA MARE *(judeţul Satu Mare), (9 km. la Baia Sprie, 61 km. Satu Mare, 195 km. Cluj).*
Renumită prin minele de plumb, cupru, aur şi argint cari se găsesc în munţii învecinaţi.

In oraş avem o topitorie de ales aurul. In localitate este o şcoală renumită de pictură.

Este interesant de vizitat muzeul care are o bogată colecţie de minereuri şi monezi cât şi colecţia lui Iancu.

Grădina publică este una din cele mai frumoase, adăpostind în ea şi Casa Artiştilor.

Se află situat la o altitudine de 228 m. regiune adăpostită de vânturi cu temperaturi constante.

Iainte de 1329 împreună cu Baia Sprie se numea Civitas de Mechio Monte.

BĂICOI *(judeţul Prahova), (16 km. de Ploeşti, 18 km. de Câmpina).*
In localitate se află palatul principesei Trubetzkoi. Băicoiul este înfiinţat de Const. Ghica. Moşia Băicoiului a fost proprietatea lui Mihai Viteazul şi dată moşnenilor Ploeşteni.

BAIŢA MARE *(judeţul Someş), (4 km. de Gherla).*

(Chiran). Situat la o altitudine de 257 m. în plină câmpie. Sunt 2 izvoare cu apă cloruro-sodice sulfuroase.

BALCIC *(judeţul Caliacra), (36 km. de Bazargic, 15 km. de Cavarna, 22 km. Ecrene).*

Oraş oriental pe malul unei mări calme. Către Nord avem promotorul dela Caliacra iar către sud cel dela Ecrene. In acest golf s'a scoborât Herodot.

Balcicul de azi este clădit pe vechea colonie milesiană Dionysopolis care există din secolul V înainte de Cristos. Se pare că el a fost distrus de cutremur. El este aşezat în amfiteatru având o înălţime de 200 m. Marea are un colorit foarte frumos, cântată de pictori. Climatul este mediteranian cu aer maritim.

Se spune că aci aveau loc serbările în cinstea lui Dionysos zeul vinului şi al veseliei. Lysimach a încercat să dea lupta împotriva Tracilor şi Sciţilor cu ajutorul Troglodiţilor, locuitorii peşterilor.

Din această localitate se trage Akornion diplomat pe care Boerebista şef dac l'a trimes să ducă tratativele între Daci şi Cnejus Pompei.

Prin diferitele săpături s'au găsit monezi de pe timpul lui Filip al II-lea macedoneanul cât şi morminte din veacul al 2-lea după Hristos.

BĂLEŞTI *(judeţul R.-Sărat), (15 km. de Râmnicu Sărat).*

Renumit prin balta Neagră unde s'a împăcat Radu cel Frumos la 1479 cu Ştefan cel Mare.

BÂLDANA *(judeţul Dâmboviţa), (40 km. de Bucureşti, 40 km. Târgovişte).*

Cu o mănăstire în ruină construită la 1827 de Popa Gh. la care sfinţire a luat parte generalul Kiselef, dăruind şi 2 icoane.

BĂLĂCENI *(judeţul Bacău), (6 km. de Oneşti).*

Lângă comuna Râpile şi unde se văd urmele unei cetăţi pe dreapta Trotuşului zidită în timpul răsboiului dintre Austriaci şi Turci.

BALACIU *(judeţul Teleorman). (31 km. de Roşiorii de Vede).*

Biserica construită la 1689 de Aga Const. Bălăceanu.

BĂLINEŞTI *(judeţul Dorohoiu), (30 km. de Dorohoi, 12 km. Mihăileni).*

Biserica datează dela 1511 şi a fost zidită de logofătul Ion Tăutu.

Este o biserică foarte caracteristică ca artă constructivă, cu bolţi cilindrice şi picturi foarte frumoase. Exteriorul are contur poligonal la altar şi la pronaos. Uşa bisericii este gotică.

BĂLŢĂTEŞTI *(judeţul Neamţ), (11 km. de Tg. Neamţ, 26 km. Piatra Neamţ).*

Aşezat într'o vale înconjurată cu dealuri acoperite de păduri de brazi la o altitudine de 475 m. Climat constant lipsit de vânturi. Sunt mai multe izvoare minerale (Carol I, Elisabeta, Independenţa şi Cuza Vodă) cu ape cloruro-sodice iodurate şi bromate.

Ele au fost descoperite de prinţul Cantacuzino la 1810.

De vizitat:

Crăcăul Negru; Hangu mânăstire şi Durău schit; Escursii pe muntele Ceahlăul la 2.400 metri.

BALTA ALBĂ *(judeţul R.-Sărat), (24 km. de R.-Sărat, 13 km. de Gara Ianca).*

Staţiune balneară cu un lac având ape clororo-sodice-sulfatate şi cu nomol bogat.

BĂLŢI *(judeţul Bălţi), (82 km. dela Iaşi).*

De văzut biserica care este construită şi sfinţită în 1804. Biserica este toată din piatră şi având clopotniţa la un colţ, ceiace îi dă originalitatea.

BARBOŞI *(judeţul Covurlui), (5 km. de Galaţi).*

In localitate se văd şi astăzi vechile urme ale cetăţii romane Gherghina.

BARBU *(judeţul Buzău), (16 km. de Buzău).*

Lângă comuna Grăjdana se află mânăstirea Barbu de călugăriţe, situată pe apa Niscovului, fondată de Barbu Radu, Vel şi soţia sa Despa la 1662.

BÂRLAD *(judeţul Tutova), (288 km. de Bucureşti, 70 km. de Mărăşeşti).*

Oraşul datează din secolul al XI-lea. Locul de baştină al filantropilor Codreanu şi Stroe Beloescu cărora li se datorează construcţia liceului Codreanu.

In localitate s'au găsit multe documente printre care şi un hrisov al lui Ştefan cel Mare din 1495.

BÂRNOVA *(judeţul Iaşi), (383 km. dela Bucureşti, 171 km. Mărăşeşti).*

Mânăstire începută la 1664 de Barnovski Voevod şi terminată de

Eustaţie Dabija Vodă care se află îngropat aci. Clopotul este dăruit la 1614 de Tomşa Voevod.

BARUL MARE şi MIC *(judeţul Hunedoara) (2 km. de gara Crevedia, 20 km. de Petroşani).*

Situat lângă Petros. De văzut o biserică veche ruinată.

Satele acestea sunt colonizate cu Sârbi şi Greci. Pe locul vechii biserici s'a ridicat una de piatră în care se află o inscripţie de pe timpul lui Iosif al II-lea din 1785 şi zugrăvită de Popa Simion din Piteşti.

BASARABI *(Judeţul Dolj), (8 km. de Cetate, 19 km. de Calafat).*

Se văd urmele cetăţei „Hunia Lunga" ce se vede că a rămas dela Germani. Multă vreme a fost un tunel care a rămas de pe timpul Hunilor.

BÂSCA PENTELEU *(judeţul Buzău), (12 km. de Nehoiaş).*

Staţiune climaterică la o altitudine de 486 m., în regiune de munte cu izvoare având ape sulfatate-feruginoase.

BASCOVUL *(judeţul Argeş), (8 km. de Piteşti).*

Schit de maici, astăzi transformat în biserică de mir.

BĂSEŞTI *(judeţul Satu-Mare), (38 km. dela Zalău).*

Locul de naştere a lui badea Gheorghe Pop de Băseşti, un mare luptător în Transilvania a cauzelor românilor. El a prezidat marea adunare naţională dela Alba-Iulia la 1 Decembrie 1918, când s'a proclamat unirea tuturor românilor. El a murit subt bolşevicii unguri, lăsând toată averea mitropoliei din Blaj.

BĂSEŞTI *(judeţul Mehedinţi).*

Se află un zid cu urme rămase dela Romani.

BAUPOTOC *(judeţul Hunedoara).*

De vizitat cascada formată de pârâul Baupotoc, apa căzând dela 25 metrii, dând un aspect măreţ.

BAZNA *(judeţul Târnava mică), (13 km. de Mediaş, 368 km. Braşov).*

Situat la 12 km. de Mediaş, la o altitutide de 321 m. şi descoperit la 1672 de către nişte ciobani. Are un climat calm cu aer ozonizat. Primele instalaţii de băi sunt din 1835. Staţiunea are 6 izvoare cu iodură, bromură şi clorură de sodiu în cantitate mare. Izvoarele sunt: Ferdinand, Merkel, De sub stâncă, Ehrlich şi Carol iar la 1909 s'a captat izvorul Bethenda.

Apele bogate în nomol, iar din bazinele unde sunt captate iese hidrogen carbonic care arde cu o flacără galbenă-albastră.

De vizitat Biserica luterană în stil gotic şi zidită la 1428. Biserica unită este în marginea satului, clădită la 1837. Escursii la Cetatea de baltă 12 km., unde sunt urmele unei vechi cetăţi. Dealtfel la 1469 regele Matei dărui această cetate lui Ştefan cel Mare şi reluată tocmai la 1538, iar Rareş o luă înapoi la 1544 şi pierdută de el din nou la 1546.

Vechea cetate se află în vale şi nu unde se află castelul lui Bethlen care fu zidit tocmai la 1769.

Băile Bazna au fost cântate într'o odă de poetul sas Valentin Frankenstein, iar Rothen le indică în scrierea sa „Memorabilia Europae" ca nişte minuni ale lumii.

BAZARGICUL *(judeţul Caliacra), (94 km. Constanţa, 36 km. Balcic, 50 km. Cavarna).*

In ultimii ani a început desvoltarea lui, fiind un centru de aprovizionare şi un cap de linie ferată. Oraşul este plin de geamii. Bisericile creştine sunt lipsite de turnul maiestos şi par nişte case obişnuite, căci Turci nu permiteau turnuri decât la minarete.

BECIU *(judeţul Olt), (39 km. Târgu Măgurele).*

Datează din timpul Geţilor. Se zice că a fost un mare beciu unde se ascundeau în timp de resveriţa locuitorii de aci.

BEIUŞ *(judeţul Bihor), (50 km., Oradea Mare, 120 km. dela Deva).*

Devenit oraş liber sub Ladislav I, pe când Maria Terezia îi dădu întinsele domenii Episcopii Greco-catolice din Oradea.

Este o cetate culturală românească datorită fondurilor religioase. Sunt în localitate şcolile uniţilor cu un trecut glorios în lupta naţională. Reuniunea femeilor române în cap cu d-na Cosma au înfiinţat biblioteci şi un atelier de ţesătorie de scoarţe. Liceul de băeţi a fost înfiinţat pe cheltuiala episcopului Vulcan în 1828. La Dealul Finisului sunt ruinele cetăţei Finisului zidită de episcopul Vichente în 1257, fiind şi un post de apărare.

BESTEPE *(judeţul Tulcea), (19 km. de Tulcea).*

Pe vârful dealului s'a găsit belciugul de care se legau corăbiile ca să nu fie luate de furtună, aceasta astăzi ne dă nivelul până unde înainte era Marea, bineînţeles că ceiace se spune nu este decât o legendă.

Pe dealul dintre Bestepe şi Mahmudia se află farul cel mai înalt, la o altitudine de 242 m.

BELTHIUG *(judeţul Satu-Mare), (95 km. de gara Acâş, 15 km. de gara Ardud).*

Situat la o altitudine de 150 m., regiune de dealuri păduroase cu ape sulfatate.

BERCA *(judeţul Buzău), (20 km. dela Buzău).*

Aşezat lângă comuna Joseni, mânăstire situată pe un pisc înalt, fondată de Vel Stolnicul Mihalcea Cândescu la 1694. Mânăstirea astăzi este transformată în biserică de mir.

BEZDEAD *(judeţul Dâmboviţa), (15 km. de Pucioasa).*

Se află un izvor de pucioasă. In marginea de sus a satului se află o serie de stânci unde se produce un ecou clar, luând numele de „malul de răsună".

BIBORŢENI *(judeţul Odorheiu), (12 km. gara Augustin, 52 km. dela Braşov).*

La o altitudine de 490 m., cu climat subalpin având izvoare cu ape carbogazoase, feruginoase, conţinând mult lithiu.

BICAZ *(judeţul Neamţ), (26 km. de Piatra Neamţ, 63 km. până la Tulgheş).*

Staţiunea climaterică situată la o altitudine de 432 m., şi Sediul Domeniilor Coroanei.

In 1918 dela 6 Iulie la 25 Octombrie a fost reşedinţa familiei regale. Azi avem un cămin de odihnă înfiinţat de A. S. R. Principele Niculae.

Poziţiile sunt extrem de frumoase iar lângă sat se află schitişorul cu acelaş nume.

BICSAD *(judeţul Satu Mare), (47 km. de Satu Mare).*

La o altitudine de 178 m. cu climat dulce şi aşezat la marginea depresiuni având 3 isvoare (Clara, Ştefan şi Andrei) cu ape alcaline cloruro-sodice, şi radioactive. De vizitat mănăstirea Bicsad.

BILBORUL *(judeţul Mureş), (30 km. dela Borsec, 39 km. dela Tulgheş).*

Localitate aşezată în munte la o altitudine de 1053 m., rar se găsesc comune la această înălţime. Localitate cu ape minunate ca aceiea dela Borsec.

BINŢINŢI *(Aurel Vlaicu), (judeţul Hunedoara, 6 km. de Orăştie).*

Lângă Orăştie se află satul Binţinţi unde s'a născut aviatorul

Aurel Vlaicu, care s'a prăbuşit cu avionul său când vroia să treacă Carpaţii.

BISERICANI *(judeţul Neamţ), (11 km. de Piatra Neamţ).*

Se află o mănăstire pe un munte înalt zidită la 1512 de Ştefăniţă Vodă. Aci a trăit episcopul Mitrofan. Azi este un sanatoriu pentru tuberculoşi.

Inainte de-a ajunge la biserică dai peste o icoană prinsă într'un trunchiu de copac; se zice că aici Maica Domnului a eşit înaintea stareţului Iosif primul ctitor al Bisericei, arătându-i unde să facă biserica. Biserica a fost terminată tocmai la 1786, păstrând însă culoritul după timpul lui Ştefăniţă.

BISTRIŢA *(judeţul Vâlcea), (22 km. la Govora, 40 km. la Călimăneşti, 23 km. R. Vâlcea).*

Mânăstire fondată de fraţii Basarabeşti la 1683 şi unde se găsesc multe odoare vechi. Ea a fost bombardată cu tunurile de către Mihnea cel Rău. Biserica a fost restaurată de Constantin Brâncoveanu iar Barbu Ştirbey a renovat-o. Conţine moaştele Sf. Grigore Decapolitu într'o raclă de argint aurit dată de Basarabul zis Cârnul care a făcut-o în locul celei răpite de Radu Mihnea.

In apropiere se află peştera Sf. Grigore situată deasupra mănăstirei.

BISTRIŢA *(judeţul Piatra), (8 km. de Piatra Neamţ).*

Datează dela sfârşitul secolului XIV-lea, întemeiată de unul din discipolii călugărului Nicodim. Actuala biserică este ridicată de Alexandru cel Bun la 1420 şi refăcută de Petru Rareş şi Alexandru Lăpuşneanu (1554). Aci este înmormântat Alexandru cel Bun cu soţia sa Ana şi fiul lor Ştefan. Mai sunt mormintele lui Alexandrel fiul lui Ştefan cel Mare, Petre Lăcustă şi soţia sa d-na Cneajna, episcopul Simion, Metodiu, boerul Ivaşcu Golescu şi mitropolitul Athanasie al Moldovei.

Se află şi o icoană trimisă Domniţei Ana de către mama împăratului Emanoil Paleologu. Se mai văd încă urmele casei domneşti de pe timpul lui Ştefan cel Mare (1498). Biserica se află în mijlocul curţei.

BISTRIŢA *(judeţul Năsăud), (50 km. la Năsăud).*

Oraşul liber regesc care datează din 1222. A fost ocupat de Tătari între 1241—1285. La 1458 a fost domeniul lui Matei Corvinul şi la 1530 a trecut în stăpânirea domnului Moldovei.

Mihai Viteazul a adunat aci armata spre a merge contra

Moldovei. Tot de Bistriţa se leagă cele două cetăţi vecine Ciçeiul şi Cetatea de Baltă stăpânite de Domnii Moldovei.

Petru Rareş a adus de aci meşteri zidari de-a clădit biserica din Roman, iar Lăpuşneanu pentru casa domnească din Iaşi.

Catedrala datează din veacul al XVI-lea, fiind la început catolică şi azi protestantă. In interior se pot vedea drapelele diferitelor bresle.

De vizitat biserica săsească care este clădită din 1529 în stil gotic cu un turn de 66 m. înălţime.

BIZUSA *(judeţul Someş), (3 km. Ileanda Mare).*

La o altitudine de 238 m. staţiune cu izvoare cu ape sulfatate şi iodurate.

BLAJUL *(judeţul Târnava Mică), (44 km. la Mediaş, 60 km. la Sibiu).*

Motto: Mitropolitul român Sava II a fost bătut până la sânge cu vâna de bou în curtea castelului principelui Mihail Apafi iar martirul Sava a zis atunci:

„Dumnezeule al părinţilor noştri, fă ca pământul acesta pe care se varsă sângele meu să ajungă în stăpânirea Românilor".

La Blaj se află scaunul Mitropoliei greco-catolică încă dela 1738. In secolul al XIII-lea se numea vila lui Herbold, care a fost fiul lui Ost voevodul Ardealului în 1266. La 1535 era proprietatea lui Gheorghe Bozdi care zidi castelul. La 1617 fu dat lui Simeon Pechy de Sz. Ersebt. După 1660 trecu principesei Ana Bornemiza soţia principelui Apaffi I. Iar la 1738 trecu episcopiei româno-unită. El se compune din oraşul şi satul Blaj. Episcopul Clain îl căpătă dela Carol al VI-lea şi la 1738 îşi luă aci reşedinţa episcopiei. Biserica catedrală fu începută la 1747 după planul italianului Ivan Martinelli şi fu terminată la 1765. Catapeteasma din lemn este opera românului Aldea din Tg. Mureş. Deasemenea şi sfeşnicele mari tot din lemn sunt. La 1900 s'a serbat 200 de ani dela alipirea ei la biserica din Roma.

In biserică se află steguleţul companiei de călăreţi români care a luptat în războiul de 7 ani sub Maria Tereza.

Datorită lui Micu Clain s'a desvoltat Blajul şi a ajuns un centru cultural al Românilor, luptând de 23 de ani pentru această cauză.

De aci a pornit Timoteiu Cipariu, Ioan Micu Moldovan, Augustin Bunea, Gheorghe Şincai, Aron Pumnul, Andrei Mureşianu, etc. Biblioteca Baziliştilor a fost prima bibliotecă, azi are 50.000

de volume dăruite de cei de mai sus şi de Mihail. In bibliotecă se găsesc şi multe manuscrise cât şi Psaltirea lui Coresi, Palia dela Orăştie etc.

Seminarul are tipografia lui, una din cele mai vechi din Ardeal. Iar mai sus de Blaj pe ţărmul Târnavei se află Câmpia Libertăţei unde la 1848 sau adunat 40.000 de Români ascultând pe Bărnuţ, Bariţ şi Papiu Ilarion.

Iar pe dealul viilor se află Crucea lui Iancu. La 1908 au aruncat în aer Ungurii aceste două monumente, dar în altă noapte românii le-au reconstituit la loc.

In luna Maiu 1919 Regele Ferdinand I a serbat liberarea Ardealului.

Tot la Blaj a studiat şi Mihail Eminescu.

Regele Ferdinand I, la 30 Maiu 1919 a rostit următoarele cuvinte:

„Am pus cu mare bucurie piciorul pe pământul Blajului, pe un pământ care timp de veacuri a fost farul culturii române, bisericeşti mai ales. Semânţa, care s'a pus aici în inimile studioşilor şi prin aceştia în inimile unei populaţiuni întregi, a dat roade frumoase. Roadele acestea le putem culege astăzi, când visul acelora cari au lucrat în frumoasa ţară a Ardealului, s'a înfăptuit spre binele întregului Neam Românesc.

Gândind la acei cari au lucrat pentru cultura română, mă închin înaintea lor cu recunoştinţă şi azi pot ura din tot sufletul acelora cari vor urma învăţămintele aşezate în şcoalele de cultură naţională să lucreze şi de aci înainte pururea cu acelaş gând şi acelaş suflet. Sunt sigur că Blajul va da şi în viitor aceleaşi sforţări, după cum a dat şi până acuma".

BOBAIŢA *(judeţul Mehedinţi), (12 km. Turnu Severin).*
La Cetatea, Câmpia Mare şi Beciul s'au găsit monezi de pe timpul lui Elin Adrian. Tot aci se văd şi urmele zidurilor unei cetăţi romane.

BOBÂLNA *(judeţul Hunedoara), (8 km. g. Turda, 11 km. de Orăştie).*
Staţiune balneară situată într'o vale cu izvoare termale indiferente.

Pe muntele Bobâlna s'au adunat la 1437 ţărani subt căpitanul Michael valahul, răsculându-se contra dijmelor mari, permisiunea de a se muta după o moşie pe alta şi mai ales pentru schimbarea monezilor.

BOBOCI *(județul Buzău), (12 km. de Mizil).*

La o altitudine de 86 m. cu climat de câmpie situată pe valea Scheei, având izvoare cu ape cloruro-sodice sulfuroase iodurate.

BOBOTA *(Derjida Mare).*

Aci a murit Gh. Şincai în drumul dela Oradea la Blaj şi a fost îngropat în cimitirul din localitate.

BOCŞA MONTANA *(județul Caraş), (16 km. de Reşița, 45 km. de Lugoj).*

Stațiune climaterică situată la o altitudine de 189 m. In localitate se află sanatoriul Dr. Velicek.

BOCŞA ROMÂNĂ *(județul Caraş, 16 km. de Bocşa Montană).*

Lângă Zalău aşezat pe şes, se află satul românesc Bocşa română. Locul de naştere al lui Simion Bărnuț care a condus mişcarea dela 1848. Tot aci a fost şi îngropat având un frumos monument ridicat de intelectualii județului.

BODOC *(județul Trei Scaune), (11 km. de Sf. Gheorghe).*

Stațiune balneară aşezată la poalele Muntelui Bodoc la o altitudine de 549 m. Izvoarele sunt Matilda şi Perla cu ape alcaline carbogazoase.

Mai există şi un izvor cu apă de pucioasă bună pentru durerile de ochi. Secuii o şi numesc „szemviz" apă de ochi.

In localitate se află castelul grofilor Miko.

BOGDAN *(județul Timiş Torontal), (7 km. de gara Şarlota).*

La o altitudine de 169 m. climat deluros, cu parc de păduri. Izvoare cu ape carboferuginoase iodate.

BOGDANA *(județul Bacău), (16 km. de Oneşti).*

Mănăstire zidită de Logofătul Solomon Bârlădeanul la 1680 şi care adăposteşte mormântul lui.

BOLINTINUL DIN VALE *(județul Ilfov).*

Locul unde a poposit Tudor Vladimirescu, trimițând proclamații locuitorilor din Bucureşti.

BORCA ŞI SABARA *(județul Neamț), (76 km. de Fălticeni, 14 km. de Broşteni).*

Domeniu al coroanei. Localitate în păduri de brazi, având şi un parc frumos la casa administrației. Apa Bistriței dă un pitoresc deosebit locurilor de aci; localitate cunoscută încă din 1811.

Pe pârâul Borca se află isvoare captate cu ape minerale

alcaline cloruro sodice iodurate ca borvizul de Borsec. De vizitat cheile Borcăi, cu marele cascade şi cu izvoare feruginoase dar necaptate.

In vecinătate se află urmele caselor de piatră ce a servit de băi domnitorilor Dimitrie Cantemir şi M. Sturdza.

BORISANCA *(4 km. de Tătărăşti), (judeţul Ismail).*

Aşezată pe lacul Săsicul Mare bogat în nămoluri minerale. Excursii la Eschipolos, Zolocari, Jibrieni şi Vâlcov.

BORSA *(judeţul Maramureş), (2 km. Borsa Handel, 7 km. Borsa Gura Fântânei, 22 km. Vişeul de sus, 10 km. Borşa Moisen, 52 km. Cârlibaba, 74 km. Iacobeni).*

La o altitudine de 665 m., situat între păduri de brazi. Sunt multe izvoare şi anume: Borsa, Gura-Fântânii, Jgheburul, Bocsa-Handel, Borsa-Repedea, Borsa Poeni.

De vizitat bisericele vechi din împrejurimi, Sălişte (1680), Strâmtura (1667), Năneşti (1600), Apsa de jos (1561), Apsa de mijloc (1440), Cuhea (1718).

La Mănăstirea Izvorul Negru unde de Sf. Maria vin toţi Maramureşenii în pelerinaj. De văzut şi biserica de lemn din 1600.

BORSEC *(judeţul Mureş), (27 km. la Topliţa, 45 km. Tulgheş, 69 km. Bicaz, 61 km. Gheorghieni prin Topliţa, 66 km. Gheorghieni prin Tulgheş, 28 km. Bilbor).*

Se află la poalele muntelui Bic. El este format din Borsecul de jos şi Borsecul de sus. Se află situat la o altitudine de 880 m. Gara este la Topliţa Română 26 km. până la Borsec. Climat de munte cu aer ozonizat, serile răcoroase. Drumul cel mai drept este prin Topliţa de Mureş, urmând văile Topliţei şi a Secului. Drumul este în serpentine prin păduri de brazi. Din vârful Secului se vede muntele Ceahlăul.

Băile au fost descoperite de un cioban venit din Basarabia şi ele datează de peste 200 de ani. Borsecul are 30 de izvoare cu ape alcaline-feroase carbogazoase.

Principalele izvoare sunt: Principal, Elisabeta, Miron, Lazăr, Carol, Ladislau. Apele sunt radioactive.

De vizitat: Poiana Zânelor, Peştera urşilor, peştera de ghiaţă, în aceasta se găseşte ghiaţă şi în timpul verei, şi Cascada.

BORZEŞTI *(judeţul Bacău), (15 km. de Moineşti).*

Biserica este ridicată la 1493 de Ştefan cel Mare în amintirea copilăriei sale.

In faţa bisericei se află un podeţ de piatră tot din aceiaşi vreme. Biserica din comună este fără turn, foarte caracteristică, cu ferestre înguste, rezemându-se pe 2 picioare de zid.

BOTIZA *(judeţul Maramureş), (31 km. de Visăul de jos).*
Numită Poiana Botizei la o altitudine de 500 m., având izvoare cu ape cloruro sodice şi feruginoase.

BOTOŞANI *(judeţul Botoşani), (7 km. la M-rea Agafton).*
Oraşul a fost întemeiat de Batus-Khan, iar după istoricii noi satul lui Botas.

La 1496 Ştefan cel Mare zidi biserica Sf. Niculai din Păpăuţi azi restaurată. Lângă biserică este un interesant muzeu. Petru Rareş îl lăsă soţiei sale Elena ca isvor de venituri. Doamna Elena zidi biserica Sf. Gheorghe terminată. La 1759 se înfiinţă de domnitorul I. Calimach şcoala domnească.

BOURENI *(judeţul Baia), (16 km. de Paşcani, 24 km. de Tg.-Neamţ).*
Schit mic lângă comuna Cristeşti. Pe clopotul cel mic se află scris anul 1352. Tradiţia spune că satul Boureni este înfiinţat de Dragoş, descălecătorul Moldovei.

BRAD *(judeţul Hunedoara), (39 km. de Abrud, 65 km. Alba Iulia).*
Singurul liceu din ţinutul Zarandului, datorit lui Şaguna, care la 1860 a strâns 5000 de zloţi cu care a cumpărat vechiul local.

Tocmai la 1869 s'a deschis clasa I-a la care solemnitate a luat parte şi Avram Iancu. Astăzi liceul îşi are palatul său. Localitate renumită prin minele de aur cari sunt în împrejurimi. Societatea Mica exploatează 5 mine, Barza, Ruda, Musaiul, Valea Morei şi Valea Arsului. In Brad sunt 160 steampuri sistem californian şi aurul se extrage cu ajutorul mercurului. Pirita este trimeasă la Zărneşti pentru fabricarea celulozei. Minele produc circa 1000 kg. de aur pe an.

BRĂDET *(judeţul Argeş), 28 km. de Curtea de Argeş.*
Aşezat în pădurea Brădetului. Staţiune balneo-climaterică într'o regiune muntoasă cu are ozonificat. Apele sunt sulfatate.

Cea mai însemnată este cea dela *Ruda* numită a celor „12 apostoli", care este exploatată după sistemul californian.

Mai sunt exploatări mici la Ţebea, Criscior, Bucureşti, Stâmpa, După piatră, Prihodiste, Bistrui, etc.

BRADEŞTI *(judeţul Dolj), (25 km. de Craiova).*
In localitate sunt 2 cruci, prima de la 1672 şi cea de-a doua dela 1751. Pe deal este o cruce de 3 m. lungime.

BRADUL *(județul Buzău).*
Mănăstire așezată pe un platou strategic însă nu se știe de cine este fondată. Stolul și arta bizantină arată că datează de înainte de Matei Basarab.

BRĂILA *(județul Brăila), (229 km. de București, 32 km. de Galați, 20 km. Barboși, 5,5 km. Lacul Sărat, 14 km. Măcin, 31 km. Iglița).*
Vechea Proilava, fost un târg de pescari care se desvoltă d'abea în secolul XIV-lea. Decade subt Turci fiind transformată în raià până la 1828 când este eliberată de către ruși. Un monument comemorează acest lucru, un obelisc cu slove rusești de bronz ridicat în timpul generalului Kiselef. Mereu în calea luptelor între români și turci și fiind distrusă de mai multe ori. Orașul este construit după un plan american. Catedrala actuală este transformată dintr'o veche moschee de către marele duce Mihail.

BRANCOVENI *(județul Romanați), 14 km. Piatra Olt, 19 km. de Slatina.*
Locul unde a fost curtea Domnească a lui Const. Brâncoveanu. Se găsește mormântul lui Radu bivel Armaș mort la 1590 al soției sale Stanca și fiului său Preda.
Matei Basarab la 1634 a clădit un puternic castel și la 1635 zidi mănăstirea.
La 1699 Const. Brâncoveanu ridică o nouă mănăstire care a fost distrusă la 1837 de cutremur. La 6 km. spre sud se întinde Brazda lui Novac, care merge dela Dunăre (sud Hinova), taie țara românească în două și ajunge la Dunăre (sud Brăila).

BRANUL *(județul Brașov), (28 km. Brașov, 8 km. Tohanul Vechiu, 47 km. Câmpulung, 14 km. la Cruce (Pasul Ghiuvala).*
Subt Geza II-lea au fost aduși aci Sașii, iar la 1211 Andrei al II-lea aduse pe Cavalerii Teutoni cari ridicară castele.
Castelul a fost întemeiat de cavalerul german Dietrich și construit în lemn la 1377. Sașii subt regele Ludovic îl zidiră în piatră. Dar în curând căzu subt stăpânirea domnului român Mircea cel Mare și fiul său Mihail și rămâne până la 1419 când fu luat de Sigismund. Castelul Bran s'a numit Förczburg dela râul Turcul. Numele Bran vine dela „Castru" întăritură.
Ludovic I îl restaură în urma luptelor cu Vlad I Basarab. Rakocy I principele Ardealului îl vându comunei Brașov pe 1000 de florini.
Forma de astăzi este dată la 1608. El are și stil gotic și

stil bizantin. La 1874 statul major austriac îl refortifică, apoi iar ajunge proprietatea oraşului Braşov.

La 1920 Braşovul este dat M. S. Reginei Maria şi care azi este reşedinţă de vară. M. S. Regina îl restaurează căci căzuse în ruină.

Branul este localitate climaterică la o altitudine de 752—800 metri cu climat subalpin, fiind în apropierea Bucegilor şi a Pietrei Craiului. Branul se compune din 10 comune pe o întindere de de 182 km. pătraţi cu 15.000 de locuitori.

Excursii se pot face la: Valea Grajdului (Valea Dragostei), Valea Rece, Dealul Măgurei (1375 m.), Urlătoarea; Prăpastie.

BRAŞOVUL *(judeţul Braşov), (25 km. Predeal, 42 km. Sinaia, 170 km. Bucureşti, 333 km. de Cluj, 6 km. Noua, 7 km. Poiana, 7 km. Dârste, 33 km. Sf. Gheorghe, 102 km. Sighişoara, 66 km. Făgăraş, 16 km. Râşnov, 25 km. Bran).*

Datează dela începutul secolului al XII-lea de pe timpul Regelui Sigismund. El este situat la o altitudine de 592 m. cu climat plăcut, aer ozonizat. Pentru aer se recomandă mai mult Noua şi Poiana lângă Braşov. El astăzi se împarte în 4 cartiere: Scheiul, Cetatea, Bluman şi Braşovul vechiu.

In spate (Nord) se află Tâmpa (957 m.) pe care a fost monumentul lui Arpad dărâmat de armatele române. Inainte s'a numit cetatea Braşovia, zidită de cavalerii germani un ordin de călugări înarmaţi cari veniră subt Andrei al II-lea la 1211. După aceştia cari fură isgoniţi veniră Saşii cări căpătară drepturi şi se stabiliră pe dealul Sprengului. Când veniră germanii găsiră aci pe români în localitatea numită Baso. Cetatea aceasta fu dărâmată la 1453 de Ioan Corvin.

In Braşovul vechiu a fost o altă cetate dar fu dărâmată la 1421 de Sultanul Amurat. Radu Vodă Şerban la 1603 bătu armata ungurească omorând pe principele Moise Szekely.

De văzut poarta veche a Scheilor, 2 bastioane pe dealul Romuri numit Turnul Alb, zidit la 1494 şi Turnul negru.

In centru se află Casa Sfatului zidită în veacul al 16-lea cu turnul de 56 m. şi care servea ca punct de strajă pompierilor

In piaţă se află Biserica Neagră, având lungimea de 80 metri, înaltă de 28 metri şi turnul de 43 metri. Este un monument gotic datând între 1385—1423. Lângă ea se află muzeul şi biblioteca lui Honterus. Zidurile bisericii sunt negre de când a ars Braşovul şi de fum s'au înegrit. Orga bisericei este cea mai mare din toată ţara, iar clopotul cântăreşte 10.000 kgr. La 1533

se înfiinţă prima tipografie din Ardeal de către acest Honterus, căruia la 1898 îi se ridică o statue de bronz şi fu aşezată lângă biserică.

In Scheiu se află aşezaţi români, având o biserică de lemn clădită la 1813 şi alta de piatră zidită la 1825. (Bis. Sf. Niculae), şi începută de Neagoe Voevod şi terminată apoi de Petre Cercel, a mai ajutat mai târziu Aron domnul Moldovei. Se găsesc în biserică şi daruri dela C. Brâncoveanu.

La 1751 a fost restaurată de Ţarina Rusiei Elisabeta. La mijlocul promenadei se află locul Masca Căpitanului unde Vlad

Borsec — Vederea parcului central

Ţepeş a tras în ţeapă câţiva senatori ai Braşovului, năvălind în Braşov într'o noapte de Paşti.

Cetăţuia numită Straja şi Dealul Străzei a fost întâi de lemn şi dărâmate de Petru Rareş iar la 1553 au fost făcute de zid, dăruite apoi Mariei Terezia; astăzi este o cazarmă.

Este interesant de văzut fântâna de acolo având 81 metri adâncime şi făcută la 1623. In capela cimitirului de sub Tâmpa se află mormântul lui A. Mureşianu care a scris „Deşteaptă-te Române".

Braşovul a fost un centru de cultură românească.

In localitate a apărut Gazeta Transilvaniei cea mai veche gazetă românească, având o vechime de 84 de ani, fiind înfiinţată de Gh. Bariţ. La început apăruse cu numele de Foaia Duminicei, întemeiată de Barac.

De văzut liceul A. Şaguna înfiinţat la 1850 de I. Popazu fost episcop al Caransebeşului.

Diaconul Coresi (1559—1570) tipăreşte primele cărţi româneşti şi tot la Scheiu a luat fiinţă prima şcoală românească în secolul al XVII-lea.

Institute culturale avem: Biblioteca Astra, Muzeul săsesc al Ţărei Bârsei şi archiva istorică a Municipiului cât şi Muzeul de istorie naturală.

In Braşovul vechiu se află cimitirul eroilor, cu o inscripţie de M. S. Regina Maria.

Escursii la Narte (707 m.), Stejerul mic (739 m.), la Noua, la Fântâna Moţilor, la Dârste, isvorul lui Honterus.

BREAZA *(judeţul Făgăraş), (32 km. de Făgăraş).*

La „Colţul Berzei" se spune că a fost castelul lui Radu Negru.

Sunt urme de mânăstiri dărâmate la 1783: la Porumbacul de Sus, Sâmbăta de Sus, Berivoi Mari, Sărcăsta, Sinca Nouă, Veneţia, Comana de Sus, etc.

BREAZA DE JOS *(judeţul Prahova), (8 km. Câmpina).*

Numele satului după o legendă provine dela o păstoriţă cu pete pe obraz a cărui soţ a poposit aci cu turma.

Se află situată la poalele muntelui Gurga la o înălţime de 600 m., deasupra Mărei.

De vizitat parcul domnesc al Brâncovenilor şi Bibeştilor. Aci se află şi casele Naţionale organizate cu un muzeu şi o ţăsătorie artistică.

BREAZU *(Iaşi).*

Aşezată aproape de Iaşi pe valea Breazului cu apă sulfatată, purgativă.

BREB *(judeţul Maramureş), (4,5 km. de satul Breb, 11 km. de gara Şugatag, 30 km. de Sighet, 26 km. de Baia Sprie).*

La o altitudine de 748 m., climat subalpin, situat pe versetul de Nord al muntelui Gutâiu.

Sunt 3 izvoare cu ape sulfatate calcice.

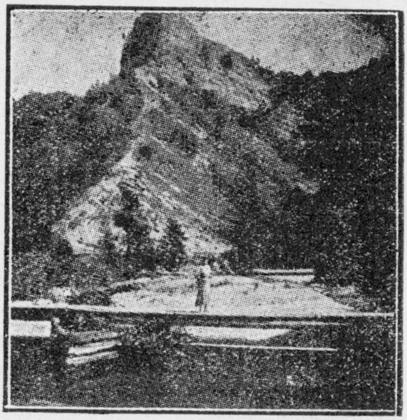
De vizitat bisericile vechi şi Ocna Şugatag.

BREBU *(judeţul Prahova), (10 km. de Câmpina).*

Mânăstire fundată de Mateiu Basarab la 1650.

BREZOIU *(judeţul Vâlcea), (3 km. de gara Lotru, 20 km. de Cozia, 24 km. de Călimăneşti).*

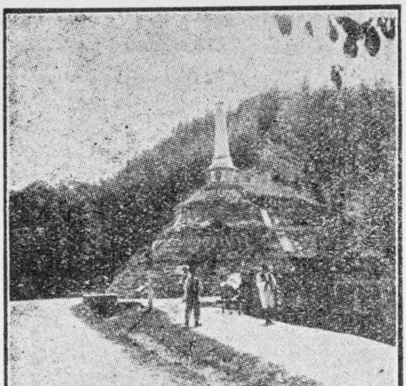
Stațiune climaterică așezată pe frumoasa vale a Lotrului, înconjurată de păduri de brazi și stejari. Este aranjat un splendid strand pe apa Lotrului cristalină și rece.

Brezoiu — Țurțudanul

Iată ce spune Vlăhuță în România Pitorească:

„In fața satului, dincolo de Lotru se înalță ca un foișor Țurțudanul de pe al cărui creștet pleșuv și ascuțit se deschid

Brezoiu — Monumentul eroilor

Voineasa—Vedere după Valea Lotrului

priveliști mărețe în depărtarea zărilor peste spinările vinete ale munților și pe văile înoptate de codri, pe fermecătoarele văi, prin cari șerpuiesc luminoase cele două râuri. In spatele Țurțudanului se văd la rând trei munți golași, trei namile de stânci ce se

rotunjesc în sus ca nişte turle uriaşe; oamenii de pe aici le-au dat numele sfinţilor Mihai, Gavril şi Vasile".

De aci excursiuni la Malaia 20 km. şi la Voineasa 36 km. In localitate se află o mare exploatare forestieră.

BRAZI

Schit de călugări pe dreapta râpei Hăuliţa. Mai sus se află schitul Sf. Ioan de maici

BROŞTENI *(judeţul Neamţ), (50 km. de Dorna românească, 45 km. de Hangu, 14 km. de Borca. Cu pluta Dorna, Broşteni, Borca-Răpciuni).*

La o altitudine de 630 m. Este popasul plutaşilor. Un sat frumos şi staţiune climaterică între Dorna şi Borca.

Sunt izvoare de ape minerale; izvorul Mircea din 1839 pe valea Negrişoarei. Aci sunt domeniile Coroanei.

La Broşteni A. S. R. Principele Niculae la 1929 a înfiinţat un cămin pentru membri Corpului didactic şi a scriitorilor, având şi o bibliotecă bine înzestrată.

BUCIUM *SASA (judeţul Sălaj).*

De vizitat stânca Detunata (Iacolit) situată la 1169 m. altitudine formată dintr'o erupţie vulcanică compusă din coloane prismatice patrulatere şi exagonale regulate din bazalt înalte de 100 m., şi lipite una de alta. Aci se află şi o casă de adăpost.

BUCIUMENI *(judeţul Tecuci), (28 km. de Tecuci).*

Schit de maici făcut la 1700 de serdarul Manolache Radovici.

BUCUREŞTI (judeţul Ilfov).

Intemeiat în secolul XVII-lea de păstorul Bucur după cum spune legenda. Primă întăritură a fost făcută de Alexandru Basarab şi Mircea cel Bătrân spre a opri năvălirile Tătarilor.

Bucureştiul de altădată era diferit de cel de astăzi, fiind aşezat pe gârluţa Bucurescioara care pornea din grădina Icoanei, care astăzi nu mai există. Istoria începe dela Radu cel Frumos la 1462 când ia fiinţă capitala Bucureştiului.

Curtea Domnească a Domnului Constantin era pe Str. Carol, Halele Centrale, Lipscani, Şerban Vodă. Această curte Domnească a fost clădită de Mircea cel Bătrân.

Bucureştiul a fost incendiat şi prădat de mai multe ori. La 1061 a fost ocupat de Moldoveni. Subt Matei (1632—1652)

se ridică Bucureştiul din ruine şi se clădi biserica Sf. Apostoli, Sf. Vineri, Zlătari şi Sf. Gheorghe.

Mitropolia este înfiinţată de Const. Şerban Basarab. Subt Mihnea al III-lea. Bucureştiul este din nou distrus, fiind totdeodată şi foamete şi ciumă. Intre 1678—1688 subt Şerban Cantacuzino, Bucureştiul începu să se desvolte. In timpul lui se canaliză Dâmboviţa şi se deschise Calea între Şerban Vodă şi Biserica Doamnei.

Subt Constantin Brâncoveanu se desvoltă mai mult Bucureştiul şi se clădi biserica Colţei, biserica Antim, Sf. Gheorghe cel nou precum şi palatul Mogoşoaia, Potlogi, Doiceşti, Brâncoveanu. Incepe din nou decăderea Munteniei iar la 1718 a fost un foc mare care a nimicit mahalalele şi Casa Domnească. La 1738 a fost un cutremur, iar la 1767 Curtea Domnească era ruinată şi ne locuită.

Venind Alexandru Ipsilante, clădi o nouă Casă Domnească în Dealul Spirei. Cutremurul din 1802 dărâmă ce mai rămăsese din Curtea Veche.

In timpul acela Bucureştiul avea 5 poduri: Podul Mogoşoaei (Cal. Victoriei); Podul Târgului de Afară (Calea Moşilor); Podul Calicilor (Cal. Rahovei); Podul Şerban Vodă (Şerban Vodă) şi Podul de pământ (Calea Plevnei).

La 1789 Bucureştiul avea 88.000 de locuitori, cu 17 mânăstiri, 58 de biserici de piatră şi 13 de lemn.

Până la începutul Secolului al XIX-lea Bucureştiul nu se mai desvoltă, fiind supus la incendii, inundaţii, holeră precum şi la prădăciuni.

Dela 1848 când veni Barbu Ştirbei se clădeşte Teatrul Naţional şi ia fiinţă parcul Cişmigiu. Subt Alexandru Cuza se înfiinţează Universitatea. Bucureştiul ocupă 7.200 hectare.

De vizitat:

Mitropolia (Patriarhia de azi) ridicată la 1654 de Constantin Şerban Basarab şi soţia sa Bălaşa şi terminată la 1658 de Mihnea al III-lea. Interiorul datează dela Radu Leon (1664—1669). Parte din bogăţiile ei au fost luate de greci, iar restul transportate La Moscova.

Aci sunt îngropaţi Constantin Şerban Basarab şi soţia sa Bălaşa; Şerban Basarab şi soţia sa Ilinca, Radu şi Luciana; Constantin Scarlat şi cele 4 fiice ale Sale; Ilie şi Stanca Brâncoveanu.

Lângă biserică se află construită camera Deputaţilor cu o perspectivă a Bucureştiului şi Capela clădită la 1723 de N. Mavrocordat.

Biserica Antim clădită în 1715 de mitropolitul Antim, în a cărui curte se află Palatul Sf. Sinod.

Biserica Bălaşa clădită la 1789 de Bălaşa fiica lui C. Brâncoveanu, care ţinea pe Lambrino. La 1831 a fost reclădită de Banul Grigore Brâncoveanu şi rezidită la 1662 de Nedelcu Vornicul, fiul lui Gaicu Bălăceanu. A ars la 1847 şi rezidită la 1849.

Biserica Mihai Vodă lângă curtea domnească zidită în veacul al 18-lea. Mihai Viteazul o înzestră cu moşii. Curtea Domnească este azi transformată în Archivele Statului. Aci a fost întâiu o biserică veche din sec. XIV-lea clădită de Vlad Dracul.

Biserica Creţulescu construită la 1720 de Iordacke Creţulescu. Cu icoane frumoase. La dreapta este casa unde s'a conjurat detronarea lui Cuza Vodă.

Biserica Curtea Veche construită între 1400 şi 1418 de Mircea cel Bătrân lângă palatul princiar (Str. Şelari). Picturile de astăzi nu mai sunt cele originale fiind biserica restaurată. In această biserică se sfinţiau domnii Munteni.

Biserica Doamnei ridicată de soţia lui Şerban Cantacuzino.

Biserica Radu Vodă pe locul vechii mânăstiri Troiţa, clădită de Alexandru fiul lui Mircea cel Bătrân în anul 1568. Dar şi această biserică a fost restaurată.

Biserica Sf. Gheorghe este ctitoria lui C. Brâncoveanu clădită la 1704 pe locul unei biserici datând din 1670. A ars la 1847 şi restaurată modificându-i coloritul şi turlele. Aci sunt pietrele de mormânt ale lui Const. Brâncoveanu şi Ion Mavrocordat.

Biserica Sf. Spiridon clădită la 1765 de Ion Ghica şi unde se află îngropaţi Gr. Ghica, Al. Şuţu, Scarlat Ghica, etc.

Biserica Bucur cea mai veche biserică modificată la 1516 de Mircea cel Bătrân şi reparată la 1860 de Carol I.

Biserica Colţea clădită în sec. XVIII de Radu Colţea. Era înconjurată cu zid şi cu un turn zidit de soldaţii suedezi refugiaţi la Bucureşti după înfrângerea lui Carol XII-lea la Pultava. Turnul a fost dărâmat la 1888 fiind crăpat în urma cutremurului de pământ din 1808. Se mai pot vedea bisericele: Sf. Apostoli, Cuţitu de Argint, Stavropoleos (caracterizată prin cele 25 arcade repetate, în interior de văzut iconostasul). Se află în spatele poştei centrale şi este o bijuterie de artă.

Biserica Amzei, Kalinderu, Sf. Ilie, Enei, Şelari, Sf. Niculae (Dintr'o zi), Zlătari, Armenească, Grecească, Rusească, etc.

Parcuri avem: Cişmigiul cu 14 hectare; Parcul Carol cu 36 hectare unde se află mormântul Soldatului necunoscut şi Muzeul Militar. Şoseaua Kiselef, Grădina Botanică, Grădina Icoanei, parcul Ioanid, grădina Atheneului.

Clădiri de vizitat: Palatul Regal din Calea Victoriei şi Palatul Regal dela Cotroceni; Palatul Poştelor, Casa de Depuneri, Cercul Militar, Palatul Soc. de Telefoane, Atheneul Român, Preşidenţia Consiliului de Miniştrii, Ministerul de Externe, Ministerul de Lucrări Publice.

De văzut:

Muzeul naţional de antichităţi cu pietre dela Adam Klisi (Tropaeum Traian), precum dela Ulmetrum, Histria, Tomis, Calatis, Salsovia, Capodava, Noviodunum, Carsium, etc.

Colecţia de tablouri de Cranach, Bartholomeu, Zeiblom, Corot, Troyon, etc. De remarcat cloşca cu pui.

Muzeul Aman, cu 3000 de tablouri de Theodor Aman şi donate de el statului.

Muzeul Ioan şi Dr. V. Kalinderu.

Colecţii interesante de pietre şi tablouri de Luchian Teodorescu, Sion, Th. Pallady, Petraşcu, Dărăscu Steriade, Grigorescu, Sabin Pop, Medrea, Jalea, etc.

Archivele statului cu documente, sigilii, etc.

Muzeul Simu posedă 1182 opere de Leca, Henţia Szatmary. Grigorescu, Th. Aman, Mirea, Luchian, Băncilă, Iser, Verona, Petraşcu, Paciurea, iar străine de: Raffaelli, Rembrandt, Combet, Pissaro, Cottel, Monet, Liberman, Zügel, Uhde, Sisley, etc.

Muzeul Toma Stelian, colecţie de tablouri de Grigorescu, Andreescu, Henţia, Luchian, Pallady, Aman, Tătărescu, Tomitza, Iser, etc., precum şi tablouri şi gravuri străine.

Pinacoteca Statului cu colecţia Grigorescu, cu splendide tablouri de pictori şi sculpturi româneşti.

Muzeul Militar cu fapte din răsboaie, arme, uniforme, stindarde cât şi trofee. In faţa lui se află mormântul eroului necunoscut unde arde neîncetat flacăra sfântă.

Muzeul Municipiului Bucureşti cu bogate stampe, documente, manuscrise şi fotografii din trecutul Bucureştiului.

Colecţia A. G. Cantacuzino.

Muzeul geologic.

Muzeul de Istorie Naturală unde se găsesc colecții de schelete şi insecte rare ca Okapa şi scheletul de Dinoctherium gigantissimum găsit la Mânzaţi (jud. Prahova).

Muzeul de artă religioasă.

Muzeul etnografic şi de artă naţională „M. S. Regele Carol I."

Academia română.

Fundaţia culturală Principele Carol.

Fundaţia Universitară Regele Carol I.

Comisia Monumentelor istorice.

Uniunea Fundaţiilor Culturale Regale.

Institutul Meteorologic.

Palatul Regal cu o colecţie de tablouri de: Zuccaro Botticielli, Bordone, Cranach, Veronese, Sebastia del Piombo, Guido Reni, Tizian, Rembrandt, Raffael, Van Dyck, Il Greco, Ribera, Velasquez, Lancret, Regnold, Grenze, etc.

Palatul Cotroceni.

Inconjurat de un parc foarte frumos şi unde se află îngropată Principesa Maria, singura fată a Regelui Carol I.

Biserica palatului datează dela Şerban Cantacuzino (1679) când a întemeiat şi mânăstirea Cotroceni.

Palatul Domnesc Grigore Ghica.

Clădirea datează din 1822 fiind locuinţă de vară a voevodului Grigore Ghica al VI-lea, azi orfelinatul Zygura.

Palatul Sturza N. Grigore. (Ministerul de Externe). A fost construit la 1890—1900, după planurile architecţilor germani. O lucrare de artă.

BUDACHI *(judeţul Cetatea Albă), (30 km. de Cetatea Albă).*

Compusă din trei staţiuni: 1) Budachi-Sat, 2) Budachi-Cosa şi 3) Budachi Cordon sau Dacia. Prima este într'o frumoasă vâlcea ferită de vânturri, unde se află şi sanatoriul Eremeieu al Soc. ocrotirea orfanilor de războiu.

A doua este o limbă de nisip de 80—300 m. lăţime şi 18 km. lungime. Ea desparte limanul de Mare. Are o plajă bogată în nisip moale, bună pentru copii, fiind şi o staţiune maritimă.

A treia este pe un mal de mare râpos, având legătură cu comuna Dacia şi unde se află şi un sanatoriu pentru ofiţerii de grăniceri. Situat la o altitudine de 30—40 m., cu climat constant şi peste noapte răcoros.

Nomolul pentru cură este adus din lacul Budacke ale căror

ape sunt concentrate şi cu depozite bogate de nomol sulfo-feruginos. Apa are şi proprietăţi radioactive.

BUGAZ *(judeţul Cetatea Albă), (20 km. de Cetatea Albă).*

Staţiune balneară maritimă cu un bogat peisagiu marin.

Situat la o altitudine de 1—2 m. cu climat maritim temperat şi dulce.

BUGHEA *(judeţul Muscel), (3 km. de Câmpulung).*

La altitudine de 610 m., cu izvoare având ape cloro-sodice iodurate, situat la 3 km. de Câmpulung.

BUHUŞI *(judeţul Bacău), (24 km. de Bacău).*

Centru industrial şi reşedinţa unui vestit rabin.

BUMBEŞTI *(judeţul Gorj), (21 km. de Tg. Jiu, 14 km. de Schitul Lainici, 40 km. de Petroşani).*

Aproape de Jiu s'a descoperit îngropate urmele unei cetăţi de pe timpul lui Traian. Mai sus de schitul Lainici s'au găsit urmele unor băi romane şi ale unui drum de piatră tot de pe vremea aceea.

BUNEA *(judeţul Dâmboviţa), (14 km. de Târgovişte, 9 km. de Pucioasa).*

Mânăstire care se află la nord-vest de băile Vulcana şi e fondată de marele armaş Bunea la 1622 şi care a săpat şi peştera dela schit. Peisaje frumoase spre Munţii Bucegi şi Leaota.

BUIA *(judeţul Târnava Mare), (14 km. de gara Seica Mare).*

Fosta reşedinţă a lui Mihai Viteazul. Castelul era înconjurat cu trei rânduri de zid şi cu turnuri de apărare, iar la intrare era un pod mişcător. La intrarea principală este un teiu subt care stăpânii castelului rosteau judecata supuşilor lor. Subt castel este un tunel care duce până la Mighindoala. In interior se află o capelă cu pictură bizantină făcută subt Mihai Viteazul.

BUNGARD *(judeţul Sibiu), (5 km. de Sibiu, 3 km. de Şelimbăr).*

Aşezat pe coastă, Sibiul apărând în toată panorama sa. Aci se poate vedea o biserică veche, al cărui altar este demn de vizitat fiind unul din cele mai vechi din această regiune.

BURDUJENI *(judeţul Suceava), (447 km. de Bucureşti, 10 km. de Suceava, 73 km. de Mânăstirea Putna, 138 km. de Vatra Dornei).*

Satul urmaşilor lui Burduja, întemeiat lângă mânăstirea Todirenilor la 1600 de Teodor Movilă. Zugrăveala Bisericei din Burdujeni este din 1785 şi făcută de Veniamin din Troada.

Biserica din sat şi spitalul sunt dăruite de Filaret Scriban, iar în ea este îngropat Neofit episcop de Edesa, fratele lui Filaret.

BURNAS *(judeţul Cetatea Albă), (50 km. de Cetatea Albă).*

Situat pe malul de răsărit al lacului Burnas, datând din 1925 şi înfiinţat de colonişti germani.

BUŞTENI *(judeţul Prahova), (133 km. de Bucureşti, 6 km. Urlătoarea, 3 km. Poiana Ţapului, 8 km. Sinaia, 38 km. de Braşov, 12 km. Predeal).*

Centru alpin la o altitudine de 882 m., cu climat de munte fiind staţiune subalpină adăpostit de vânturi şi se află la poalele munţilor Caraimanul (2384 m.), Jepii mari (2020 m.), Jepii mici (2147 m.), Costilele (2496 m.). Munţi acoperiţi cu păduri de brazi şi vârfuri stâncoase.

In localitate se găseşte şi un izvor cu apă minerală cloruro-sodică. De văzut: Biserica domnească zidită de Regele Carol I, la 1889. De vizitat: Tunelul C. F. R., Chioşcul dela poiana Kalinderu, Fabrica de hârtie, Piscina Cantacuzino şi Castelul Cantacuzino dela Zamora. Escursii pe muntele Zamora.

BUTOIU *(judeţul Dâmboviţa), (12 km. de Târgovişte, 23 km. Răteşti, 28 km. M-rea Răteşti).*

Mânăstire situată în com. Butoiu şi fondată de Vornicul Udriste şi Logofătul Dragomir dela Băneşti, pe timpul lui Mircea cel Bătrân.

BUZĂUL *(judeţul Buzău), (128 km. de Bucureşti, 68 km. de Ploeşti, 36 km. de Ciolanul, 72 km. de Nehoiu, 15 km. de Monteoru).*

A avut mult de suferit dela răsboaie. In veacul al 16-lea a fost ars de Tătari. Vasile Lupu la dărâmat şi el. După aceasta iar a fost teatrul de luptă între ruşi şi turci. Odată a fost mutat târgul Buzăului la Nişcov, la poalele muntelui. Astăzi este un puternic nod de cale ferată. Biserica Banu este clădită la 1772 şi renovată înainte de răsboiu, având acoperiş de ţigle smălţuite şi pridvor cu geamuri.

Monumentul cel mai frumos este Palatul Comunal cu un frumos turn la colţ.

Episcopia este o veche cetate cu ziduri cari se păstrează şi astăzi. Crângul este mândria Buzoienilor, fiind un parc natural.

BUZIAŞ *(judeţul Timiş Torontal), (2 km. gara Buziaş, 28 km. de Lugoj, 36 km. de Timişoara).*

Această staţiune datează după timpul Romanilor, băile sunt pro-

prietatea lui Muschong şi sunt situate în câmpie la poalele dealului Silas, la o altitudine de 132 m. Climat constant. Isvoarele: Sf. Anton, artezian şi radioactiv cu apă carbogazoasă puternică în fier; Iosef şi Mihai cu ape cloruro-sodice-feruginoase carbogazoase la 13 grade. Isvorul Phoenix cu apă carbogazoasă. Apele bune pentru suferinzii de cord.

C

CÂINENI *(județul Vâlcea), (54 km. R.-Vâlcea, 141 km. P.-Olt, 38 km. Jiblea, 41 km. la Sibiu).*

Se află pe râul Olt şi unde se văd încă urmele podului lui Traian

Vedere după Valea Oltului

şi unde a fost vechea fortăreață romană Ponsvetus. Deasupra satului se află o lespede de marmoră albă cu inscripţia latinească din timpul cedărei Olteniei Austriei în urma păcei dela Pasarovitz, la 1718, de către Turci.

CALACEA *(județul Timiș Torontal), (6 km. de gara Merțișoara, 44 km. de Arad).*

Se găsesc izvoare termale cloruro-sodice-alcaline.

CALAFAT *(județul Dolj), (16 km. de Hunia, 107 km. Craiova, 70 km. de Segarcea.*

La 1790 s'au dat lupte între Domnul Mavrocordat şi Austriaci. La 1828 lupte între Ruşi şi Turci şi la 1877 fu cel dintâiu oraş bombardat de Turci.

Pe deal este monumentul „Vulturul cu crucea în plisc'' aşezat pe un obelisc de piatră. Aci a fost locul unde au căzut obuzele turceşti lângă Regele Carol I.

In vale este monumentul sergentului Popescu Constantin primul ostaş mort în răsboiul neatârnărei, având o cunună de bronz pusă în zidărie de doamna Elisabeta.

CALAN *(judeţul Hunedoara), (12 km. de Simeria, 65 km. la Petroşani, 24 km. Orăştie, 11 km. Hunedoara, 120 km. Haţeg, 73 km. Caransebeş, 12 km. Densus).*

Situat în valea Striului la o altitudine de 231 m., cu climă moderată. Se găsesc pietre dela Romani ceiace denotă că era cunoscut din acel timp. Una din pietre se găseşte în altarul bisericei române din Călan. (Genio pagi aquensis). Pe timpul romanilor se numea „Ad Aquas" (la ape), fiind la 30 km. de Sarmisegetuza-Ulpia Traiană. Şi astăzi se vede bazinul săpat în stâncă de Romanii cari foloseau apele calde. Isvoarele ţâşnesc din stâncă cu o temperatură de 27—29 grade C., şi sunt ape oligometalice şi radioactive.

Tot aci sunt uzinele metalurgice cari ocupă 263 jugăre, specializate în turnătorie de fontă. Minele de fier fiind la Teliuc.

CĂLĂRAŞI *(judeţul Ialomiţa), (27 km. de Ciulniţa pe C. F. R., 8 km. Ostrovu, 7 km. Silistra, 46 km. pe Sosea).*

Aşezat deasupra braţului Borcea la o altitudine de 17 m. La 8 km., spre sud avem Ostrovul (jud .Constanţa) pe malul drept al Dunărei. —

Pe aci a trecut Dunărea, sultanul Baiazid Ilderim zis Fulgerul (1318) şi prădă ţara, dar a fost bătut de Mircea cel Mare, şi fugi peste Dunăre.

CĂLDĂRUŞANI *(zisă şi Ghenădiţa), (judeţul Ilfov), (35 km. de Bucureşti).*

Mânăstire de călugări zidită la 1638 de către Mateiu Basarab în urma răsboiului cu Vasile Lupu. De văzut: tabloul de Grigorescu, reprezentând Isvorul Tămăduirei.

In apropiere, Radu Şerban Vodă, domnul Munteniei, între 1605—1609 a bătut pe tătari. In această luptă a căzut Preda Buzescu.

Aci a locuit Mitropolitul Primat Ghenadie cât şi Grigore când era diacon. La Cocioc se văd urmele tiparniţei de cărţi care exista în 1820.

La 1780 Macarie a tălmăcit cărţi din limbi străine.

CĂLIMĂNEŞTI-CACIULATA *(judeţul Vâlcea), (2,5 km. Jiblea, 311 km. Bucureşti, 96 km. Sibiu, 3 km. Căciulata, 17 km. R.-Vâlcea, 17 km. Brezoiu, 37 km. Câineni).*

La o altitudine de 280 m., cu climat constant, aşezată pe valea Oltului. A fost descoperită în 1848 de 2 călugări dela Mânăstirea Cozia.

A. Golescu a săpat isvorul şi l-a apărat de Olt. Chiar Napoleon al III-lea era să vie să urmeze cura aci, dar evenimentele nu i-a dat timp.

Aci sunt vre-o 32 de isvoare, parte în Valea Sărată iar parte

Călimăneşti Biserica după Ostrov

Trecerea cu podul dela halta Călimăneşti pe Ostrov

în Valea Glodului. Isvoare principale: Căciulata, Isvorul No. 5, No. 6, celelalte isvoare servesc la băi. Apele sunt cloruro-sodice sulfatate, calcice şi diuretice.

De vizitat: ostrovul cu bisericuţa mică stil vechiu.

Pe marginea Oltului este o frumoasă plajă, aşezată în Ostrov.

CĂLUGĂRENI *(judeţul Vlaşca), (12 km. de Comana, 30 km. de Bucureşti, 34 km. de Giurgiu).*

Aci s'a dat vestita luptă între Mihai Viteazul şi Turci comandaţi de Sinan Paşa la 1595 unde căzu capul lui Caraiman Paşa. In bălţile Neajlovului chiar Sinan Paşa cade de pe pod rupându-şi dinţii şi e scăpat de un soldat turc dela înec.

In urma luptei, Mihaiu se alese cu o pradă bogată. La 1916 a avut loc faimoasa bătălie de pe Neajlov şi unde armatele germano-turce au fost bătute de români.

CĂLUGĂRENI *(judeţul Mehedinţi).*

Lângă comuna Orzeşti şi unde se văd urmele unei mânăstiri zidite de Sf. Nicodim.

CĂLUGĂRI *(judeţul Arad), (7. km. de Gara Vascău).*

De vizitat izbucul dela Călugări situat într'o pădure unde apa ţâşneşte cu sgomot la intervale durând câte 2—3 minute.

CĂLUI *(judeţul Romanaţi) (16 km. de Balş, 32 km. de Piatra Olt).*

Mânăstire fondată de Buzeşti la 1579 şi restaurată de Comisia Monumentelor istorice. Aci sunt clopote vechi din 1588, cât şi mormintele Buzeştilor.

CÂMPENI *(judeţul Turda), (85 km. de Turda, 13 km. de Abrud, 2 km. de gară; 7 km. Roşia Montană, 33 km. de Scărişoara, 32 km. Avram Iancu).*

O staţiune climaterică cu băi reci în râul Arieş, fiind situată pe stânga lui la o altitudine de 553 m., cu un climat constant, aer ozonizat şi cu păduri de brazi.

Locul unde s'a organizat trupele neregulate de moţi în 1840 şi locul cartierului general al oştilor lui Avram Iancu.

De văzut la Vidra de Jos o stâncă formată din melci mari şi scoici petrificate, Cascada dela Chişoaia, Citera, Muncel şi la Peştera Lucia.

CÂMPINA *(judeţul Prahova), (96 km. de Bucureşti, 5 km. de Telega 6 km. Doftana, 16 km. de Cheile Brebului, 29 km. de Sinaia, 48 km. Predeal).*

Deşi nu este în munţi are perspectivă frumoasă fiind la 430 m. altitudine. Este o staţiune climaterică bună pentru bolile de piept.

De văzut castelul B. P. Hajdeu şi locuinţa rustică a pictorului Grigorescu, cel mai mare pictor al nostru.

CÂMPULUNGUL MOLDOVENESC *(40 km. de Vatra Dornei, 152 km. de Cernăuţi, 22 km. de Iacobeni, 40 km. Moldova Suliţa, 15 km. de Vama, 50 km. de Voroneţ).*

La o altitudine de 621 m., cu climat subalpin, păduri de brazi şi situat pe malul drept al Moldovei la picioarele munţilor Bodea, Runcu şi Măgura.

CÂMPULUNG *(judeţul Muscel), (45 km. la Curtea de Argeş, 50 km. de Piteşti, 73 km. de Braşov, 8 km. de Nămăeşti, 5 km. de Albeşti, 55 km. Goleşti, 156 km. de Bucureşti).*

Aşezat la poalele muntelui Iezerului pe malul drept al râului Târgu, fiind la o altitudine de 600 m. şi cu climat dulce.

De văzut: Turnul Goliei, înalt de 32 m., mărturia vechilor domni. Teutoni au ajuns până aci. Baraţi (Franciscani) au stă-

pânit şi ei până aci; până în veacul al XVI-lea, dela aceştia se trag locurile zise Cloaster cât şi legenda Marghitei doamna Negrului Voevod. Tot prin Câmpulung s'a făcut şi descălicatul lui Radu Negru. Pe aici au trecut hoardele tătare, turceşti şi armatele ardelene ale lui Capdya contra turcilor.

De vizitat: Flămânda, dealul cu cimitirul, Platoul Gruiului, Fabrica de hârtie, Bughia de sus cu ape sulfuroase, Jidova şi

Monumentul eroilor după Mateias

Camerile de lignit, Schitul Nămăieştilor săpat în stâncă. Mănăstirea Câmpulung fondată de Radu Negru şi restaurată de Matei Basarab la 1633.

La 1819 a fost dărâmată de cutremur şi la 1832 a fost restaurată de stat.

Mai sunt bisericile Marina, Brad, Scheiul, Mânăstirea Catolică. In Câmpulung a conăcit Carol al XII-lea regele Suediei la 1712.

—

CĂPĂŢÂNENI *(judeţul Argeş), (20 km. de Curtea de Argeş, 20 km. la Cumpăna).*

Lângă comuna Corbeni la 3 km. nord, se află ruinele cetăţei lui Radu Vodă numită şi cetatea lui Vlad Ţepeş sau dela Poienari. A servit mult timp ungurilor ca cetate de apărare contra Turcilor. Se află pe muntele ce predomină Argeşul la o înălţime de 400 metri.

Subt această cetate la 1330, Basarab a bătut pe Carol Robert regele Ungariei, sdrobindu-i armata cu bucăţi de stâncă aruncată după crestele munţilor. Cetatea a fost numai reparată de Vlad Ţepeş cu boierii răsvrătiţi din Târgovişte.

CARACAL *(județul Romanați), (42 km. de Corabia, 33 km. de P.-Olt, 50 km. de Craiova).*

Intemeiat de Antoniu Caracalla în anul 215 cu ocazia expedițiilor contra Dacilor. Tot aci trebue să se fi așezat vechi locuitori ai Romulei (Râsca) după dărâmarea ei de Goți și Huni. Biserica Sf. Mihai este zidită cu pietre aduse din Antina.

CARANASUF *(județul Tulcea), (48 km. de Constanța).*

S'a desgropat zidurile vechii cetăți Histria din 656 înainte de Christos, și unde s'au găsit multe obiecte din acele vremuri.

CĂRBUNAR *(județul Satu Mare), (19 km. de Baia Mare).*

La o altitudinne de 280 m., în regiune deluroasă. Se găsesc isvoare cu ape sulfatate.

CĂRNUL *(județul Buzău), (48 km. de Buzău).*

Lângă comuna Rusăvățu, este schitul Cârnul zidit de Mircea Vodă și Doamna Chiajna la 1536.

CARANSEBEȘ *(județul Severin), (18 km. de Slatina, 38 km. de Lugoj).*

Este un vechiu centru grănicerесc. Afară de cazărmile și Palatul Comunităței de avere grănicerească este interesant liceul care are o construcție model, cu băi sistematice, ateliere de tâmplărie, biblioteci, etc.

La 1864 s'a întemeiat episcopia ortodoxă și de aci a venit actualul Patriarh.

In cimitirul Sf. Ioan se află îngropat generalul Traian Doda fost comandant al pieței în Veneția și de care se leagă o mare activitate națională.

CĂRPINIȘ *(județul Hunedoara), (65 km. de gara Simeria).*

Aci sunnt steampurile statului pentru extragerea aurului din minereu. Minele de aur sunt în satul Roșia.

CASCIOARELE *(județul Ilfov).*

Se văd urmele unei mânăstiri zidită de Negru Vodă.

CĂSEIUL DE JOS *(județul Someș), (7 km. de Dej).*

Romanii au avut un castru întărit, iar spre apus este Coplanul unde arheologul Toma Karoly a descoperit inscripțiile romane.

CASIN-IACOBENI *(județul Ciuc), (45 km. de Sf. Gheorghe, 26 km. de Tg. Săcuesc, 39 km. Mercurea Ciucului, 45 km. Băile Tușnad)*

Situat la o altitudine de 802 m., fără curenți de aer. Isvorul cu apă minerală este Salutaris cu ape alcaline teroase carbogazoase.

CASIN *(județul Bacău), (23 km. Tg. Ocna, 10 km. de Onești).*

Fostă mânăstire construită de Vodă Ștefan Gheorghiță la 1655. Pe vremuri era cetate cu ziduri de piatră, cu turnuri și contraforturi. Distrusă de turci și restaurată la 1820 de egumenii greci.

De vizitat biserica veche din târgul Casin probabil după vremea lui Vasile Lupu.

In mânăstire se află îngropat Gheorghe Ghica care muri la Stettin.

CASOND *(județul Târnava mică).*

Stațiune balneară. In localitate se află și o fabrică de obiecte de aragonit.

CĂTUNELE *(județul Mehedinți), (41 km. de T.-Severin).*

Se văd urme de cetate romană și unde s'au găsit monezi cu inscripția Impăratului Sever.

CAVARNA *(județul Caliacra), (14 km. de Balcic).*

Este fostul Bizone, caracterizat prin numeroase cișmele cu portul adăpostit de vânturi.

CAZANE

Escursie frumoasă de făcut la ducere cu automobilul și la întoarcere cu vaporul.

Dunărea este foarte îngustă și adâncă de 50 m., cu apa liniștită făcând impresia de lacuri.

Pe margine se pot observa găurile din piatră rămase dela Romani, una mai principală este la „Tabula Trajana".

Dela Orșova treci prin canalul porților de fer făcut pentru navigație, având 80 m. lărgime și s'a scos din albia Dunărei 380.000 metri cubi de piatră întrebuințată la construcția digului, inaugurat la 27 Septembrie 1896.

CEANAC-CALE *(județul Constanța).*

La Nord-Vest de Hârșova se află ruinele unei întărituri turcești pe un vârf de deal pietros.

CEAMURLI *(județul Caliacra).*

Aproape de Ceamurli la Altar-Tepe se scoate fer și aramă.

CEKIRGEA.

Romanii au zidit un castru pe colț de stâncă. Astăzi în mal se găsesc urme de pietre, etc.

CELEIUL *(județul Romanați), (2 km. de Corabia).*

Vechea Malva, capitala Daciei Malvenze. Este cea mai veche ce-

tate din perioada Tracică şi a cărei ziduri se văd şi azi. S'au desgropat vase şi monezi. Se văd urmele podului lui Constantin cel Mare peste Dunăre legând Dacia cu Moesia, urmând apoi drumul lui Traian până în munţi.

CERNAVODĂ *(judeţul Constanţa).*

Vechiul Axiopolis, care este pe o limbă de pământ formată deoparte de ţărmul abrupt al fluviului iar de cealaltă de o râpă. Ea a fost restaurată ultima dată de Justinian .Tot de aci pornea un val de piatră de 2 m. grosime, de circa 3 m. înălţime şi urmat de alte 2 valuri de pământ trecând de-acurmezişul Dobrogei până la Constanţa. Din distanţă în distanţă avea lagăre întărite, cel mai principal este la Pantelimonul de Sus vechea Ulmetum reclădită de Justinian în secolul VI. Cernavodă este un târg turcesc cu geamii, şi care formează singurul monument mai important. Apropiindu-te de port se zăreşte o viaţă mai occidentală. Ce-i dă o importanţă mai mare este capul de pod renumit ca execuţie. Cernavodă este totuşi un oraş industrial.

Construcţia podului a durat între 1890—1895 şi până acum câţiva ani a fost cel mai lung din lume. Podul pe Dunăre are 750 m. Viaductul peste Dunăre 912,75 m., Viaductul peste Baltă 1455 m., Viaductul peste Borcea 532 m., Podul peste Borcèa 420 m., în total 4087,95 metri.

CERNĂUŢI *(judeţul Cernăuţi).*

Un oraş vechiu aşezat pe o coastă. Un centru universitar. Cea mai impunătoare clădire este reşedinţa metropolitană unde se află facultatea de teologie.

CERNEŢU *(judeţul Mehedinţi).*

Locul unde a fost casa lui Tudor Vladimirescu (distrusă) se mai văd numai cula şi via lui pe dealul Gărdanului.

CERNICA *(judeţul Ilfov), (13 km. de Bucureşti).*

Mânăstire de călugări fondată la 1608 de Marele vornic Cernica Ştirbei. Cuprinde două biserici clădite pe câte o insulă formate de bălţile Colentinei. Aproape sunt mânăstirea Tanganul cât şi schitul Plătăreşti a cărui biserică este zidită la 1646 de Matei Basarab. Aci a trăit ultimii ani cronicarul Naum Râmniceanu.

CETATEA ALBĂ *(judeţul Cetatea Albă), (30 km. de Budachi, 20 km. la Bugaz).*

Se crede că oraşul Tyras de care vorbeşte Herodot a fost pe

locul Cetăţei Albe. In veacul al X-lea a luat numele de Asprokastro iar Genovezii îi zic Moncastro. Ştefan cel Mare a întărit-o în contra Turcilor, deasemenea şi Alexandru cel Bun. In 1484 cade în mâinele Turcilor.

Pe intrarea principală se poate citi inscripţia: „In anii de la întruparea Domnului 6984 s'au săvârşit marea poartă în zilele Cuviosului Io Ştefan Voevod şi în zilele banului Luca şi Herman". Liceul este curat şi destul de propice având şi un muzeu bogat. Un alt muzeu se mai află în palatul prefecturei.

CETATEA CRĂCIUNEI *(judeţul Focşani).*

Situată pe râul Milcov la vărsarea în Siret, fiind ridicată de Radu (1470—74).

CETATEA DE FLOCI *(judeţul Ialomiţa).*

Pe malul stâng al Ialomiţei, a fost cel mai mare port al ţărei în vechime şi zidit de Romani.

CETATEA NEAMŢULUI *(judeţul Neamţ).*

Aşezată în apropiere de Tg. Neamţ pe un deal la poalele căruia se întinde lunca Nemţişorului. Zidită înainte de 1300 de cavalerii teutoni, anume înainte de descălecare. In timpul bătăliei dela Valea Albă a fost atacată de turci dar necucerită. A fost cucerită la 1684 de regele Sobieski al polonilor, apărată fiind numai de 19 plăeşi care a luptat contra întregei armate polone. Intrarea în cetate se face printr'o poartă gotică cu arcul frânt, având zidul sfărâmat. Şanţul cetăţei s'a umplut de pământ. Interioarele sunt numai ruini şi intrările astupate de dărâmături.

CETATEA OAIE *(judeţul Constanţa).*

Ruini foarte vechi lângă Hârşova, predominând Dunărea.

CETĂŢUIA *(judeţul Iaşi). (La 516 m. înălţime drumul durează 25—30 minute pe jos din Iaşi).*

Situată pe dealul Iaşilor, zidită de Duca Vodă la 1672. Se vede şi astăzi zidul înalt de 5 m. cu metereze. A servit de rezistenţă când nu putea fi apărat Iaşul.

La 1720 M. Racoviţă bătu pe Unguri. Mânăstirea imită în construcţie Trei Sfetitele însă fără sculpturile migăloase pe care le are aceasta din urmă. Adăposteşte mormântul lui Duca Vodă şi a ficei sale Maria. Lângă ea se află palatul lui Duca cu o sală gotică şi baia (feredeul domnesc) în stil turcesc.

In apropiere se află schitul Hlimcea cu fresce din veacul al XVI-lea.

CETĂŢUIA *(judeţul Vâlcea), (1/2 oră de R. Vâlcea).*

Schit la nord de Râmnicu Vâlcea zidit pe vârful unui deal.

CHEIA *(judeţul Prahova), (65 km. la Ploeşti, 35 km. de Vălenii de Munte, 45 km. de Braşov, 20 km. de Mâneciu Ungureni).*

Mânăstire de călugări situată pe valea Teleajenului, întemeiată la 1770 pe timpul domniei lui Const. Mavrocordat. O liniştită staţiune climaterică, ferită de vânturi şi scăldată de soare la o altitudine de 800 m. şi cu aer ozonizat. Biserica datează din 1835, cu câteva fresce.

Plimbări la Cheile, unde cade apa Teleajenului, la stâna Gropişoarelor, la stâna Balabanului, în valea Berei, la Poiana Stânei.

Escursiuni pe munţii Roşu (1660 m.), pe Zăgan (1783 m.), pe Gropşoare (1882 m.), unde se găseşte floarea reginei, pe Ţigăste (1845) şi Ciucaşul (1959 m.).

CHEIA *(judeţul Vâlcea).*

Schitul Iezeru fondat de Mircea Voevod la 1573 şi schitul Bradul.

In apropiere se află mânăstirea dintr'un lemn, pe râul Otăsan (com. Mânăstirei), întemeiată de Matei Vodă Basarab.

CHEILE BICAZULUI *(prin Gheorghieni), (38 km. de Gheorghieni).*

Unul din cele mai pitoreşti colţuri ale României. Şoseaua în serpentină cât şi prăpăstiile cari se deschid îţi dă decoruri nevăzute şi senzaţii înfiorătoare. Aproape de trecerea îngustă (defileu) dai de „Lacul Ucigaş" cu o legendă frumoasă. Se spune că un cutremur a scufundat un munte cu oameni şi animale, iar apa a acoperit locul rămas. Lacul are astăzi o întindere de câţiva kilometri şi la suprafaţa apei apar numai vârfurile brazilor negri. Şoseaua se termină cu un tunel săpat de armatele germane, de aci trebue să scobori pe jos până la marginea apei Bicazului. Trecerea este anevoioasă fiind o mică potecuţă care adesea este acoperită de apă. In mijlocul defileului la locul „Gura Iadului" unde lăţimea este de 4 metri printre doi pereţi înalţi de stâncă de 200—300 metri înălţime, mergând cei 3 kilometri dai de satul Bicaz.

Sunt splendide masivele şi turnurile de calcar ale Suhardului, Cupasului, Bardosului şi Pietrei Pantarului.

CHILIA NOUĂ *(județul Cetatea Albă), (51 km. de Ismail).*

Vechea cetate a lui Ștefan cel Mare de formă pătrată. Astăzi nu se mai vede decât colțul de zid dela cotul Dunării.

Vasile Lupu zidi la 1648 în Chilia o biserică.

CHILIA VECHE *(județul Tulcea).*

La 1380 Genovezi era în Chilia veche castelul Licostoma.

CHIRUI *(județul Odorheiu), (30 km. de Odorheiu).*

Așezat pe hotarul comunei Luetea în valea vâului Tâlharilor. Băile sunt departe de sat în mijlocul pădurilor de brazi. Apele sunt acide-feruginoase. Altitudinea este de 847 m.

Un loc de liniște și unde adesea se văd venind căprioarele, liniștea nu este întreruptă decât de murmurul pârâului.

De vizitat peșterile din împrejurimi în valea râului Varghias, cât și Homorod Almaș.

CHIȘINĂU *(județul Lăpușna), (53 km. de Tighina, 35 km. de Orheiu, 98 km. de Iași).*

Capitala județului Lăpușna, așezat pe coline. La sfârșitul veacului al XVI-lea era un sat, așa că actualul oraș este o așezare nouă. Partea nouă a orasului are străzi drepte și paralele, tăiate tot de străzi paralele. La început a fost localitate tătărească și est epomenită în hrâsovul lui Ilie Vodă.

Interesantă este închisoarea care este zidită de un maestru Italian reproducând formele cetăților, având turnuri masive și la colțuri metereze. x

Chișinăul are 33 sinagogi și 18 biserici ortodoxe. Dintre biserici cea mai demnă de vizitat este biserica Rășcanul de pe dealul Vistiernicilor clădită de Biv. spătar Constantin Rășcan în 1777.

Biserica Soborului cu o impozantă cupolă.

Biserica Zufliscaia cu 5 cupole.

Muzeul etnografic în stil mare cu bogate colecții. Locul unde a trăit Pușkin.

In localul liceului No. 3, Sfatul Țării a ținut în Martie 1918 adunarea pentru realipirea Basarabiei la România.

Interesant este și satul Costingeni cu o școală de agricultură și pomicultură și un spital de boale nervoase.

CICLOVIA DE JOS *(județul Gorj).*

Schit fondat de Stancu Glogoveanu la 1715.

CILICUL *(judeţul Tulcea), (23 km. de Tulcea).*
Mânăstire de maici fondată de 1835 de Archiereul Atanase Lisivecof. De vizitat şi peştera care este foarte lungă.

CIOCANU *(judeţul Muscel), (15 km. de Câmpulung).*
Schit de călugări, cu perspective frumoase asupra Dragoslavelor şi Mateiaşului.

CIOLANUL *(judeţul Buzău), (36 km. de Buzău; 6 km. de Măgura).*
Mânăstire de călugări fondată de Doamna Neaga la 1590, aproape de aci se află şi biserica Cetăţuia.

Biserica mare este înălţată de episcopul de Buzău Chesarie între 1822—1828.

S'a făcut la 1857 o reparaţie care a stricat înfăţişarea vechei biserici zidită de D-na Neaga soţia lui Mihnea Turcitul.

In apropiere se află biserica „Cetăţuia" întemeiată de Matei Basarab toată din piatră.

De aci se desfăşoară o splendidă perspectivă asupra ţinutului.

CIOROGARLA *(judeţul Ilfov).*
Mânăstire de călugări întemeiată la 1808 aproape de satul Bolintinul din Vale, unde s'a născut şi-a murit D. Bolintineanu.

CISLAU *(judeţul Buzău), (48 km. de Buzău).*
De văzut: Ruinele dela Aninoasa. Mânăstirea Cislău fondată de Doamna Neaga. Schitul Crăciuneşti. Muntele Scărişoara şi ruinele palatului Doamnei Neaga.

CIŞMEAUA COSTACHE ALBU *(judeţul Tecuci), (20 km. de Tecuci).*
Situată lângă comuna Buciumeni în mijlocul unei păduri. In apropiere se află mânăstirea Sihastru.

CISNADIE *(judeţul Sibiu), (8 km. de Sibiu).*
Târg săsescc având biserica în stil roman şi fortificată. Tezaurul bisericei se află la muzeul Bruckenthal din Sibiu.

CISNADIOARA *(judeţul Sibiu), (11 km. de Sibiu).*
Staţiune climaterică, având ruinele unei cetăţi din secolul XIII-lea.

CIUC-SANDOMINIC *(judeţul Ciuc).*
Localitate unde se găseşte marmoră frumoasă. Tot în localitate este şi-o industrie de olărit. Renumit prin vestitele mine de aramă, descoperite de păstorul Ioan Oprea la începutul veacului al 19-lea.

CIURUBUCUL *(județul Neamț).*

Schit lângă stânca Dochiei.

CLEJANI *(județul Vlașca), (63 km. de București).*

S'a dat aci o bătăție între Radu Vodă și Turci pe care i-a învins la 1533.

CLOCOCIOV *(județul Olt), (5 km. de Slatina).*

Mânăstire situată la gura văei Clocociov.

CLOȘANI *(județul Mehedinți), (16 km. de la Baia de Aramă; 99 km. de la T. Severin).*

De văzut casele lui Tudor Vladimirescu și peștera cu stalactite și stalagmite frumoase.

CLUJ *(146 km. Oradea; 62 km. la Dej; 31 km. la Gherla; 32 km. la Turda; 18 km la Cojocna; 8 km. dealul Feleacului).*

Clujul este situat pe malurile Someșului mic, iar la Sud predominat de dealul Feleacului, de unde se poate vedea întregul oraș.

Aci a fost colonia romană „Napoca" capitala Daciei Porolisensee ruinele ei s'au găsit la cazarma cea mare și piața principală unde s'au găsit sculpturi și sarcofage de pe timpul Romanilor.

Dar sunt urme și dela Daci cum este Zengma unde se zice că s'a sinucis Decebal. Numele ar fi venit dela Claudin. In secolul XII-lea sașii pe ruinele romane au clădit „Cetatea cea Bătrână".

La 1384 ia numele de Clausenburg dat de sași. Cetatea Leta este din timpul Romanilor al căror ziduri se văd și astăzi. La 1405 Sigismund îl întărește cu ziduri și bastioane.

La 1540 a fost în stăpânirea voevozilor români iar la 1562 Sigismund o aruncă în aer. Seczi o restaurează la 1590. Astăzi din Cetate nu a mai rămas decât citadela de deasupra orașului clădită la 1715—1723 cu o fântână adâncă la mijloc. Sprijin mare a dat Matei Corvin care s'a născut aci.

La 1607 Ungurii uciseră mișelește aci pe generalul Baba-Novac trimisul lui Mihai Viteazul de-a trata cu Basta.

In Cluj a fost reședința principilor Ardealului și pe timpul Austriei reședința guvernatorului.

La 1896 se alipi de Cluj, Mânăsturul reședința Benedictinilor iar mai târziu al Iezuiților.

S'a ridicat un castel în care s'a serbat căsătoria lui Sigismund I cu Iohana fiica lui Ferdinand I.

La 1773 desfiinţându-se ordinul Iezuiţilor castelul a devenit fundaţia liceului catolic din Cluj, astăzi nu mai este decât altarul mânăstirei.

Românii sunt vechi aci, dar stăteau în afara zidurilor cetăţei.

De văzut: biserica Sân-Mihai cu un turn înalt de 80 m. datând din veacul al XIV-lea, deasemenea şi statuia lui Matei Corvinul.

Universitatea este construită în stil Renaissance, în continuare fiind clinicele şi laboratoarele formând un cartier pe strada Miko, care poartă numele donatorului. Clinicile Universităţei şi Institutul Pasteur.

Clujul are o bibliotecă modernă rivalizând cu cele din străinătate unde se găseşte şi donaţia lui Gh. Sion. Biblioteca are ½ milion de volume, 2000 de manuscrise, manuscrisul original al „Cronicele Românilor" de Gh. Şincai, 2200 volume cărţi vechi, 1402 stampe; 100 hărţi; documente vechi, colecţie de monete şi mărci poştale şi scrisori dela Mihai Viteazul.

Lângă partea de jos a oraşului se mai văd urmele vechei cetăţi din veacul al XV-lea cu turnul masiv, care este lângă biserica Franciscanilor.

Un monument nou este catedrala ortodoxă.

De văzut casa unde s'a născut Matei Corvinul (27 Martie 1443) care mai păstrează poarta ogivală la intrare şi în care se află muzeul etnografic bine asortat. Tot aci este şi sediul societăţei carpatine ardelene.

Pe dealul Calvarului avem rămăşiţa unei vechi mânăstiri rămasă din veacul al XI-lea.

Din punct de vedere românesc este important că la 1791 episcopii români prezentă petiţia Sylex libellus Valachorum prin care se cerea drepturi civile pentru români.

Tot la Cluj s'a judecat procesul Memorandului la 1894 în sala Redutei.

De vizitat:

Biserica catolică zidită la 1414 de regele Sigismund.

Lupoaica dăruită de Primăria din Roma la 1921.

Institutul de Chimie, Zoologie.

Grădina Botanică.

Muzeul institutului de studii clasice cu colecţii preistorice şi pinacoteca cu pânze de Grigorescu şi Luchian.

Casa fostului principe Bocskay, Bastionul lui Bethlen. Teatrul Naţional.

Grădina Bănuţului.

Biserica Minoriţilor dată românilor uniţi la 1926 de Papa Pius al XI-lea. Biserica Piariştilor de lângă Universitate. Biserica Calvină construită la finele secolului XV-lea de călugării minoriţi şi dată Calvinilor la 1622.

Clujul a fost altarul cultural şi de suferinţi al românilor.

COASTA DE ARGINT *(37 km. Bazargic la Balcic. Balcic la Ecrene 22 km).*

Este litoralul mărei Negre dela Caliacra la Ecrene fiind ocrotită de vânturi reci dela Nord, iarna nu cunoaşte zăpada şi temperatura nu scade sub + 2°.

Aci cresc Migdali, smochini, rodiile cât şi azalele, cactuşi, etc.

La Caliacra se văd ruinele fortului constând din portaluri de pietre cioplite, Aceste întărituri au fost făcute de Genovezi.

De jur împrejur se află diferite peştere frumoase fiecare cu câte o legendă. La sud de Cavarna a fost Bizone dar care a fost distrusă de cutremure. S'au găsit aci şi monezi din vremea macedoneană.

COBIA *(judeţul Mehedinţi).*

Mânăstire fondată de Şerban Cantacuzino.

COCHIRLENI *(judeţul Constanţa), (8 km. de Cernavodă; 29 km. la Adam Clisi).*

Sunt cele trei valuri romane. Valul mare de piatră construit de Constantin cel Mare, valul de pământ construit în timpul lui Traian şi valul mic construit de un popor barbar, înaintea venirei Romanilor. Se poate vedea şi ruinele satului Ivrinej.

COCOSUL *(judeţul Tulcea), (11 km. de Isacea).*

Mânăstire de călugări aproape de Isacea.

COJOCNA *(judeţul Cluj), (18 km. de Cluj C. F. R. şi pe Şosea 23 km.).*

Staţiune balneară la o altitudine de 335 m. în regiune deluroasă. Ape cloruro-sodice concentrate.

COLENTINA *(judeţul Ilfov), (în raza Bucureştiului).*

In această biserică este îngropat la 1835 Gr. Ghica şi soţia sa.

COLIBIŢA *(judeţul Năsăud), (9,5 km. de g. Borgo-Bistriţa, 35 km. de Bistriţa).*

La o altitudine de 820 m. staţiune climaterică subalpină cu aer ozonizat şi lipsită de curenţi, la poalele munţilor Călimanului.

De aci se văd vârfurile Striniorul (1967 m.). Bistricioasa (1990 m.) Zuzurgăul (1913 m.), etc.

COLŢI *(judeţul Buzău), (72 km. de Buzău).*

De remarcat peştera dela Piatra lui Dragomir.

COLŢUL *(judeţul Hunedoara).*

La capătul satului Suseni la o altitudine de 992 m., se află cetatea Colţu pe culmea unei stânci.

Cetatea este înteagă numai turnul dela intrare este ruinat. Ea este de origină Dacă şi este construită de piatră de stâncă.

La răsărit de cetate se află „Jidovina" care arată urmele evreilor din Dacia. Mai sus de cetate se află mânăstirea Colţu caracteristică la ea este faptul că turnul e construit pe altar. Este lăsată în părăsire cu toate că zidurile sunt intacte. Pe şes se văd urmele caselor călugărilor.

Mai departe se află urmele cetăţei Grădiştioara lungă de 100 m. şi lată de 80 m. iar la colţ având un turn.

Pe apa Haţegului la 1/2 de oră mai jos de Haţeg la locul numit Bâturi se află urmele altei cetăţi mai mari cu ziduri.

COMANA *(judeţul Vlaşca), (39 km. de Bucureşti).*

Mânăstire pe partea dreaptă a apei Călinistea zidită la 1462 de Ţepeş Vodă şi reconstruită la 1588 de Şerban Basarab Voevod şi care este îngropat aci.

Ea era o devărată cetate apărând drumul Giurgiu—Bucureşti. Reparată în secolul al XIX de către călugării greci, cari atunci au distrus lucrurile istorice. In timpul războaielor din 1769—1774 a fost loc de refugiu soldaţilor Ecaterinei a II-a.

Aci se află îngropat Radu Şerban adus de ginerele său Constantin.

COMĂNEŞTI *(judeţul Bacău), (30 km. de Palanca; 31 km. la Bacău; 8 km. de Moineşti; 17 km. de Solonţa; 15 km. de Teţcani).*

Se află întăriri de piatră făcute de trupele ruseşti la 1848. Biserica este făcută de Ghica la 1790.

COMARNIC *(judeţul Prahova), (110 km. de Bucureşti; 15 km. de Sinaia; 14 km. de Câmpina).*

Situată la poalele munţilor Comarnic (1010 m.) şi Floroiul (1074 m.) şi pe albia râului Prahova. Este la o altitudine de 560 m. şi având o poziţie pitorească.

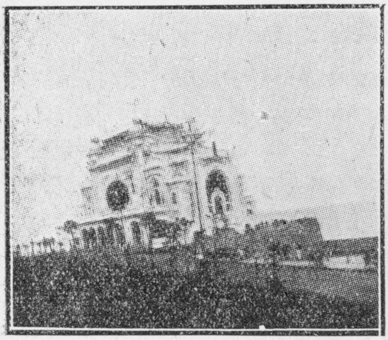
In localitate se află o industrie înfloritoare.

CONSTANŢA *(judeţul Constanţa), (80 km. la Babadag; 69 km. Adam Clissi; 230 km. la Bucureşti pe C. F. R.; 15 km. de Tekir-*

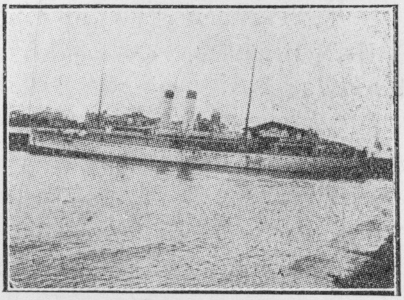
ghiol; 12 km. Valul lui Traian; 36 km. la Medgidia; 60 km. de Cernavodă Pod, 45 km. de Mangalia; 95 km. Bazargic).

A fost aşezată pe urmele vechiului Tomis cetate grecească locul de surghiun al lui Ovidiu exilat de împăratul August. In săpături s'a dat de temeliile templelor, cât şi peste monezi de aur şi statueta frumoasă a lui Dionysos. Năvălirile barbare l'au distrus şi reclădit de Genovezi stabiliţi aci în Evul Mediu.

La 1877 era un mic port, la 1864 s'a clădit magazia de ce-

Constanţa — Cazinoul

Vaporul Principesa Elisabeta

reale, de abea în 1895 s'au început construcţiile portului modern. Silozurile au o capacitate de 140.000 tone de cereale, rezervoarele adăpostesc 200.000 metri cubi de petrol şi derivate. Se bucură de un climat plăcut, dar iarna este friguroasă.

Lângă Constanţa avem Mamaia cu splendida plajă la 3 km. de oraş şi având o lăţime de 200 m. şi unde se află şi palatul regal.

Mai sunt şi plăjile Tataia, Duduia, Modernă şi Trei Papuci.

Monumentul francez, unde zac osemintele soldaţilor francezi cari au murit în timpul războiului Crimei.

Movila Avratük-tepe — vechiul Ponticum — care predomină marea şi oraşul. Carierele de piatră dela Canara. Anadalchioi unde sunt alergări de cai.

CONŢEŞTI *(judeţul Teleorman), (42 km. dela Bucureşti).*

La 1596 şi 1599 au avut loc luptele lui Mihai Viteazul cu Turcii.

COPĂCENI *(judeţul Vlaşca), (20 km. de Bucureşti).*

Se află un splendid castel al M. S. Regina Maria aşezat pe marginea râului Argeş, înconjurat cu un splendid parc.

CORBI *(județul Muscel), (10 km. de Berevoești; 7 km. de Nucșoara).*
Biserica este într'o peșteră și se crede că a fost zidită la 1380.

CORNET *(județul Argeș), (2,5 km. dela g. Cornet; 2,5 km. la Copăceni).*
Lângă comuna Racoviță este mânăstirea zidită la 1660 de Vel Vornicul Mareș. Băjescu și soția sa Maria pe timpul lui Radu Leon Voevod.

CORDĂRENI *(județul Dolj).*
De văzut Templul Sașilor și movilele Catiei.

CORUND *(județul Odorheiu), (8,5 km. la g. Praid; 83 km. Tg. Mureș; 14,5 km. la Sovata; 26 km. la Odorheiu).*
Stațiune balneară la o altitudine de 536 m. cu climat moderat pe valea Corundului. Sunt 4 isvoare cu ape feruginoase carbogazoase.

COSMEȘTI *(județul Suceava).*
De vizitat palatul Sturza zidit la 1816.

COSMIN *(județul Cernăuți), (8 km. de Cernăuți).*
Ștefan cel Mare învinse pe polonezi. După ce au asediat Suceava, polonezii și nu au putut-o ocupa s'au retras, dar începând devastările Ștefan îi urmări și îi bătu în pădurea Cosminului din Bucovina.

COSOVENI DE JOS *(județul Dolj), (12 km. de Craiova).*
Se găsesc ruine, cari se spun că ar fi fost curtea Banului Mărăcine.

COSTEȘTI *(județul Hunedoara), (18 km. de Orăștie, 9 km. de Grădiștea).*
Pe apa Grădiștei se află Grădiștea nouă cu rămășițe archeologice după timpul Dacilor și Romanilor.

COSTUI *(județul Maramureș), (20 km. de Sighet).*
Stațiune balneară la altitudine de 450 m., în regiune deluroasă cu isvoare de ape sulfatate.

COSTIENI (zis Asan Aga), *(județul Vlașca).*
Măgura lui Damasin despre care legenda spune că a fost haiduc vestit ce a omorît un șarpe mare.

COSULA *(județul Botoșani).*
Mânăstire de călugări fondată de Matei Cosuluei, vistiernicul lui Ștefan cel Mare, împrejmuită cu zid care suie pe deal în zimți.

COTEŞTI *(judeţul R.-Sărat), (63 km. de Buzău, 8 km. de Focşani).*
Schit de maici, comuna de aci este foarte veche, se zice că ar fi întemeiată în 1470 de căp. Stan Cotea şi care a primit-o în dar dela Radu cel Mare, domnul Munteniei.

Acest schit a fost locuit odată de ruşi Paisieni dela Neamţ şi numai ulterior a fost locuit de maici.

COTMEANA *(judeţul Argeş), (34 km. de Piteşti).*
Lângă comuna Săpunari, mânăstire zidită la 1301 de Mircea Vodă.

COTNARI *(judeţul Iaşi), (32 km. de Podul Iloaiei, 19 km. dela Tg. Frumos).*
Renumit prin vii. Aci se află un podeţ de piatră de pe timpul lui Ştefan cel Mare. La 1496 a fost clădită tot de Ştefan, biserica Gura Cotnarului.

In mijlocul târgului se află biserica lui Despot Vodă care dorea să convertească pe catolici în luterani. Lângă biserică se află o şcoală. Ea a ars în 1873 căzând turnul şi crăpânt zidurile fără a mai fi restaurată.

Biserica ortodoxă a fost clădită de Ştefan cel Mare, iar cea catolică de către Catalina, iubita lui Ştefan, şi care este fără turn.

COŢOFENII DIN FAŢĂ *(judeţul Dolj), (17 km. de Filiaşi, 18 km. de Craiova).*
Ruinele unei case vechi ce se spune că a fost a spătarului Coţofeanu care a luat parte la războaiele lui Mihai Viteazul. Tot aci a avut şi Tudor Vladimirescu leagănul său.

COVASNA-VOINEŞTI *(judeţul Trei Scaune), (55 km. de Braşov, 31 km. de Sf. Gheorghe, 18 km. de Tg. Secuesc, 27 km. de Oituz).*
Aşezat la poalele munţilor Breţcului la o altitudine de 564 m., climat moderat.

Acidul carbonic venind cu putere într'un an, a aruncat în aer stabilimentul vechiu al băilor, iar isvorul a inundat piaţa şi a fost greu potolit.

Isvoare sunt: Balta Dracului vecinic clocotitor; Arpad cu apele cunoscute; Fântâna Porumbeştilor şi Cifra în Voineşti.

In general, apele sunt alcaline, cloruro-sodice, teroase, calcice şi diuretice, bune pentru boli de gută, reumatisme, nervoase, afecţiuni ale căilor respiratoare; gastro-intestinale, hemoroizi, bolile ficatului, scrofuloză, anemie şi boli de femei.

Escursii frumoase cu trenul funicular până la Comando (1010

m.), un sat forestier cu restaurant, şcoală, etc. Pe muntele Meghelus unde au avut loc lupte mari în 1916.

COZANCEA *(judeţul Botoşani), (16 km. de Botoşani).*
Schit de călugări zidit de Vasile Baluş la 1732 şi se află la Nord de Soldăneşti.

COZLA *(judeţul Neamţ).*
La o altitudine de 390 m., regiune de dealuri la Nord de Piatra Neamţ.

Staţiune balneară cu cinci isvoare cu ape cloruro-sodice magneziene.

COZIA *(judeţul Vâlcea), (4 km. de Călimăneşti).*
Staţiune climaterică la o altitudine de 360 m., climat constant aflându-se pe malul Oltului, aproape de isvorul Căciulata.

Mânăstire zidită la 1386 de Mircea cel Bătrân, în urma unei vedenii avută după lupta cu Ungurii. Afară de loc de rugăciuni a fost şi o cetate de pază.

Astăzi din vechiul zid nu mai avem decât acea din partea Oltului.

Sunt îngropaţi Voevodul Mircea cât şi familia lui Mihai Viteazul; Maica Teofana ,Doamna Florica şi Niculae Vodă. Se spune că pe lângă strană ar fi o hrubă care merge pe subt albia Oltului şi răspunde pe celalt mal. Pe aci a scăpat Mircea când Turcii au năvălit pe neaşteptate şi când au dat foc mânăstirei. Iar stânca unde a stat Mircea se numeşte masa lui Mircea.
La 1590 egumenul Amfilohie (Mihnea al II-lea Turcitul) adăugă un paraclis mic pe malul Oltului. Mânăstirea a fost refăcută de Neagoe Basarab şi Constantin Brâncoveanu.

Pe malul stâng la Bivolari s'au descoperit ruini dela Romani, băi şi urmele unui drum vechiu.

La Bivolari sunt isvoare cu ape sulfatate şi iodurate şi sunt pe malul stâng în faţa mânăstirei.

In faţa mânăstirei se află şi bisericuţa Bolinţi zidită de Radu VII-lea Paisie la 1543 şi fiul său Marco. Biserica este zidită din piatră şi cărămidă netencuită.

CRAIOVA *(judeţul Dolj), (251 km. de Bucureşti, 29 km. de Răcari).*
A fost cetatea Banilor Olteni. Din casele Domneşti „Hanul Nemţesc" nu a mai rămas decât urme de ziduri.

Ca biserică mai frumoasă avem: Sf. Treime.

In palatul Administrativ avem un început de muzeu archeologic ştiinţific şi etnografic.

De văzut Muzeul Aman unde găsim tablouri de Grigorescu, Aman, Verona, Petraşcu, Stoenescu, etc., tot aci este şi o bogată bibliotecă.

Parcul Bibescu este un splendid loc de recreaţie. Biserica Sf. Dumitru a fost zidită de primul Ban al Olteniei, Barbu Basarab Craioveanul (1450—1510) şi este reconstruită de Matei Basarab la 1652 şi restaurată de architectul Lecomte de Noüy. Aproape de Craiova este mânăstirea Călui întemeiată în 1579 de fraţii Buzeşti, şi unde sunt mormintele lui Preda şi Radu Buzescu din satul Mofleni, primul ctitor fiind Ştefan Ban, care muri la 1573 şi fu îngropat aci.

Mânăstirea Bucovăţ fondată de Pârvu Cluceru, Archimandrit Chrisanti şi Serdar Băluţi Băicăoanu la 1573. Situată aproape de vărsarea pârâului Leamna în Jiu. Temelia până la soclu este de cărămidă romană scoasă din ruina unei vechi cetăţi de lângă mânăstire. In veacul al XIX-lea egumenul grec Hrisant Penetis, încearcă de 3 ori a repara biserica dar tocmai la 1840 reuşi să dea gata clădirea mare a noului Bucovăţ, pe când cea veche a fost lăsată să se dărâme, a rămas numai ce a păstrat timpul din ea.

CRASNA *(judeţul Fălciu), (35 km. la Huşi, 36 km. de Bârlad).*

Bogdan II (1449—51) a câştigat aci o victorie mare contra polonezilor.

CRAIU *(judeţul Odorheiu), (25 km. de Mercurea Ciucului, 32 km. de Odorheiu).*

Staţiune balneară la altitudine de 751 m., cu climat subalpin şi aer ozonificat. Isvoare cu ape cloruro-sodice concentrate.

CRISTUR *(judeţul Odorheiu), (28 km. de Odorheiu).*

Staţiune balneară cu ape cloruro-sodice, iodurate şi bromurate.

CRASOVA *(judeţul Caraş), (14 km. de Reşiţa, 15 km. de Anina).*

Sat de origină bulgărească, aproape de el se află ruinele cetăţii Crasova (1266).

Interesant de vizitat Cheile Prolajului.

Dolinele sunt foarte numerroase şi ţin loc de fântâni. Toată regiunea este cu râuri subterane. Peştera dela Comanic este una din cele mai frumoase şi cea mai lungă.

CRĂCIUNEŞTI *(judeţul Maramureş), (2 km. de Băcicoiul Mare).*
La o altitudine de 300 m., situat în valea Tărei cu isvoare de ape sulfatate.

CRIVADIA *(judeţul Hunedoara), (18 km. de Petroşani).*
Pe o colină se află un turn vechiu de pe timpul Romanilor de 10 m. înălţime şi 60 m. diametru. Tot aci se află peştera „Cetatea Boalii" iar pe vârful ei se află turnul roman, care servea ca observator. Prin peşteră curge râul Baniţa. In valea Jurilor se găsesc cărbuni şi cari zăcăminte sunt în legătură cu Pietroşani.

LA „CRUCE" *(14 km. de Bran, 33 km. la Câmpulung, 42 km. la Braşov).*
Vechea vamă românească, pasul Giuvala, unde se află mormântul Lt. Colonel Poenaru Bordea care fu primul ofiţer român căzut în răsboiu, în noaptea de 14—15 August 1916.

CUCIULATA *(judeţul Făgăraş), (20 km. de gara Şercaia).*
Locul de naştere a lui Aron Pumnul fost profesor la Blaj, luptând mult în Bucovina pentru cauza românească.

CUCUTENI *(judeţul Iaşi), (15 km. de Iaşi, 8 km. de Podul Iloaiei).*
S'au găsit lucrături în spirală şi idoli ca în straturile prime dela Troia (aproape 200 de statuete). Tot aci s'au mai găsit şi resturi de animale domestice ca boi, porci, etc., cât şi cereale.

Aceste săpături au fost făcute la 1882 de N. Beldiceanu şi apoi de Dr. Schmidt din Berlin care a descoperit urmele unei aşezări preistorice.

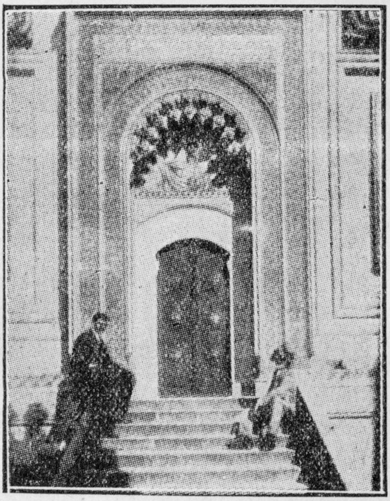
CUMPĂNA *(judeţul Argeş), (40 km. de Curtea de Argeş).*
Mergând cu trenul îngust pe defileul Argeşului, ajungând subt creasta munţilor Făgăraşului este localitatea Cumpăna. Ea s'a desvoltat fiind aci instalaţiuni de exploatare de lemne.

CURTEA DE ARGEŞ *(judeţul Argeş), (39 km. de Piteşti, 20 km. la Căpăţâneni; 45 km. la Câmpulung; 40 km. la Turnu).*
Staţiune climaterică situată la o altitudine de 450 m., cu climat plăcut lipsită de curenţi.

Biserica episcopală este din punct de vedere architecturial o bijuterie şi este datorită lui Neagoe Vodă (1512—1521) şi soţia sa Despina, cari au fost îngropaţi aci acum 400 de ani. Biserica a fost târnosită la 1520 cu toate că nu era complect terminată şi unde a participat şi Teolipt patriarchul Constantinopolului

luând parte peste 1000 de feţe bisericeşte. Biserica a fost zugrăvită complect de Radu dela Afumaţi.

Construcţia ei este legată de legenda meşterului Manole. Ea

Curtea de Argeş — Intrarea la Biserica Episcopală

adăposteşte mormintele lui Neagoe Basarab (1521), Despina Doamna (1534), Petru, Ivan, Sofronie, Stana, Angelina, copiii lor. Radu dela Afumaţi (1529), ginerele lor.

Morminte mai noi sunt ale Regelui Carol I (1914) şi al Re-

Argeş — Portul din jud. Argeş

ginei Elisabeta (1916), cât şi al Regelui Ferdinand, (1927). Există şi o lespede cu chipul lui Radu dela Afumaţi, cu buzduganul în mână. Biserica însă a fost restaurată de către architectul Lecomte de Noüy.

De văzut Evanghelia pictată şi scrisă de Regina Elisabeta.

In capela palatului Episcopal se găseşte moaştele Sf. mucenice Filofteia, de origine bulgară născută la Târnava la 1206. Ea a fost adusă de Radu Negru al II-lea. Tot întrr'un sicriu de argint se găseşte capul şi mâna Sf. Nifon patriarchul Constantinopolului adus de Neagoe Basarab. Tot aci sunt şi capetele Sfinţilor mucenici Serghie, Vah şi Tatiana.

In centru avem Biserica Domnească cu o vechime de 6 veacuri având zid de bolovani şi în interior s'a scos azi la iveală pictura. In această biserică s'au găsit 19 morminte, cu foarte multe haine cu podoabe şi bijuterii, datând de prin veacul al 14-lea. De vizitat şi biserica Sân-Nicoară.

CUZA VODĂ *(judeţul Roman), (15 km. de Paşcani; 16 km. de Tg. Frumos).*

Unde se aflǎ mormântul lui Cuza Vodă şi fostul său palat; Astăzi în acest palat se află un azil.

CURTIŞOARA *(judeţul Gorj), (10 km. de Tg.-Jiu).*

Se poate vedea o frumoasă culă din veacul al XVII-lea, vechea locuinţă de boieri gorjeni, alcătuind totdeodată şi o rezistenţă în cazul că ar fi atacat.

In beciul culei se află câte o fântână, iar uşile sunt din stejar masiv şi ferecate cu drugi de fer.

CUZDRIOARA *(judeţul Someş), (5 km. de Dej).*

Situat pe malul drept al Someşului mare, iar pe o colină se află cetatea. Urmând mai departe valea Ciceiului prin Ciceu-Mihăeşti şi pe lângă Şeleşti dai de vestita cetate a Ciceiului, stăpânită de Ştefan cel Mare (1457—1504).

D

DAIȚA *(județul Vlașca), (52 km. de București, 12 km. de Giurgiu).*
S'au găsit animale anti-deluviane.

DĂLHĂUȚUL *(județul Râmnicu Sărat), (39 km. de R. Sărat).*
Schit făcut la 1625. Compus din 3 biserici, un arhondaric frumos și căsuțe multe risipite.

DÂMBOVICIOARA *(județul Muscel), (8 km. dela Rucăr, 3 km. la Chei).*
De văzut peștera întunecoasă și umedă. Ca să ajungi la acest punct străbați Cheile Dâmbovicioarei o splendidă șosea, oferind munții, o variațiune de decoruri.

DĂNEȘTI *(județul Satu Mare), (7 km. de gara Baia Sprie).*
La o altitudine de 350 m., regiune deluroasă și păduroasă cu isvoare de ape sulfatate. Stațiunea balneară care servește minerilor din regiunea Baia Sprie.

DĂRMĂNEȘTI *(județul Bacău), (16 km. dela Tg. Ocna, 9 km., la Comănești).*
De vizitat cu trenul forestier Valea Uzului. Decorul cel mai frumos este dincolo de satul Poiana unde valea se strâmtează. La gura Bascăi se află un monument în cinstea eroilor români și unguri căzuți aci.

DEALUL *(județul Dâmbovița), (4 km. de Târgoviște).*
Așezat pe un deal lângă Târgoviște se află Mânăstirea fondată de Radu cel Mare la 1499. Aci se află craniul lui Radu cel Mare și al lui Mihai Viteazul.
N. Filipescu a înființat în locul mânăstirea, liceul militar Mânăstirea Dealului și M. S. Regele Carol al II-lea l-a luat sub directa Sa conducere. Elevii sunt numiți „Șoimii dela Deal".

DEJ *(județul Someș), (15 km. de Gherla, 58 km. de Cluj).*
Biserica reformată este un monument demn de văzut. Mânăstirea Franciscanilor, cu o curte împrejmuită, cu arcade largi având în mijloc o veche fântână.

Sinagoga din Dej este cea mai frumoasă din Ardeal. Dejul are mulţi evrei ortodocşi.

DENSUS *(judeţul Hunedoara), (6 km. de gara Pâclişa, 14 km. dela Haţeg).*

Vechea cetate Densus (ad sylvas Densor) unde a fost înmormântat Gela Longin, general roman ucis la Sarmisegetuza în al doilea răsboiu cu Daci.

Aci se află o veche biserică română, care a fost odată acoperită cu lespezi de piatră şi tocmai în 1889 a fost acoperită cu şindrilă. Ea are o construcţie originală şi diferă de celelalte biserici. Se spune că această biserică a fost mormânt roman ridicat ca mausoleu generalului Longin unde a şi fost îngropat, alţii spun că ar fi fost o criptă romană. Iconostasul zugrăvit la 1789 de către Popa Simion cât şi pereţi, dar au fost acoperiţi cu var. Clopotniţa s'a zidit la 1897.

In Densus s'a născut Aron Niculae, Beniamin şi Gh. Densuşianu.

DESA *(judeţul Dolj), (17 km., de Calafat).*

Aci s'au strâns armatele române în vara anului 1877 pentru a trece Dunărea.

La partea de jos a satului se află urmele unei cetăţi romane. Tot pe aci şi Mihai Viteazul goni armatele turceşti până în Balcani.

DEVA *(judeţul Hunedoara), (24 km. de Orăştie, 44 km. de Haţeg, 22 km. de Băiţa).*

Se află aşezată pe malul stâng al Mureşului la altitudine de 371 m. Românii au aşezare în cetate dela 1604 de pe timpul lui Gavril Bethlen.

Istoricii cred că numele oraşului vine dela dacicul „Dava". Dar se găsesc şi urme de ale romanilor „Castrum Deva" sec. XIII-lea. Tot aci s'au găsit urmele drumului roman ce duce spre „Aranyi". Ea a fost rezidită de Bela al IV-lea în 1235. Se pomeneşte de cetate tocmai în 1394 pe timpul lui Sigismund. La 1267 Bela II-lea veni contra fiului său Ştefan, iar sub Vladislau V-lea trecu Hunediştilor, iar dela aceştia o moşteni Bethlen.

Sigismund Batori s'a refugiat aci de Basta. La 1659 se refugie Acatin Barcsai de frica lui Rakoczi al III-lea.

La 1817 fu vizitată de Francisc I, care o restaură. La 1848 a fost distrusă în urma unei explozii, de când a rămas în ruină.

Biserica reformată este de pe timpul Huneadeştilor. Biserică

românească este din 1645 şi rezidită la 1860.

De remarcat Muzeul cu bogate colecţii, cu relicve dela cultul zeiţei Mithra, rămas dela Daci.

Se mai găseşte pietre dela Sarmisegetuza. Obiecte din epoca de piatră şi a bronzului. De văzut şi statuia Medusa, păzită de doi lei şi monumentul funerar al lui Lucius Casius Marcus. Cât şi o bogată colecţie de cărămizi stampilate dela Legiunea XIII-a Gemina, IV-a Fidelius şi V-a Macedonica.

In palatul Magnacuria al lui Bethlen a trăit vestita Venus de la Marany soţia lui Bethlen, cântată de Petöfi.

DICIOSÂNMARTIN *(judeţul Târnava Mică), (20 km. de Mediaş, 39 km. de Blaj).*

Insemnat oraş industrial datorit gazului metan de la Saroş. Sunt făbrici de sticlă (Bozias), o fabrică de negru de fum, de peniţe, de carbid şi cinamid.

DIDEŞTI *(judeţul Teleorman).*

Schitul Dideşti este zidit de pe timpul lui Neagoe Basarab.

DOBOGO *(judeţul Odorheiu), (1 km. de Lobogo, 26 km. de Odorheiu).*

La o altitudine de 720 m., în regiune de munte cu păduri, având isvoare de ape feruginoase carbogazoase.

DOBOŞANI *(judeţul Odorheiu), (11 km. de gara Augustin).*

Staţiune balneară la altitudine de 500 m., în regiune deluroasă cu ape cloruro-sodice.

DOBRENI *(judeţul Ilfov).*

Biserica zidită de Constantin Şerban, fiul din flori al lui Radu Vodă, pe când era serdarul lui Matei Basarab.

In jurul bisericei şi casei zidită pentru el se află un heleşteu. In fuga lui, domnitorul şi-a scufundat în el comorile şi la 1660 când a revenit le-a scos.

In biserică se află îngropată mama lui care era preoteasă la Dobreni, dar al cărui fiu nu a avut coroană de domn.

Fostul Mitropolit Ghenadie a botezat pe toţi ţiganii din împrejurimi în acest heleşteu şi a căror hârtie se vede şi astăzi în biserică.

DOBROVĂŢ *(judeţul Vaslui).*

Mânăstire la marginea de Norrd a satului Dobrovăţu-Ruşi zidită de Ştefan cel mare la 1503.

DOBRUŞIUL *(judeţul Romanaţi).*
La marginea Oltului este „Brazda lui Novac”.

DOICEŞTI *(judeţul Dâmboviţa), (9 km. de Târgovişte).*
Se văd urme de palate şi ziduri de cetate. Se spune că aci se trimeteau doicele cu prunci domneşti când era răsboiu în ţară.

DOLHEŞTI-MARI *(judeţul Suceava), (7 km. de Dolhasca, 18 km. de Fălticeni).*
Biserică zidită la 1470 de hatmanul Sendrea, Portar de Suceava al lui Ştefan cel Mare Are o intrare foarte frumoasă şi toate ferestrele au săpături. Când s'a făcut sfinţirea bisericii nu avea turn. Aci sunt îngropaţi Sendrea, soţia lui şi Maria sora lui Ştefan.

DOLJEŞTI *(judeţul Roman), (14 km. de Roman).*
Petru Aron se opune înaintărei lui Ştefan dar nu isbuteşte.

DOMNEŞTI *(judeţul Baia).*
Biserică veche clădită de Dabija Vodă în curtea bisericei se văd ruinele palatului.

DOROHOI *(judeţul Dorohoi), (22 km. la Leorda, 30 km. la Bălineşti, 154 km. de Iaşi).*
De văzut biserica Sf. Nicolai cu urme de picturi din veacul al XV-lea, asemănare architecturală cu operile lui Ştefan cel Mare. In curtea liceului se află biserica de lemn mai veche cu un veac decât prima.

DORNA *(judeţul Suceava).*
Se vede stâlpul pus de Ştefan cel Mare.

DORNA CÂNDRENI *(judeţul Câmpulung), (7 km. de Vatra Dornei).*
Staţiune balneo-climaterică la o altitudine de 830 m., la 7 km. de Vatra Dornei, regiune muntoasă între păduri de brazi.
Sunt izvoare cu ape feruginoase carbogazoase radioactive.

DORNISOARA *(judeţul Câmpulung), (35 km. de Vatra Dornei).*
De vizitat lacul artificial care dă apa necesară ca să ducă buşteni de brad pe râu la vale către Vatra Dornei. Din Dornisoara începe trenul electric.

DRĂGĂNEŞTI *(judeţul Tecuci), (5 km. de Tecuci).*
La 1564 Alexandru Lăpuşneanu care venea pentru a doua oară ca domn este întâmpinat de boierii lui Tomsa Vodă ca să-i spună că ţara nu-l vrea şi nici nu-l iubeşte.

DRĂGOEŞTI *(judeţul Gorj).*
Se află schitul Crasna zidit la 1637 de Dimitrie Filisianu.

DRAGOMIREŞTI *(judeţul Maramureş), (12 km. de Visăul de jos).*
Staţiune balneară situată la „Râtul Păcurei" stabilite pe Valea Izei cu ape cloruro-sodice sulfatate.

DRĂGOTEŞTI *(judeţul Mehedinţi).*
Tainiţa unde se găsesc oale mari romane asemenea şi la Râpa Şoimului.

DRĂGĂŞANI *(judeţul Vâlcea), (34 km. de P. Olt, 53 de R. Vâlcea).*
La 1821 armata eteristă din Muntenia a fost bătută de către turci. Astăzi însemnată prin viile pe cari le are.

DRAJNA DE SUS *(judeţul Prahova), (12 km. dela Vălenii de Munte).*
In centrul comunei pe coama dealului Grădiştea se află ruinele unui castel roman.

DRAGOMIRNA *(judeţul Suceava), (10 km. de Suceava).*
Mănăstire situată lângă Suceava, al cărui ctitor a fost mitropolitul Moldovei Anastasie Crimca. Este o biserică foarte frumoasă cu ornamentaţii migăloase şi cu ziduri puternice de cetate.

DUNĂVĂŢUL *DE JOS (judeţul Tulcea), (47 km. de Tulcea).*

La vest se găsesc ruinele unei cetăţi antice.

DURĂUL *(judeţul Neamţ), (56 km. la P. Neamţ, 10 km. la Răpciuni).*
Staţiune climaterică la o altitudine la 750 m. pe malul pârâului Durăului.

Schit înfiinţat de câţiva sihaştri Sofronie, Pimen şi Silvan sub protecţia lui Petru Muşat cari au făcut biserică de lemn dărâmată la 1800. La 1835 s'a clădit una de piatră sfinţită de mitropolitul Veniamin Costache.

Icoanele sunt aduse dela Constantinopol. Aci se odihneşte Gh. Panu scriitor român.

De vizitat fântâna lui Măcărăscu cu apă rece şi limpede situată la 1210 m. altitudine. Se pot face excursii pe muntele Ceahlău (1911 m.).

E

ECRENE *(județul Caliacra), (22 km. de Balcic, 57 km. de Bazargic).* Este situată în ținutul „văilor fără iarnă" — valea Batavei. Are cea mai frumoasă plajă la Marea Neagră cu o lățime de jumătate kilometru şi lungă de câțiva kilometri. Plaja are un nisip moale. In regiune se găseşte foarte multă plantație mediteraniană, când va fi amenajată plaja va fi cea mai mare plajă a Mărei Negre.

De văzut ruinele Cetăței atribuită lui Boerebista fosta mănăstire Turcească cu arhondaricu. Altarul miraculos şi Mausoleul în care se află îngropat Sfântul Atanasie, iar turcii zic că este îngropat sfântul lor; Ac-Isalâc-Sultan făcători de minuni. El datează dela 1456 şi este păzit de un hoge.

De văzut şi ruinele cetăței dele Teke.

ENISALA *(județul Tulcea), (10 km. de Babadag, 37 km. de Tulcea).* Urmele cetăței lui Eracle numită Heraclea. Locul piraților Genovezi pe cari i-a gonit turcii. Se află şi o peşteră ce ar fi comunicat cu cea dela Armutli.

Unul din bastioane a rămas încă în picioare. E turnul clopotniței, restul zidurilor sunt păstrate la diferite înălțimi. Exacta ei origine nu se ştie, căci urmele din trecut au dispărut.

EPISCOPALE *(județul Bihor), (10 km. de Oradea Mare, 101 km. la Arad; 153 km. la Timişoara, 53 km. de Beiuş).*

Sunt la poalele Dealului Şimleu înconjurate de un splendid parc natural.

Ea este cunoscută de pe timpul Romanilor. Desvoltarea a luat-o pe timpul papei Inocențiu şi regele Ladislav în sec. XV-lea de unde poartă şi numele de băile Sf. Ladislav.

Situată la o altitudine de 132 m., cu climat moderat. Sunt 7 isvoare Ştefan 40 grade C., Ladislav 41 grade C., Artezi 42 grade C., Elisabeta 40 grade C., Frederic 40 grade C., Lipownizky 36 grade C., Familia 27,5 grade C. şi sunt cu ape oligo-metalice termale, uşor clorurate şi sulfatate.

ESCHI-CALE *(județul Tulcea).*

Lângă comuna Isacea urme de fortăreață romană.

FĂGĂRAȘ *(județul Făgăraș), (12 km. la Rodbav, 68 km. la Brașov, 80 kl. la Sibiu, 60 km. la Sighișoara, 11 km. de Voila).*

Cetate clădită sub împăratul Roman August și dărâmată sub Traian în 104 iar subt Claudiu la 270 s'a reclădit cu numele de „caesus gis".

La 370 Huni îl distrug și reclădit de Ștefan Vodă Mailat la 1300. Pe timpul Dacilor era numit Fogas. Făgărașul a ținut mult timp de Principatul României. Radu Negru la stăpânit fiindu-i reședință de iarnă și clădi o biserică. Vlaicu Vodă se intitulează Duce al Făgărașului. La 1291 Andrei al III-lea recunoaște că domeniile Făgăraș și Sâmbata sunt proprietatea boerilor Ugrin Românul.

Cetatea fu întărită de Ludovic cel Mare la 1342, complectată de Gavril Bethlen și Mihail Apafi principii Transilvaniei la 1623. Au mai fost ținut de Mircea cel Mare 1395, Vlad Vodă 1431, Dan Vodă 1460 și Udriste până la 1464.

La 1574 trece în stăpânirea lui Ștefan Bathori care îl dă fratelui său Baltazar Bathori. Pe timpul lui Mihai Viteazul trece din mână în mână iar la 1608 este dat de zestre Caterinei Brandeburgia soția lui Gabriel Bethlen.

In castelul Făgărașului sunt închiși Doamna Florica soția lui Mihai și fiul său Pătrașcu. De aci la finele secolului XII-lea a descălicat Negru Vodă trecând munții prin pasul Bran înființând statul român.

La 1664 Făgărașul fu înconjurat de Turci și intrară prin surprindere dar la poartă fiind fiul preotului din Galați care omoară pe comandantul forțelor turcești, înspăimântați o luară la fugă și Mihail Apafi îi dete titlul de nobil.

La 1699 trecu Făgărașul în proprietatea Casei Habsburgice. In subsol se află chilia inchizitorială cu Fecioara de fier. La 1764 zălogi domeniul sașilor pe 99 de ani.

Biserica unită este făcută de Constantin Brâncoveanu la 1697, moșiile Brâncovenilor erau la Sâmbăta de Sus și Poiana Mărului. De remarcat Pictura iconostasului atrăgând chipul lui Isus Pantocratorul de pe cupola principală servind de model lui Smighelschi pentru biserica din Sibiu, iar la alta se află stema Brâncovenilor. Biserica Romano-catolică s'a clădit la 1739. Mănăstirea Francis-

canilor la 1734 subt Maria Terezia, dar a ars complect şi apoi refăcută. Românii ortodoxi clădi biserica d'abea la 1791.

De vizitat şoseaua ce duce la Sighişoara care îţi dă o splendidă panoramă a Făgăraşului şi întreg ţinutul şi cu satul Galaţi care este pe malul drept al Oltului peste drum de Făgăraş.

MUNŢII FAGARAŞ.

Dăm o frumoasă descripţie a munţilor Făgăraş datorită d-lui Ioan Georgescu din volumul „Prin România".

„Munţii alcătuiţi din felurite pietre (gnais, porfir, trahit, granit ş. a) formează mai multe grupe. Cea dintâiu grupă dela apus spre răsărit este a *Surului,* care se ridică prăpăstioasă deasupra Avrigului. Afară de Surul însuşi (2288 m.) care e de tot pleşuv aici sunt *Vârful Tătarului* (1893 m.), *Scara* (2100 m.); *Budistavul* (2420 m.), *Ciortea* cu trei creste şi spre răsărit dela ea Gârbova. Urmează grupa cea mai puternică dintre toate a *Negoiului* cu vârfurile Negoiul mare şi Negoiul mic. Parcă de aceia s'au înşiruit toţi munţii de până aici şi de aici încolo ca să culmineze în piscul maiestos al *Negoiului mare* (2544 m).

El şi tovarăşul său dela răsărit colţul Vistea mare sunt sâmburii munţilor Făgăraşului. Sfârşesc într'o stâncă golaşă, lungă de 15 m. şi lată de 3. m. pe care inginerii militari au ridicat o piramidă triunghiulară de pietre.

De aici se deschide cea mai largă privire nu numai asupra ţării Oltului, care stă tupilată la picioarele acestui uriaş, ci şi asupra Ardealului şi a Munteniei. Mai ales în zilele senine de vară. De pe nici un alt munte nu poţi avea atâtea privelişti, ca de pe Negoiul mare, fiindcă nici unul n'are înălţimea lui. Nu departe isvorâşte Argeşul de sub vârful Caprei şi Topologul curgând spre miazăzi. Ciobanii destoinici şi călătorii deprinşi cu muntele coborând de pe Negoiul, trec prin *Strunga Dracului,* o punte de piatră îngustă, spânzurată deasupra unor prăpăstii îngrozitoare şi dau de două lacuri de munte. Unul e al *Negoiului* (2000 m.) celălalt e *iezerul Călţuiu* (2147 m.). Ceva mai spre miazănoapte e *Tunsul,* muntele *Scoreiului* şi vârful Sărăţiei, deasupra comunei cu acelaş nume din care isvorăşte valea Sărăţiei.

Dela Negoiul spre răsărit e muntele *Laiţa, Păltina* şi *Buteanu* (2510 m.) cu frumoasele văi ale Laiţei şi a Doamnei. Dela acesta spre miazănoapte e *Piscul-Bâlii,* la poalele căruia se află înălţime de 2030 m. lacul Bâlii, pe mal cu o casă de adăpost pentru vijeliile, ce se deslănţue pe acolo cu mare putere. Din lacul

Bâlii curge pârâul Bâlii, care având să coboare din înălţime mare, formează cataracte multe şi îngrozitoare. Una se numeşte „*urlătoarea Bâlii*" fiindcă apa având să cadă dela 10 metri înălţime se prăvăleşte cu un urlet înfricoşător încât în apropierea ei nu se mai aude nici un alt sunet. Cu deosebire e mare „urlătoarea" primăvara când se topeşte zăpada. Atunci pârâul are peste 20 m. lăţime.

Mai puţin cercetate, deşi nu mai puţin frumoase sunt lacurile *Podragul* (2200 m.) şi Pordrăgelul (2000 m.) din munţii Arpaşului cu vârfurile mai însemnate *Arpaşu mare* (Vârtopul) şi *Arpaşul mic* (Vârtopelul). In aceste locuri ferite trăiesc căprioarele, uneori în turme mari de câte o sută de capete.

Dela acesta mai spre răsărit *sunt munţii Ucei* cu vârfurile Ucea mare şi Ucea mică, după cari urmează între văile Vistea mare şi Vistisoara, colţul *Vistea mare* (2520 m.) care după Negoiul e cel mai înalt pisc. Şi de aici se deschid privelişti frumoase asupra Ţării Oltului şi Ardealului, apoi asupra munţilor Bârsei învecinate şi mai departe asupra Arghitei şi a munţilor Ciucului.

Se perindă apoi *Piatra roşie* (2443 m.), *Gălăşescul* (2475 m.), *Colţul Bolăceni* (2290 m.), Vârful Bândei (2384 m.) şi al *Urlei* (2474 m.) numit aşa după „urlătoarea" asemenea celei dela Bâlea. Lângă vârful Urlei e trecătoarea *Brezei*, unica trecătoare mai uşoară în aceşti munţi.

Peste celelalte vârfuri nu duc de cât poteci foarte anevoioase, cunoscute numai de ciobani. Trecătoarea atinge vârfurile *Trăsnita* şi *Cataveiul* înconjură însă pe ai Urlei până când dă în Muntenia. Pretutindeni se deschid vederi îndepărtate, mai ales asupra văii Oltului şi a ţinutului dintre Olt şi Târnava mare.

Mai departe spre răsărit dela această trecătoare urmează *Vârful Triponului*, Ludisorul (2300 m.), Buzduganul (2179 m.), Comeşul (1900 m.), până când ajungi peste *Vârful Tămasului* (1733 m.) la *Piatra Craiului* (2241 m.) care încheie şirul munţilor Făgărăşeni".

FALCIU *(51 km. de Bârlad, 50 km. de Huşi).*

Locul unde s'a încheiat pacea Iulie 1711 dintre Petru cel Mare şi Baltagi Mohamed după bătălia dela Stănileşti.

FĂLTICENI *(judeţul Baia), (25 km. la Dolhasca, 4 km. la Rădăsani, 10 km. la Baia; 125 km. la Şarul Dornei).*

Infiinţat la începutul veacului al 18-lea. De el se leagă amintirile lui Creangă.

De vizitat muzeul regional, instalat într'o frumoasă clădire.

FĂRCĂDINUL DE JOS *(județul Hunedoara), (5 km. de Hațeg).*
De vizitat castelul familiei Nopcea de origine română. In această regiune se găsesc monumente vechi romane, statui, pietre de altar, stâlpi de marmoră la capăt având un leu frumos de piatră.

FĂRCAȘELE *(județul Romanați), (16 km. de Caracal).*
Din vechime se află o strajă numită Lazaret. Tot aci este un drum de piatră care se zice că este făcut de Impăratul Traian. In localitate s'a născut Popa Stoica un mare general al lui Mihai Viteazul.

FĂSTACI *(județul Vaslui), (26 km. de Vaslui).*
Lângă comuna Cosmești, mănăstire zidită de Mihail Racoviță la 1721.

FEDELEȘOIU *(județul Argeș), (25 km. dela Curtea de Argeș, 10 km. dela R.-Vâlcea).*
Schit, în apropiere se văd ruine și vechi întărituri.

FELDIOARA *(județul Brașov), (18 km. de Brașov, 4 km. de Bod).*
Sunt ruinele cetăței Marienburg care a fost zidită de Cavalerii Teutoni.
Aci a câștigat o victorie Petru Rareș la 1529 contra oștilor lui Ferdinand de Austria. Victoria fu reputată de armata comandată de vornicul Grozav și Ferdinand pierdu toată artileria care fu luată de Moldoveni. Iar Mihai Viteazul câștigă una la 1599.

FELIX *(județul Bihor), (11 km. la Oradea, 100 km. la Arad, 152 km. la Timișoara 45 km. de Beiuș).*
Băi, al căror nume vine dela călugărul Helcher Felix descoperitorul lor.
Situată la o altitudine de 140 m. și un climat plăcut. Isvorul Balint 48° C. alimentează băile și formează pârâul Isvor.

FEREDENI *(județul Botoșani), (14 km. de Hârlău).*
Lângă comuna Rădeni, a cărei biserică este clădită de Iordacke Krupenschi la 1865. De văzut cele trei șiraguri de monezi vechi de aur, argint și aramă.

FILIAȘI *(județul Odorheiu), (4 km. de g. Cristur).*
Stațiune balneară la altitudine de 386 m. aproape de Cristur cu isvoare de ape cloruro-sodice constante.

FILIPEŞTI *(judeţul Brăila), (55 km. de Brăila, 45 km. de Buzău).*
Locul unde se află îngropat C. N. Filipescu fost membru în Obşteasca Adunare.

FINIS *(judeţul Bihor), (4 km. de Beius).*
Regiune de munte cu păduri de brazi şi cu ape sulfatate.
Pe dealul Timişului se află ruinele unei cetăţi zidită de episcopul Vichente la 1257.
Această cetate avea de scop să apere minele dela Bistriţa, Petroasa etc.

FINTA *(judeţul Dâmboviţa), (51 km. de Bucureşti).*
In comună se află o movilă unde s'a dat lupta la 1653 între Mateiu Basarab şi Vasile Lupu.
Vasile Lupu fu bătut fugind în Polonia, iar Mateiu se alese cu o rană la picior care îi produse moartea peste un an.

FLAMANDA *(judeţul Muscel).*
Situată pe malul stâng al râului Târgu, lângă Câmpulung. Este o bisericuţă în stil grecesc zidită la 1290 de Neagoe Vodă, numită şi schitul Mărculeşti. Ea a servit pentru apărarea Oraşului Câmpulung.

FOCŞANI *(judeţul Focşani), (199 km. dela Bucureşti, 11 km. la Odobeşti, 65 km. la Soveja, 29 km. de Buzău).*
Insemnat în actul Unirei, căci el forma graniţa între Munteni şi Moldoveni şi astăzi mai exstai cele două pieţe; piaţa Moldovenească de lângă biserica Domnească şi piaţa Munteniei lângă grădina publică. Aceasta a fost grădina de petreceri a călugărilor greci cari au luat şi vechea mănăstire Sf. Ioan, rămânând vechiul turn până la 1905.
Interesantă este biserica Domnească zidită de Doamna Dafina văduva lui Eustaţie Dabija sec. XVII-lea. Focşanii de astăzi datează dela 1862 când domnitorul Cuza a unit cei doi Focşani.
Numele lui se datoreşte podgoriilor vestite din jurul său şi anume: „Un moldovean s'a pus la întrecerre cu un muntean luptându-se cu paharele de vin; Moldoveanul Focşa a învins, spre pomenirea lui s'a zis Focşani târgului dela hotar".
In August 1772 s'a întrunit Congresul plenipotenţiarulor ruşi şi turci.
Locul unde s'a dat bătălia prinţilor Coburg şi Suvarof în 1785 contra turcilor.
Biserica Armenească este măreaţă şi cu frumoase ornamente.

FOFELDEA *(județul Sibiu), (6 km. de Marpod).*

Locul de naștere al lui August Treboniu Laurian, mare latinist și profesor de istorie al regelui Carol I.

FRĂSINEIUL *(județul Vâlcea), (7 km. de Muereasa de sus).*

Schit zidit la 1763 de Hagi Cristea și Damian Râmniceanu la 7 km. de Muereasa de sus.

FRUMOASA *(lângă Iași în fața Cetățuiei).*

Mănăstire ridicată pe urmele schitului Babici care datează dela 1590 de Grigore Ghica Vodă și unde se află mormântul Roxanei fiica lui Ghica Vodă.

Biserica este în stilul renașterei și impune prin proporțiile mari. In interior este frumoasă având 8 stâlpi de marmoră vărgată cu roșu. Pe pereți se află pictați Grigore-Vodă, Doamna și fii lor Scarlat și Matei.

De văzut icoana de argint închinată Maicei Domnului de Ecaterina Ruset, doamna lui Constantin Mavrocordat.

Lângă biserică este un mausoleu de marmoră albă ridicat de Mihai Sturza.

FUNDATA *(județul Ialomița), (44 km. de Urziceni).*

Lângă satul Andrășești la o altitudine de 30 m. Lacul fundata are ape cloruro-sodice, deci lac sărat.

FUNDĂTURA *(județul Buzău), (13 km. de Pârscov, 42 km. de Buzău).*

Lângă comuna Bozioru, fost schit săpat într'o singură stâncă.

FUNDENI DOAMNEI *(județul Ilfov), (20 km. de București).*

Biserică zidită la 1692 de spătarul M. Cantacuzino având decorații în stil persan.

FUNDUL MOLDOVEI *(județul Câmpulung Moldovenesc), (44 km. de Vatra Dornei, 48 km. de Șipotele Suceava).*

Sat situat pe marginea apei Moldovei, așezat pe 15 km. lungime. Fiind numai printre păduri de brazi, formează o stațiune climaterică. La Fundul Moldovei se isprăvește linia ferată Vatra Dornei.

G

GALATA *(județul Iași), (lângă Iași).*

Mânăstire zidită la 1584 de Petru Vodă Șchiopul, și unde se află mormântul ficei Despinei moartă la 1588.

GALAȚI *(județul Covurlui), (110 km. la Bârlad; 261 km. la București; 85 km. la Tecuci; 22 km. de Reni).*

Episcopia înălțată de curând cu o pictură interioară executată de artistul Costin Petrescu, având motive dela Sucevița (Bucovina) și Rovena este o podoabă, deasemenea și palatul episcopal.

Grădina publică din capul Str. Domnească bine îngrijită și are o perspectivă asupra Brateșului cu îndiguirea lui.

La Sc. primară No. 6 s'a înființat un muzeu regional. Se află în oraș și o bibliotecă publică cu o donație a lui V. A. Ureche.

De văzut bustul lui M. Eminescu datorită artistului Fr. Storck cât și statuia lui Costache Negri.

Docurile din Galați sunt moderne și înzestrate cu silozuri și utilaj din macarale fixe și mobile. Silozurile cuprinde 336 de silozuri de beton armat cu o capacitate de 2500 tone.

Excursiuni:

La Bugeac pe țărmul drept al Dunărei trecând cu vaporul la Azadău; ascensiunea este foarte ușoară, având o frumoasă perspectivă asupra bălților Dunărei cât și pe Dunăre.

La Gherghina lângă Barboși unde a fost o cetate romană dar care s'a împrăștiat.

La 1838 s'au găsit multe monezi romane de argint cu inscripții Galati.

GĂVANELE *(județul Buzău), (13 km. de Pârșcov).*

Lână comuna Bojioru, schit de călugări fondat de Mihail Șuțu la 1790.

GĂVANUL *(județul Buzău), (58 km. de Buzău).*

Lângă comuna Mânzălești, așezat în muntele Curcubetele și fondat la 1792. Sub muntele Găvanu se află o bisericuță de lemn

în mijlocul unei curţi, iar alături o serie de chilii vechi. Aci a trăit schimnicul Sofronie care a fost cătană sub Ipsilante Vodă.

GEOAGIU *(judeţul Hunedoara) (4 km. de Orăştie; 53 km. de Teiuş; 39 km. la Zlatna; 45 km. la Brad).*

Situat pe malul drept al Mureşului, înconjurat de păduri la o altitudine de 352 m. cu climat plăcut. Băile sunt cunoscute de pe timpul Romanilor sub numele de „Thernae Dodonae".

Apele au o temperatură de 32,9° C. şi sunt calcaroase şi feruginoase.

Isvoarele sunt: Rozalia, Tămăduirei, Isvorul nou (1912), Diana.

De vizitat: Cheile dela Mada pe Alunaş, Cheile dela Băcaia şi mai sus Cheile Cibului.

GHERGANI *(judeţul Dâmboviţa), (36 km. de Bucureşti).*

Locul unde se află îngropat Ion D. Ghica fost Bei de Samos şi mare om de stat.

GHERGHIŢA *(judeţul Prahova), (51 km. de Bucureşti).*

Unde s'a oprit Mihai Viteazul după ce a bătut pe Sinan, alungându-l din ţară.

Insemnat prin răscoala Călăraşanilor contra domnului Alexandru Coconul la 1623.

GHERLA *(judeţul Someş), (15 km. de Dej; 40 km. de Cluj).*

In anul 1786 se afla cea mai mare închisoare din Ardeal transformată astăzi în şcoală de corecţie pentru copii.

Oraşul a fost întemeiat de armeni, cari în veacul al 17-lea au trecut la catolicism. Biserica lor este un monument demn de văzut, căci în interior se află un tablou de Rubens, reprezentând scoborîrea lui Christos după cruce. Reşedinţa unui episcopat unit.

Catedrala română este nouă în stil bizantin cu cupola la mijloc.

Şcoala este într'un vechiu castel zidit de episcopul Martinuzzi guvernator al Ardealului în veacul al XVI-lea şi complectat de Gheorghe Racoţi în veacul al 17-lea.

GHIGHIUL *(judeţul Prahova), (1 km. dela Ploeşti).*

La 1814 s'a întemeiat mânăstirea de Călugări.

GIURGENI *(județul Roman), (25 km. de Roman).*

Schit de maici zidit la 1738.

GIURGIU *(județul Vlașca), (75 km. la București; 34 km. de Călugăreni; 29 km. de Mihai Bravul).*

A fost odată cetate turcească. La Tabia mare este locul unui vechiu turn. Biserica Sf. Niculae este o veche giamie.

Un strand pe malul dunărei este astăzi locul de atracție pentru înotători.

Aci s'a întins podul peste dunăre de către Sinan Paşa, dar cari oştiri au fost bătute de Mihai Viteazul la Vadul Călugărenilor.

GIUVALA

— Vezi La „Cruce".

GLAVACIOCUL *(județul Vlașca).*

Mânăstire înființată de Vlad Vodă Țepeş la 1477 şi terminată de fiul său Radu. şi unde se află mormântul lui Vlad Vodă Călugărul.

GOLEŞTI *(județul Muscel), (101 km. de București; 55 km. de Câmpulung; 52 km. de Titu; 8 km. de Pitești).*

Aşezat pe stânga Argeşului. Locul de baştină a fraților Goleşti şi unde a poposit la 1827 Tudor Vladimirescu cu pandurii săi.

Dinicu Golescu înființă aci prima şcoală românească cu Aron Florian.

La 1866 când a venit în țară Principele Carol a fost găzduit aci.

In biserica care datează după timpul lui Matei Basarab se află mormintele celor 4 Goleşti.

GOLGOTA *(județul Dâmbovița), (4 km. de Târgoviște).*

Se află pe un vârf de măgură, mânăstire întemeiată de Pătraşcu Vodă, tatăl lui Mihai Viteazul.

Mai jos se află mânăstirea de Călugărițe Viforâta.

GOLOTRENI *(județul Vâlcea).*

Ruinele unui castel Medieval al contelui Conrad, numite azi Cetatea Domnişorului.

GOROSLĂU *(județul Sălaj), (23 km. de Zalău).*

Mihai Viteazul la 3 August 1601, împreună cu generalul Basta bătu pe Sigismund, care scăpă cu fuga.

Comună aşezată lângă Zalău, satul fiind distrus în lupte s'a mutat mai sus.

GOROVENI *(județul Dorohoi), (7 km. de Zvorâște).*

La 7 km. de Zvorâște este o mânăstire așezată în mijlocul pădurilor, într'o poiană.

GOVORA *(județul Vâlcea), (75 km. de Piatra-Olt; 282 km. de București C. F. R.; 20 km. de R.-Vâlcea; 37 km. de Călimănești; 38 km. de Olănești, 48 km. de Polovragi, 28 km. de Orez; 22 km. de Bistrița).*

La o altitudine de 360 m. cu climat dulce lipsit de curente. Așezate pe pârâul Hurta. Isvoarele au fost descoperite de Ion Brătianu și medicul militar Zorileanu la 1880. Apele au fost captate de inginerul hidraulic Bochet care a captat Vichiul.

Exploatarea băilor a început în 1894, astăzi sunt exploatate de Soc. Govora-Călimănești.

Apele iodurate se extrage cu ajutorul a patru sonde, isvoarele sunt cu ape cloruro-sodice, iodurate și bromurate, ape alcaline, sulfhidrice clorurate, ape feruginoase teroase calcice. Apele sunt radioactive.

De vizitat mânăstirea Govora reconstruită la începutul secolului al 16-lea de Radu dela Afumați și de doamna Catalina, și restaurată de Matei Basarab. La 1634 s'a înființat aci prima tipografie românească. Constantin Brâncoveanu a zugrăvit-o mai târziu.

Alături de această mânăstire se află mânăstirea dintr'un lemn zidită de Matei Basarab și Ștefan Cantacuzino.

Mai este și mânăstirea Surpatele, clădită de doamna Maria Brâncoveanu.

De vizitat: Râpa mare o frumoasă prăpastie, Urlătoarea o prăpastie măreață și Piscul Babei.

GRĂDIȘTEA *(județul Hunedoara), (27 km. de Orăștie; 9 km. de Costești).*

Sarmisegetuza — Vechea capitală a lui Decebal rege Dac, a fost cucerită de Traian la 105 după Christos, dându-ise numele de Dacia Sarmisegetuza — Ulpia Traiana Augusta.

Mai la apus este Poarta de fier numită așa de Daci și Romani făcând trecerea din valea Bistreței în valea Hațegului. Trenul între Poarta de fier și Bucova merge din cauza pantelor cu ajutorul angrenajelor.

GRĂJDANA *(județul Buzău), (18 km. de Buzău).*

Mânăstire fondată de jupâneasa Grăjdana la 1580 de vizitat

schitul Barbu şi fostul schit Isvoranul, pe dealul cucuiat se află ruinele bisericei Cucuiata.

GRĂJDENI *(judeţul Tulcea).*
Schit lângă comuna Frunţişeni.

GRESIA *(judeţul Teleorman).*
Se aplă o mânăstire scobită la mijloc de care este legată legenda lui Maiaş Purcăraş. Acesta era un uriaş care sărea în ciomagul său după înălţimea măgurei tocmai la Nicopole unde îşi avea iubita şi tot aşa venea înapoi (legendă).

Se zice că oştile lui Mihai Viteazul îşi ascuţeau aci săbiile pe gresii. S'au găsit şi urmele unei vechi întăriri.

GURA MOTRULUI *(judeţul Mehedinţi).*
Mânăstire începută la 1530 de Jugăru Preda Brâncoveanu vel vornic. Inprejurul mânăstirei se află ruini ale unor vechi palate. Aci este înmormântat Eufrosin Poteca apostol şi luminător al neamului la începutul veacului al XIX-lea.

La 1821 Tudor Vladimirescu s'a luptat cu boerii greci cari se închiseseră în mânăstire.

GURA SĂRĂŢIEI *(judeţul Fălciu), (12 km. de Fălciu).*
Locul unde au început luptele între Petru cel Mare şi turci la 1711 şi au continuat pe Prut până la Stănileşti.

GURGHIUL *(judeţul Mureş), (9 km. de g. Iernuţel).*
Se află o cetate zidită pe vârful dealului. In veacul al 15-lea a fost în stăpânirea lui Iancu Huniadi apoi a trecut la Zapolenţi şi Kemeneşti. Generalul Rabutu o dărâmă şi făcu din ea actualul castel din vale.

GURA HUMORULUI *(judeţul Câmpulung Moldovenesc) (31 km. de Suceava; 18 km. de Vama).*
Mai mult sat de cât oraş. De văzut mânăstirea Humorului clădită de Ştefan cel Mare la 1530 al cărui turn este dela 1641 de către Vasile Lupu. In interior avem chipurile lui Petru Rareş şi Doamna Elena.

Aproape este mânăstirea Voroneţului clădită la 1488 de Ştefan cel Mare şi completată de Mitropolitul Grigore Roşca văr cu Petru Rareş, al cărui mormânt este în biserică. Tot aci este şi mormântul Sihastrului Daniil. Mai este îngropat şi Teodor logofătul lui Petru Rareş. In biserică este cel mai vechiu iconostas de lemn din Bucovina.

H

HĂLMAGIUL *(judeţul Arad).*

Aşezat la poalele Munţilor Apuseni la altitudinea de 225 m.

Biserica unită este construită la 1833 şi refăcută la 1897 şi unde se găseşte din lemnul Sfintei Cruci, din cununa de spini şi moaştele a mai multor sfinţi.

La 1445 fu proprietatea lui Ion Huniade, iar la 1628 a contelui Bethlen. Hălmagiul a avut însemnătate la 1784 cu Horia şi 1848 cu Avram Iancu.

La Sân Toader există un bâlciu, nevestele măritate în Câşlegile acelui an vin la târg şi sărută pe rudenii pe uliţă iar cei sărutaţi le cinstesc cu bani, de aci a venit şi numele de bâlciul Sărutatului.

HANGU *(judeţul Neamţ), (22 km. de Bicaz; 50 km. de Borsec).*

Situat la poalele Ceahlăului pe pârâul Pintic. Sunt 2 isvoare cu ape alcaline feruginoase.

HÂRLĂU *(judeţul Botoşani), (42 km. la Podul Iloaei; 26 km. de Tg. Frumos).*

Târg întemeiat de Ştefan cel Mare la 1487, a fost a doua capitală a Moldovei. Este locul natal a lui Petru Rareş.

Biserica Sf. Gheorghe este clădită de Ştefan cel Mare lângă ea se află ruinele curţilor domneşti unde la 1626 a murit Radu Mihnea. Ea este din cărămidă aparentă, în interior o veche pictură. In altar se văd şi azi iscăliturile lăsate de Leşi.

Biserica Sf. Dumitru este de pe timpul lui Petru Rareş şi la 1779 a fost restaurată de Iordache Cantacuzino. In apropiere se află schitul lui Zagavie unde a stat Anfilohie de Hotin care traduse şi tipări la 1795 prima Geografie şi Aritmetică din Italiană. Aproape de satul Deleni este mânăstirea Sf. Niculae din lacuri, întemeiată de Iordache. Biserica există şi astăzi dar nu se mai slujeşte în ea.

HÂRŞOVA *(judeţul Constanţa), (87 km. de Constanţa; 88 km. de Tulcea; 49 km. de Dorobanţu).*

Aşezat pe vechile stânci unde a fost zidit Carsium. Urmele ora-

şului roman nu se arată decât prin inscripţii şi frânturi de pietre. Astăzi se văd zidurile turceşti. Pe locurile acestea astăzi se află Catedrala ortodoxă şi o şcoală unde înainte de războiu a fost un interesant muzeu distrus de Bulgari.

HAŢEG *(judeţul Hunedoara), (19 km. de Hunedoara; 45 km. de Petroşani; 44 km. de Deva).*

A fost un ţinut cunoscut de mult, locul castrului Hatzak. Haţeg s'a condus întotdeauna singur având şi judecători proprii.

Dela sec. XV-lea s'a numit „Districtus Valachorum", Haţegul oraş s'a ridicat pe ruinele cetăţei „Sargeţia".

La 1766 ia reşedinţă regimentul 1 grăniceresc român şi se făcu opid militar. La 1857 devine opid cu magistrat.

Biserica românească de astăzi fu construită la 1824. Dela 1424 este pustiit de invaziile Turcilor în luptă cu Ion Corvin.

Prin Haţeg curge râul Streiul, unde se spune că sub albia lui, Decebal şi-a ascuns comorile.

Pe vârful stâncei Orlea se află un vechiu turn din piatră de pe timpul Dacilor numit „Turnul lui Vecel" după numele lui Bicel fruntaş Dac şi omul de încredere a lui Decebal însă care trădă lui Traian locul unde ascunsese comorile.

Regiunea Haţegului are 12 castele şi 2 turnuri de pază şi 3 cetăţi mari. Aproape de Poarta de fier a fost satul „Achymus-Polyana" şi mai jos Păncineşti dar la 1442 s'au distrus cu luptele dintre Unguri şi turci.

Pe valea Bistriţei a venit în ţara Haţegului romanii de au bătut pe daci.

HERCULANE *(judeţul Severin), (406 km. de Bucureşti C. F. R.; 168 km. de Timişoara; 3 km. de gară; 87 km. Caransebeş; 409 km. de Lugoj; 52 km. Slatina; 52 km. T.-Severin; 161 km. Craiova, 99 km. de Calafat).*

Băi datând după timpul lui Traian (Tierna-Tibiscum). Satul Mehadia este pe ruinele „Ad Mediam" iar băile luară numele de „Ad aquas Herculisacras" Ad Mediam. Pe pietrele găsite se văd inscripţiuni dedicate lui Hercule zeul isvoarelor calde dătătoare de sănătate. Legendele sunt numeroase aci, atât asupra băilor cât şi a peşterilor.

Băile Herculane sunt aşezate sub peretele muntelui Domocletul la o altitudine de 158 m., cu climat temperat.

Isvoarele sunt de apă termale sulfo — saline — (Isvorul

Regina Maria 54 grade, Elisabeta 55 grade, Dragalina 41 grade, Ileana 46 grade, Iosef 54 grade, Fântâna pentru ochi 54 grade, Hercule apă salină 20—67 grade, Tămăduirea 48 grade).

Dealungul Cernei în toamna anului 1916 a luptat grupul Cerna din Armata I, cucerind „Alionul Ozoina", luându-se o mare pradă de războiu, în retragere s'a mai dat o luptă la T. Severin.

De vizitat muzeul Cerna unde se găsesc încă statui de pe timpul romanilor.

Interesant de văzut parcul Maroi, La Poiana pe malul stâng al Cernei, la cascada Cernei și cele 7 isvoare. Deasemenea și crucea Ghizelei ridicată de baroneasa Malcomes.

Urcarea pe Coronini, Peștera Hoților la Ciorici, și peștera cu aburi unde este o temperatură de 57° C., la baza lui se află grota lui Hercule sau a hoților.

HLINCEA *(județul Iași).*

Mânăstire lângă Iași care își păstrează neatins zidul de împrejmuire, ceeace înseamnă că a fost și cetate de apărare.

Nu se știe cine a zidit-o, dar se știe că a fost reparată de Ștefănița Lupu.

HONTERUS *(județul Târnava Mare), (700 m. de g. Rupea).*

La o altitudine de 449 m. aproape de gara Rupea regiune de dealuri cu păduri. Isvoare cu ape cloruro-sodice sulfatate.

HOMOROD *(județul Târnava Mare).*

Renumită prin apele minerale ce conțin dioxid de carbon și fier. Regiune păduroasă de brazi, înconjurată de munți. Apele foarte bune pentru anemie.

HOMOROD ALMAȘ *(județul Odorhei, (Merești), (15 km. de Odorheiu; 8 km. de Vlăhița; 35 km. de Miercurea Ciucului).*

Demn de văzut peștera care este cea mai mare din Ardeal. Lungimea ei este de 758 m., lățimea de 12 m. și înălțimea la intrare de 4 m. Ea se compune din 52 de încăperi legate prin coridoare. Unele sunt lungi, altele dabea poți să te strecori. In vechime aci s'a ridicat un turn de pază.

Astăzi peștera este neîngrijită și locuită de lilieci.

HORAIȚA *(județul Neamț), (12 km. de P. Neamț).*

Mânăstire de călugări zidită pe locul unei biserici de lemn. de Archimandritul Ervoghen Buhu la 1867.

Paraclisul datează din 1725. Mai sus de ea se află bisericuța Horăicioara.

HORDĂU *(azi Coşbuc), (județul Năsăud), (9 km. de Gara Salva).* Aci s'a născut poetul Gh. Coşbuc. Casa lui se află în marginea satului şi asociația „Astra" a pus pe zidul ei o placă comemorativă de marmoră.

HOGHIZI *(județul Târnava Mare), (4 km. de g. Homorod Cohalm).* Sunt ruinele unui castru roman numai „Aquae Caldae" având aci Legiunea VII-a.

HOREZUL *(județul Vâlcea), (30 km. de g. Băbeni; 28 km. Govora).* Mânăstire de călugărițe zidită de Constantin Brâncoveanu la 1692. Este renumită prin odoarele bisericeşti. Numele l'a luat dela pădurea de alături numită a hurezului sau ciuhurezului (pasăre de noapte) care îi turbură tăcerea.

Până la 1862 a fost locuită de călugări după aceia a fost locuită de călugărițe.

De admirat foişorul lui Dionisie care a fost construit în 1763 de Archimandritul Dionisie Bălăcescu.

Din timpul lui C. Brâncoveanu este arhondaricul, trapeza şi paraclisul.

In tindă sunt patru morminte; al domniței Smaranda fica domnitorului. Bolnița zidită de doamna Maria soția lui Brâncoveanu.

Aproape sunt schiturile: Sf. Apostoli şi Sf. Ştefan zidite de St. Brâncoveanu fiul lui Constantin.

Privdorul Bisericei are picturile: Ravil şi Iadul.

Au lucrat la această biserică: Istratie lemnarul; Vricani Caragea pietrarul; Manea vătaful zidar; Badea Pârcălabul şi Apatie Vornicul iar ispravnicul cel mare a fost Cernica Ştirbei biv-vel Armaş.

Picturile din biserică sunt de Manu şi Preda.

Excursii: între Râuri şi Cheile Bistriței.

HORODNICENI *(județul Baia), (15 km. de Fălticeni).* Biserică zidită de Matias biv-vel Visternic la 1538.

HUNEDOARA *(județul Hunedoara), (19 km. de Hațeg, 17 km. de Deva, 14 km. de Călan, 33 km. de Orăştie, 65 km. de Petroşani).*

Situat pe valea Cernei, între dealuri şi păduri, renumit prin topitori de turnat fierul datând dela 1884. Uzina electrică se află

tocmai la Catenas la 551 m. altitudine, iar minele de fier la Ghelari situat la poalele dealurilor *Cârnul* (755 m.) şi *Cotul* (768 m.). *Aceste mine au fost exploatate de romani.*

In împrejurimi sunt de vizitat peştera cu stalactite şi stalagmite (Runcu şi Nandu) unde s'au găsit oase de animale antideluviane.

Cetatea sau Castelul lui Ivan Corvin Huniade, situat pe un vârf de stâncă. Istoricii spun că şi pe timpul romanilor a fost aci o cetate. Din documente se zice că s'ar trage după timpul Hunilor dar sigur nu se ştie de cine este clădit.

La poalele castelului se află pârâul Zlastri care învârteşte o moară veche iar intrarea în castel se face pe o punte de lemn înalte. In mijlocul curţei se află o fântână foarte adâncă (30 m.) construită de prizonierii turci.

De văzut sala cavalerilor cu o boltă gotică susţinută pe 5 coloane de marmoră roşie, această aripă fiind construită la 1452.

Pe pereţi, se află pictată legenda emblemei Corvineştilor. Castelul a fost complectat de Matei Corvin şi principele Bethlen.

Ea a căzut de mai multe rânduri pradă focului în anii 1619 şi 1624 iar la 1893 a fost reparat de unguri.

In acest castel s'au găsit pergamente din 1368 şi 1450 care întărea nobilimea câtorva români.

HUŞI *(judeţul Fălciu), (33 km. de Crasna, 50 km. de Fălciu, 18 km. de Vaslui).*

Renumit prin tradiţia Episcopiei care datează de peste 4 veacuri. De aci au plecat Mitropolitul Veniamin Kostache şi directorul seminarului Melchisedec.

Catedrala a fost zidită la 1494—1495 de Ştefan cel Mare. La episcopie se află o bogată bibliotecă.

I

IACOBDEAL *(județul Tulcea).*

Cel mai înalt vârf este de 344 m. Muntele tot din granit, formând un adevărat post de observație. El pornește dela satul Cerna.

IACOBENI *(județul Câmpulung Moldovenesc), (12 km. de Vatra Dornei, 30 km. de Câmpulung, 23 km. Cârlibaba, 52 km. Borsa).*

La o altitudine de 830—850 m., cu un climat subalpin și cu păduri de brazi. Situat pe malul Bistriței. Are 2 isvoare cu ape sulfuroase.

IAZUL *(județul Sălaj), (13 km. de gara Nașfalău).*

Pe linia ferată Șimleu-Marghita se află Iazul la poalele munților de aramă Rez cu ape tămăduitoare.

IAȘI *(județul Iași), (15 km. Cristești, 69 km. Vaslui, 64 km. Roman, 45 km. Tg. Frumos, 76 km. Pașcani, 14 km. Stânca, 22 km. Ungheni).*

Iașii se află între dealurile Copou, Repedea, Cetățuia și Galata. Capitala fu adusă aci la 1565 de Alexandru Lăpușneanu dela Suceava, Radu cel Mare, Vasile Lupu o înzestrară cu biserici. Ca ruine avem turnul Golia frumos locaș din veacul al 16-lea. Intemeiat la 1661 de Vasile Lupu în locul bisericei zidită de logofătul Golea. Zidurile și turnul datează din 1606 și a suportat asediul lui Ipsilante, turnul care a rămas, datează din această epocă. Cișmeaua datează dela Gr. Ghica Vodă.

De văzut:

Biserica Sf. Sava, veacul al 16-lea, de care vorbește Paul de Alep, a rămas în ruină.

Biserica Barbos, din veacul 17-lea, are clopotniță în stil italian, cu mormintele familiei lui Matei Basarab.

Biserica Sf. Niculae clădită în veacul al 15-lea de Ștefan cel Mare.

Biserica Trei Erarhi din timpul lui Vasile Lupu, foarte frumoasă, renovată de architectul Lecomte de Noüy, lângă biserică este sala gotică.

Biserica Sf. Gheorghe zisă mitropolia veche, astăzi muzeu bise-

ricesc. Alături este palatul mitropolitan cu tablouri şi fântână gotică a lui Ghica Vodă.

Mitropolia începută la 1832 de Veniamin Costacke pe urmele vechii mitropolii zidită de Doamna Anastasia soţia lui Duca Vodă şi terminată la 1887. Aci sunt moaştele Sf. Paraschiva, adusă de Ioan Vasile Voevod dela Constantinopol.

Biserica Barnowski zidită la 1629 de domnul Miron Barnowski cu un pridvor adăugat de călugării greci. Adăposteşte epitaful domnitorului din 1593 şi o evanghelie de pe timpul lui Matei Basarab.

Biserica Sf. Atanasie la Copou, zidită la 1638 de Vasile Lupu şi renovată de Constantin Duca.

Afară de acestea mai sunt şi alte biserici frumoase cari pot fi vizitate.

La Iaşi a fost decapitat de turci Gr. Ghica Vodă la 1777 fiindcă s'a împotrivit la răpirea Bucovinei.

De vizitat:

Universitatea, un frumos monument arhitectural, zidită la 1879.

Facultatea de Medicină cu stema domnitorului Alex. Calimache 1796.

Palatul Administrativ în stil gotic înălţat pe locul vechilor curţi domneşti.

Spitalul Sf. Spiridon în acărui biserică se află mormântul lui Gr. Ghica Vodă.

Liceele Militar şi Internat.

Pinacoteca, unde la 1834 a fost vestita Academie Mihăileană, cu tablouri de Aman, Grigorescu, etc., şi de pictori străini ca Van Dyck, Coreggio, Caravaggio, Velasquez, Murillo.

Muzeul de antichităţi.

Muzeul de Ştiinţe Naturale înfiinţat la 1832, aci găsim şi vestita sală unde s'a proclamat alegerea lui Cuza Vodă.

Muzeul de Istorie Naţională, fosta proprietate a familiei Sturdza.

Statuele lui Cuza Vodă, Ştefan cel Mare, Miron Costin, Vasile Alexandri, Gh. Asachi.

In grădina Copoului, se află monumentul Regulamentului Organic ridicat de domnitorul Sturdza la 1834. Aproape de el se află teiul lui Eminescu.

IBAŞFALĂU (Elisabetopol) *(județul Târnava Mică), (19 km. Sighișoara, 20 km. Mediaș).*

Derivă numele dela satul câinilor. La Primărie se găsesc manuscrise dela Maria Terezia, Iosef al II-lea și Ferdinand al V-lea.

Catedrala cu două turnuri, aparține armenilor catolici, coloniști vechi, astăzi maghiarizați.

Castelul lui Apaffy de Apanegifala datând din 1564 și care îi servea drept castel de vânătoare.

IDECIUL DE JOS *(județul Mureș), (10 km. de Reghin).*

Stațiune balneară la altitudine de 291 m., situată pe valea Mureșului cu isvoare de ape cloruro-sodice-sulfatate.

IEUD *(județul Maramureș), (10 km. de Vișeul de jos).*

Situat la o altitudine de 420 m., în regiune deluroasă cu isvoare cu ape sulfatate.

IECIU *(județul Mureș) (Azi Brâncovenești).*

Pe timpul romanilor a fost aci un castru în locul căruia s'a ridicat o cetate. Actuala este zidită la 1537. In veacul al 16-lea era proprietatea familiei Kendi, iar în urmă ajunse familiei Kemeneștilor.

Mai jos se află Ideciul de jos și de sus cu băi de sare.

IGLIȚA *(județul Tulcea), (17 km. de Măcin (Brăila-Măcin 14 km. cu vaporul), 7 km. de Cerna).*

Locul fostei cetăți Troesmis. Intemeiată de Geți și apoi trecută romanilor și isprăvind a fi bizantină. Aci era legiunea V-a Macedoniană făcând legătură între Arrulium (Măcin) și Carsium Hârșova). Și astăzi se mai găsesc ruine dela vechii romani, cari apărau drumul Sciției minor.

Insula Blasova din fața Igliței ținea de dealurile dobugene.

INSULA POPINA *(județul Tulcea).*

Aflându-se în lacul Razelmului, este o insulă stâncoasă în mijlocul lacului improprie culturei sau pentru păscutul vitelor. Totuși se află o clădire dar goală. Lacul Raselmului este despărțit de mare numai printr'o limbă de nisip, iar legătura cu Marea se face prin Portița, unde se află și o urmă de cetate.

INSULA ȘERPILOR *(Marea Neagră).*

Situată în Marea Neagră la 45 km. de țărm. Este o stâncă uriașă, un rest din munții Dobrogei prăbușiți în mare.

La o altitudine de 21 m., cu o suprafață de 12 hectare. Nu se află decât farul cu păzitorul și grănicerii.

Este vechea insulă legendară Lenk, insula albă a grecilor. Legenda spune că aci a fost locul de nuntă a lui Achil cu frumoasa Elena.

IOSAS *(județul Arad), (2 km. de gara Gura Honț).*
Locul unde a fost spânzurat Buteanu, prietenul lui Iancu și bun luptător.

ISLAZUL *(județul Romanați), 10 km. de T. Măgurele, 21 km. de Corabia).*
Se află situat la vărsarea Oltului în Dunăre. Aci s'au sfințit steagurile revoluției din 1848.
Locul de unde a vorbit Eliade, Tel, Golești, Magheru înainte numită Câmpia Regenerărei și unde au depus jurământul față de preotul Șapcă din Celeni.

ISACEA *(județul Tulcea), (35 km. de Tulcea, 32 km. de I. C. Brătianu (față Galați), 12 km. la Nicalițel, 8 km. de Cocosi).*
Un oraș liniștit. Inainte a fost aci Noviodonum unde au suferit chinuri Florian și Filip. Pe vremea aceia era poarta Dobrogei. S'au găsit multe urme romane.

ISMAIL *(județul Ismail), (44 km. de Bolgrad, 51 km. de Chilia Nouă, 88 km. de Reni, 110 km. de Galați).*

Vechiu port genovez, moldovenii îi ziceau odinioară Suribu și era o cetate.
A fost multă vreme subt stăpânirea turcească și la 1790 a fost ocupată de Suvarof, dar a fost reocupată de turci și apoi iar de ruși.
Orașul a fost întemeiat la 1811 de generalulTucicoff, care transformă moschea în biserică, numită Sf. Cruci.
De vizitat: muzeul cu o colecție de icoane moldovenești.

INEUL *(județul Ciuc), (1 km. de gara Cârța).*
De vizitat Lacul Lala așezat la o înălțime de 150 m., subt vârfurile Munților Roșu (2225 m.), și Ineu (2280 m.).
El este urmele unui lac suspendat.

IVANDA *(județul Timiș Torontal), (4 km. de gară Giulvaj, 33 km. de Timișoara).*
Cunoscută ca stațiune balneară după vremea turcilor, scoasă la iveală de magnații unguri Ronay și Karacsony.
Sunt și isvoarele Măgus și Marș cu ape sulfatate, magneziene-cloruro-sodice, isvoare purgative.

J

JABENIŢA *(judeţul Mureş), (6 km. de Reghinul Săsesc).*

Staţiune balneară la o altitudine de 396 m., cu climat constant la poalele muntelui Gurghiu. Are patru isvoare cu ape cloruro-sodice concentrate. Romanii au exploatat salinele cari astăzi sunt astupate alcătuind un lac.

JILIŞTE *(judeţul Râmnicu-Sărat).*

Lângă Râmnic, unde Moldovenii subt Ioan şi cazacii bat pe vornicul Dumbravă streaja Muntenilor, apoi atacă armata lui Alexandru şi Petre pe care o bate şi o nimiceşte.

JIGODIN *(judeţul Ciuc), (51 km. la Odorheiu, 5 km. de Ghimeş-Palanca, 34 km. la Vlăhiţa, 4 km. de Mercurea Ciucului, 92 km. de Braşov).*

Situat lângă râul Olt la poalele munţilor Architei cu climat subalpin la altitudine de 654 m.

Sunt 2 isvoare cu ape alcaline feruginoase carbo-gazoase. De vizitat biserica călugărilor franciscani, veche de 500 de ani.

JITIA *(judeţul R.-Sărat), (47 km. de R. Sărat).*

Staţiune balneară la altitudine de 450 m., cu isvoare cu ape cloruro-sodice sulfatate conţinând brom şi iod.

JITIA *(judeţul Dolj).*

Se află în satul Braniştea, mânăstire fondată la 1572 de Const. Basarab.

JURLOFCA *(judeţul Tulcea), (23 km. de Hămangia).*

Sat de cherhanale, desvoltat prin pescuitul pe lacul Raselmului. De aci se aduce icrele negre în mari cantităţi. Vine în ordine după Vâlcov din punct de vedere al pescuitului, având cele mai sistematice cherhanale. In spatele satului predomină vestitele mori de vânt ale Dobrogei.

L

LACUL SĂRAT *(județul Brăila), (5 km. de Brăila, 23 km. la Galați, 81 km. R.-Sărat, 112 km. la Buzău).*

La altitudine de 25 m., cu climat de câmpie, situat lângă Dunăre. Cunoscut numai din 1876.

Lacul are 2 km., lungime pe 200—300 m. lățime. Adâncimea nu este mai mare de 1 m. Lacul jur împrejur are nămol. Apa este cloruro-sodică concentrată, sulfatată și magneziană.

De vizitat:

Reni, fostul Tomarova, Isacea fostul Noviodonum, Chilia Veche fostul Licostorma.

Escursii frumoase la Cetalul Chiliei, unde se desfac brațele Sf. Gheorghe și Chilia.

LAINICI *(județul Gorj), (33 km. de Tg.-Jiu, 8 km. de Bumbești, 36 km. la Petroșani).*

Schit așezat pe o poiană, având o priveliște pitorească și unde se află câțiva călugări bătrâni. Mai departe în munte, unde nu se poate merge decât pe jos la punctul Răcoasele se află câțiva schimnici trăind în pustietate.

LEGHIA (Jeghina) *(județul Cluj), (6 km. de gara Aghireș).*

Stațiune balneară la 567 m. altitudine, cu climat subalpin având mai multe isvoare cu ape sulfatate.

LENȚEȘTI.

Boldur Voinicul bătu o armată poloneză care venea în ajutorul regelui polonez care se bătea cu Ștefan cel Mare.

LIPOVA *(județul Timiș), (28 km. la Arad, 58 km. la Timișoara, 128 km. la Deva).*

Situată pe valea pârâului Sistavăreț, cunoscute după vremea turcilor la o altitudine de 138 m., cu climat temperat. Isvoarele sunt: Lipova, Gloria, Isvorul Nou din Pădure cu ape feruginoase, lithinigere, carbogazoase, apa este radioactivă.

In apropiere, de vizitat: Moșia Radna cu biserica călugărilor

franciscani. Cât şi ruinele cetăţei Lipova având în faţă ruinele cetăţei Soimuş.

LOBOGO *(judeţul Odorheiu), (17 km. de Odorheiu).*
Staţiune balneară cu isvoare de ape feruginoase carbogazoase şi sulfuroase.

LOTRU *(judeţul Vâlcea), (22 km. de Câineni, 118 km. de P.-Olt, 8 km. la Călimăneşti, 18 km. la Malaia).*
La gura râului Lotru pe un deal sunt ruinele cetăţei Lotru. Ea apăra contra năvălirilor turcilor.

LUCIA *(judeţul Caliacra), (16 km. de Balcic).*
Lângă Ecrene la 7 km. de oraşul Balcic şi la 4 km., de satul Teke. Terenul formează un platou în suprafaţă de cca. 300 Hectare şi este aproape de gura râului Batova. Plaja are o lungime de 2 km. La Sud şi Nord - Est este pădurea Deliorman.

LUGOJ *(judeţul Severin), (60 km. de Timişoara, 42 km. de Caransebeş, 49 km. de Reşiţa).*
Fost castru pe timpul Romanilor, devenită apoi o mică cetăţuie. Avură loc multe lupte, aşa beglebergul Timişoarei îl asedie la 1598 fără succes.
Tot aci s'a luptat şi Soliman.
Cetatea a fost dărâmată la 1701.
De văzut: Biserica episcopală greco-catolică unde se găsesc icoane vechi şi odoare scumpe dela Mânăstirea Prislop.

LUNCA *(judeţul Bihor).*
Pe pârâul Vărzar în fundul grădinei lui Niculae Hasan se află o cruce. Aci au fost îngropaţi, după ce au fost ucişi mişeleşte de bolşevicii unguri la 1918 înainte ca trupele române să fi ajuns, D-rii Ioan Ciordas şi Niculae Bolcaş, avocaţi din Beiuş.
La 1 km. mai departe a fost ucis şi îngropat Niculae Bogdan din Văscău.

LUPŞA *(judeţul Turda), (11 km. de Câmpeni).*
Fost reşedinţă de cnezat la 1325, biserica şi mânăstirea sunt cele mai vechi biserici din Ardeal datând din secolul al XV-lea.

M

MĂGHERUŞ *(judeţul Satu Mare), (4 km. de halta Buşag-Tăuţii).*

La o altitudine de 190 m., în regiune deluroasă cu isvoare cu ape cloruro-sodice sulfatate.

MĂGURA ODOBEŞTILOR *(judeţul Putna), (10 km. de Odobeşti).*

Punctul de observaţie al armatei Germane în 1917. Din acest punct Kaiserul a urmărit desfăşurarea bătăliei, în care armatele sale au fost înfrânte.

MĂGURI *(judeţul Cluj), (38 km. de Răcătău, 23 km. de Gilău, 39 km. de M-rea Băişoara, 39 km. de Huedin, 60 km. de Ciurea, 89 km. de Vad).*

Staţiune climaterică alpină la 1350 m., altitudine, situată în munţii Apuseni. Se află în mijlocul unei păduri de brazi apărată de vânturi.

MAHMUDIA *(judeţul Tulcea), (25 km. de Tulcea).*

Vechea cetate Salsovia cea mai nordică întăritură. Dela Mahmudia până la Prislava sunt o serie de cetăţi. De văzut şi subteranele cetăţei. La Sud lângă Morughiul este Geneviz Kaleh, iar la Dunăvăţul sunt urmele Cetăţii Zaporojenilor.

MALNAŞ *(judeţul Trei Scaune), (53 km. de Braşov, 25 km. la Sf. Gheorghe, 45 km. la Mercurea Ciucului).*

Aşezată pe malul Oltului la poalele munţilor Baraolt la o altitudine de 565 m.

Isvoarele sunt: Nou, Principal, Maria, Hercule, cu ape alcaline cloruro-iodice.

De vizitat: Plimbare pe valea Puciosului. La 900 m. sunt isvoare cu ape bogate ale Puciosului, pline cu dioxid carbonic în cantitate mare care te ameţeşte.

In faţă se află muntele Puciosul (1140 m.) unde se află peştera Pucioasa. Baronul Apor a închis-o căci s'a întâmplat multe nenorociri. Drumul vechiu al peşterei este prevăzut cu mormintele celor ce şi-au aflat moartea în ea.

Peştera are 12 m. lungime şi 2 m. lăţime, înălţimea variind

între 3—6 m. Pereţii sunt cu flori de pucioasă. La intrare gazele vin până la genuchi mai departe se ridică şi ajung peste cap. Respirându-le îţi produce moartea. Pe pereţii din fund picură apă cu pucioasă bună pentru durerile de ochi.

Mai departe este peştera ucigaşă, chiar păsările cari trec în sbor peste ea cad moarte.

MAMUL *(judeţul Vâlcea).*

Mânăstire lângă satul Lungeşti, reparată de C. Brâncoveanu, astăzi în părăsire.

MANĂILEŞTI *(judeţul Vâlcea), (lângă comuna Romani, 32 km. la Ocnele Mari).*

Fost schit zidit la 1684 de Popa Postelnicul, fiul lui Iordache Pârscoveanul în timpul lui Constantin Brâncoveanu.

MÂNĂSTIREA DINTR'UN LEMN *(judeţul Vâlcea).*

Este întemeiată de Matei Basarab şi reconstruită sub domnia lui Ştefan Vodă Cantacuzino la 1715. Este mânăstire de maici.

MANGALIA *(judeţul Constanţa), (45 km. Constanţa, 26 km. Tekirghiol, 91 km. de Ecrene, 70 km. la Balcic, 46 km. la Cavarna).*

Staţiune maritimă la 20 m. altitudine cu climat dulce, adăpostită de vânturi. Situată pe ţărmul stâncos al mărei negre. Este foarte veche căci se văd ruinele cetăţii Callatis stăpâna Histriei şi al Odessus datând din secolul al VI-lea. A fost împresurată de armatele lui Lisimach.

In fiecare an se descoperă lucruri dela vechea cetate ca: băi, teatre, stâlpi de marmoră, etc. In evul mediu nu se mai ştia nimic de această cetate. Se văd încă mormintele vechilor luptători.

Aproape este lacul Mangalia lung de 9 km., iar din ţărm ies isvoare sulfuroase. Graţie Mărei şi apelor sulfuroase va lua o desvoltare mare. Băile de altfel erau exploatate de Romani.

MĂRĂŞEŞTI *(judeţul Putna), (22 km. de Focşani, 13 km. de Panciu, 19 km. de Tecuci).*

In 1917 Iulie-August, armatele române au învins pe cele austro-germane.

De vizitat mausoleul eroilor.

MĂRĂŞTI *(judeţul Putna), (29 km. de Panciu, 13 km. de Vizantea).*

S'a dat a doua mare bătălie între armatele române şi cele germane la 1917. Sector puternic întărit de inamic dar luat de trupele armatei a 2-a. La 24 Iulie, după un puternic bombar-

dament de artilerie români au împins frontul inamic până dincolo de Soveja.

MĂRCUŢA *(Bucureşti) (judeţul Ilfov).*

Mânăstirea maicilor este din 1587 şi a fost zidită de vistierul Dan. A fost reconstituită de fata armaşului Mărcuţa de unde îşi trage şi numele.

Ulterior a fost reparată de Grigore Ghica şi Ipsilante. In casa lui Dan, la 1594, au fost ucişi turci din Bucureşti de către oştile răsbunătoare ale Voevodului. Nina fata armaşului Marcu (Mârcuţa) a renoit zidurile.

MĂRGINENI *(judeţul Făgăraş), (15 km. de Făgăraş).*

Locul de naştere al baronului David Urs, care a fost eroul dela Lissa şi Solferino. Tot el a fost şi primul preşedinte al fondurilor grănicereşti.

MĂRGINENI *(judeţul Prahova).*

Şerban, fiul Postelnicului Costache Cantacuzino, făcu o biserică pe locul vechiului schit a lui Udriste în veacul al XV-lea. Lângă el era curţile lui.

Dar un cutremur dărâmă zidurile mânăstirei în veacul al XIX-lea. Egumenii greci o ridicară din nou dar nu i-a păstrat caracterul vechiu. Astăzi este transformată în închisoare.

MARIA *(judeţul Satu Mare), (2 km. de Vama).*

Staţiune balneară la 173 m. altitudine, cu climat de câmpie.

Sunt 11 isvoare, cele mai însemnate: Gavrilă, Maria, Adam, Marta şi Ludovic, cu ape alcaline cloruro-sodice.

MARILLA *(judeţul Caraş), (8 km. de Anina).*

Staţiune climaterică la 700 m. altitudine, ascunsă în păduri de brad la 8 km. de Anina.

MEDGIDIA *(judeţul Constanţa), (32 km. la Adam Clissi, 38 km. la Pantelimon, 39 km. de Constanţa, 191 km. la Bucureşti pe C.F.R., 24 km. la Cernavodă).*

Târg înfiinţat la 1855, cel mai însemnat din Dobrogea fiind la o încrucişare de drumuri. Inainte de Medgidia era satul Carasu.

Geamia este în interior toată de marmoră şi este cea mai frumoasă din Dobrogea, aproape de ea se află Biserica Sf. Apostoţi Petru şi Pavel.

MEDIAŞ *(judeţul Târnava Mare), (168 km. de Braşov, 13 km. de*

Bazna, 164 km. de Cluj, 45 km. la Blaj, 40 km. la Sighişoara, 72 km. la Alba Iulia).

Catedrala este un impozant monument datând din veacul al 17-lea. In interior este un sfeşnic din veacul al 15-lea.

Din vechile întărituri se mai găsesc ziduri păstrate până azi.

Este un centru săsesc. O şcoală de ucenici şi un centru aviatic i-a dat o desvoltare mai mare.

Gazul metan a dat naştere unei industrii destul de însemnate, având o fabrică mare de sticlă, etc. Popa din Mediaş care a susţinut drepturile românilor a fost condamnat la moarte şi împuşcat de unguri la Cluj în ziua de 11 Maiu 1849.

MERA *(judeţul Putna).*

Mânăstire pe dealul de pe stânga Milcovului, zidită de Constantin Cantemir, înconjurată cu un zid ruinat. Prima biserică a lui Cantemir a fost de lemn, fiul său Antioh făcu o biserică de zid care reproduce în mic pe Trei Ierarchii lui Vasile Lupu, dar care o isprăvi la 1734 egumenul grec Mitrofan Calerghi.

Egumenii greci clădiră un castel cu 3 rânduri în mijlocul vechiului zid, precum şi o cişmea.

Astăzi toate clădirile sunt în ruină.

MEREŞTI (Homorod Almaş) *(judeţul Odorheiu), (15 km. de Odorheiu, 8 km. de Vlăhiţa, 35 km. de Mercurea Ciucului).*

De vizitat peştera, una din cele mai mari din ţară, cât şi cheile Vârghiaşului.

MESTEACĂN *(judeţul Hunedoara), (1,5 km. de Brad).*

La marginea satului se află o cruce de piatră care arată locul Bisericei vechi unde Horia a pus tovarăşii să jure credinţă pentru lupta care o începuse.

MICULA *(judeţul Satul Mare).*

Staţiune balneară la 130 m. altitudine, având isvoare cu ape cloruro-sodice.

MIERCUREA *(judeţul Sibiu).*

Staţiune balneară având isvoare cu ape cloruro-sodice.

MIERCUREA CIUCULUI *(judeţul Ciuc), (50 km. de Odorheiu, 76 km. de Sf. Gheorghe, 67 km. de Gheorghieni).*

O mică cetate cu patru bastioane zidită de Frantz Mico la începutul veacului al XVII-lea şi renovată de Generalul Steinville. Este un pod de cale ferată. De văzut zidul de piatră din var

alb al Hălmaşului mare (1793 m.). Azi cetatea este transformată în cazarmă. Aci a murit eroul căpitan şi poet Niculae Vulovici din reg. Războeni No. 15, lovit de un glonţ în frunte.

MIRCEŞTI *(judeţul Roman), (23 km. de Roman).*

Aci a trăit Vasile Alexandri „Bardul dela Mirceşti" unde se află şi îngropat într'un frumos mausoleum.

Şituat pe lunca Siretului şi mărginită de satele Scheia din Vale, Cuza Vodă şi Hălăuceşti, care se află la 2 km. de satul Mirceşti. Iată ce spune Emil Gârleanu:

„Şi cum mergi printr'însa, ţinând calul la pas, dacă eşti călare sau cu trăsura, deodată ţi se pare că trunchiurile copacilor se prind ca într'o horă, pe care o lărgesc, rotind-o tot mai pe departe şi în mijlocul lor se limpezeşte câte un luminiş — poeme minunate, îmbălsămate de mireazma imaşurilor în floare, lumânărică galbenă şi bătută, sulcină gingaşe, culme veche, rochiţa rândunicii, macul roşu, cresc laolaltă şi parcă râd în soare. Iar în mijlocul horei, trunchiurilor groase, răsare câte un stejar uriaş, ca un balaur bătrân ce zice din frunză. Stejarul este stăpânitorul din vechime al luncei. Grangurii de aur, măcălandrii şi prigorile, stolurile de sticleţi, presuri şi turturele poposesc pe vârful acestor bătrâni stejari ai luncei până ce'şi iau sborul spre ochiurile întunecate ale bălţilor, pe luciul cărora pluteşte nufărul singuratec.

Siretul are grije de'şi trimite apele să scalde lunca, să adape bălţile şi să hrănească imaşurile, iar când îşi trage şuvoaiele la loc, în matcă fâneţele cresc mai înalte şi curând fâşăitul de mătase al coasei, sperie şi alungă cristeul.

Iar Vasile Alexandri scrie:

„Luncă, luncă, dragă luncă, rai frumos al ţării mele
Mândră'n soare, dulce'n umbră, tainică la foc de stele".

MIRESLĂU *(judeţul Alba), (8 km. de Aiud).*

Locul de popas al lui Mihai Viteazu şi însemnat azi printr'un monument.

MIRCEA *(judeţul Iaşi).*

Isvor cu apă purgativă care se află la Copou lângă Iaşi.

MISLEA *(judeţul Prahova), (10 km. de Câmpina).*

Mânăstire zidită de Radu Paisie.

MOGOŞOAIA *(judeţul Ilfov), (23 km. de Bucureşti prin Şos. Kiseleff, 15 km. prin Calea Griviţei).*

Curte domnească ridicată la 1688 de C-tin Brâncoveanu, clădită în stil bizantin şi al renaşterei italiene, devastată de Turci, şi restaurată de familia Bibescu.

Curtea domnească era situată pe malul lacului.

A fost începută la 1688 dar a fost terminată tocmai la 1702. A suferit pe timpul răsboiului turc între 1769—1774.

Aci s'a retras Brâncoveanu în timpul ciumei din 1704—1708 iar în timpul când era omorât de Turci la Constantinopol, palatul a fost supus prăzii căutându-se averile Brâncovenilor.

A fost restaurată curtea domnească împreună cu biserica de Elisabeta Brâncoveanu la 1832.

MOHU *(judeţul Sibiu), (10 km. de Sibiu).*

Mai jos de Şelimber prima staţie de cale ferată către Câineni se află satul Mohu, unde s'a născut Ioan C. Brătianu, mare patriot şi bărbat de stat Român. Tatăl său se refugiase aci în timpul revoluţiei lui Tudor Vladimirescu.

MOLDOVIŢA *(judeţul Câmpulung Moldovenesc), (20 km. de Vama; 38 km. de Gura Humorului).*

Mânăstire, ctitoria lui Petru Rareş, ridicată în apropierea unei alte vechi mânăstiri, datând de la Alexandru cel Bun, unde se află mormântul lui Efrene, Episcop, de Rădăuţi. De remarcat frescele interioare datând dela 1536.

MOINEŞTI *(judeţul Bacău), (32 km. de Tg. Ocna).*

Staţiune balneară, având isvoare cu apă cloruro sodice.

MONEASA *(judeţul Arad), (107 km. de Arad; 16 km. de Sebiş).*

Situată la poalele munţilor Codru, au fost cunoscute pe timpul Romanilor, exploatare actuală datând de la 1886, cu climat plăcut la o altitudine de 280 m. Sunt patru isvoare cu temperatura de 20—32 gr. C. cu ape oligo metalice.

De vizitat peştera de deasupra băilor, peştera Tinoasa şi fântâna de lângă gropile urşilor.

MORUNGHIOL *(judeţul Tulcea).*

La Nordul lacului Morunghiol pe o mică eşitură de pământ, în golful format de dealuri, se văd urmele unei cetăţi. Românii îi zic cetate iar Ruşii bateria. In săpături s'a dat peste nuncele, vârfuri de suliţe şi alte arme.

MUNTELE GĂINA *(1486 m.), (județul Arad și Turda).*

Se pleacă din Hălmagiu sau din Vidra de Sus, este interesant de Sft. Petre, când se ține *târgul de fete.*

In vârful Muntelui se află un platou lungăreț acoperit cu iarbă, oamenii vin pe munte de Sâmbătă seara, și petrec toată Duminica până seara, jocul specific este tarnici; fetele și nevestele tinere sună din bucium de cireș. La 1924 regele Ferdinand și M. S. Regina Maria, au ridicat o troiță în cinstea lui Avram Iancu.

MUREȘUL ISVOR *(județul Ciuc), (10 km. de Voslab).*

O poziție pitorească, cum rar se găsește, unde a luat naștere o stațiune climaterică cu foarte multe vile noi și elegante. La orizont se deschide perspectiva munților Hărghitei plini de brazi, iar la răsărit se văd munții Tarcăului și Bicazului.

MURFATLAR *(județul Constanța), (19 km. de Constanța).*

Insemnat prin carierele de var cari sunt în abundență.

Casele, Hambarele și gardurile sunt toate de piatră, Biserica ridicată de curând, a lăsat în umbră Geamia. Prin Murfatlar trece Valul lui Traian.

N

NĂMĂEŞTI *(judeţul Câmpulung), (8 km. de Câmpulung).*

Se află o mânăstire de maici. Lângă mânăstire şi află o bisericuţă, scobită în inima unei stânci, de pe a cărui coastă se vede oraşul Câmpulung.

NĂSTĂSACHI *(judeţul Bacău), (Lângă Tg. Ocna).*

Staţiune balneară la 270 m. altitudine cu un climat subalpin aflându-se la poalele munţilor Măgura.

Sunt 7 isvoare cu ape cloruro-sodice iodurate, bromate şi sulfatate.

De vizitat biserica Răducanu, o veche mânăstire unde este înmormântat Costacke Negri, unul din înfăptuitorii unirei Moldovei cu Muntenia.

La saline se află un muzeu.

NEAMŢ *(judeţul Neamţ), (14 km. de Tg. Neamţ, 1,5 km. de Vovidenia 17 km. de Pipirig; 11 km. de Secu; 17 km. de Sihlea; 13 km. de Sihăstria, 3 km. Proscov).*

Staţiune climaterică aşezată pe apa Nemţişorului afluent al pârâului Neamţ la o altitudine de 440 m., climat de munte.

Mânăstirea este întemeiată de discipoli călugărilor sârbi Nicodin şi renovată de Alexandru cel Bun, Ştefan cel Mare, după învingerea lui Ion Albert al Poloniei clădi biserica Mare (1497) cu hramul Inălţărei.

In colecţia mânăstirei se află multe daruri dela Ştefan cel Mare. La mânăstire a luat fiinţă o şcoală şi o tipografie de unde se trimetea cărţile sfinte în toată Moldova.

La mânăstire se află mormintele lui Paisie mort la 1794, reformator rutean considerat ca sfânt. Manuscrisele lui Paisie sunt la academia română.

Aproape de schitul Vovidenia se găseşte isvorul dela Puturosul cu ape minerale sulfuroase cloruro-sodice.

De văzut icoana făcătoare de minuni a Maicei Domnului îmbrăcată în argint dăruită de Andronic Paleologu lui Ale-

xandru cel Bun. O cruce cu briliante dăruită de Ştefan. O Evanghelie legată în aur şi email dăruită de Petru cel Mare, ţarul rusiei.

NEHOIAŞ *(judeţul Buzău), (72 km. de Buzău).*

O colonie formată din lucrători şi muncitori cari lucrează la fabrica de cherestea. Situat la confluenţa Bârsei mari cu Buzăul.

De vizitat: Valea Bâscei mari, Valea Bâscei mici, şi Penteleu (1775 m.), isvoarele Zăbalei.

NICULA *(judeţul Someş), (4 km. de Gherla).*

Lângă Gherla se află mânăstirea Nicula aşezată pe vârf de deal. In fiecare an se face pelerinaj la mânăstirea Prea curatei Fecioare Maria.

La această mânăstire se află înmormântat episcopul Vasile Hossu.

NICULIŢEL *(judeţul Tulcea), (12 km. de Isacea).*

In jurul său se găsesc numai ruine romane. Sau strâns multe monezi şi vase, iar apeductele se mai văd şi astăzi.

De văzut mânăstirea Cocoşul zidită la 1853 de către Hagi Neculai Ghiţă Poenarul oier din Poiana Ardealului.

NOUA *(judeţul Braşov), (2 km. de Braşov, 5 km. la Dârste).*

Staţiune climaterică la 600 m. altitudine situată la poalele munţilor numai în păduri de brazi.

O

OBILEŞTI *(judeţul Ilfov), (59 km. de Bucureşti).*
Se află ruinele schitului Codreni. A fost aci şi conacul domnesc al lui Const. Brâncoveanu.

OCNA DEJULUI *(judeţul Someş), (4 km. de Dej).*
Staţiune balneară la 321 m. altitudine în regiunea de dealuri cu păduri.
Isvoarele sunt cu ape cloruro-sodice (lacuri sărate concentrate).

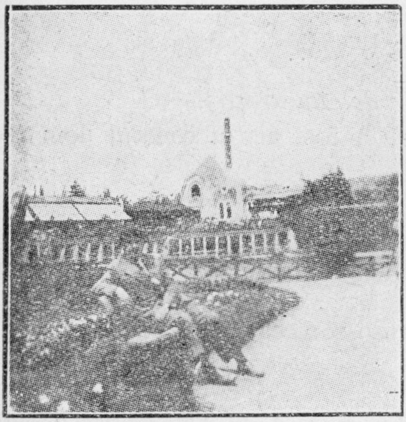
OCNA MUREŞULUI *(Uioara), (judeţul Mureş), (4 km. de Răsboieni, 70 km. Tg. Mureş, 35 km. de Luduş).*
La o altitudine de 252 m. cu climat de câmpie, cald vara. Apa se scoate din salinele părăsite şi sunt ape cloruro sodice concentrate.

De vizitat: salinele lungi de 1 km., lăţime de 600 m. şi adâncimea 200 m.
Uzinele de sodă şi amoniac Solvay sunt în plină activitate.

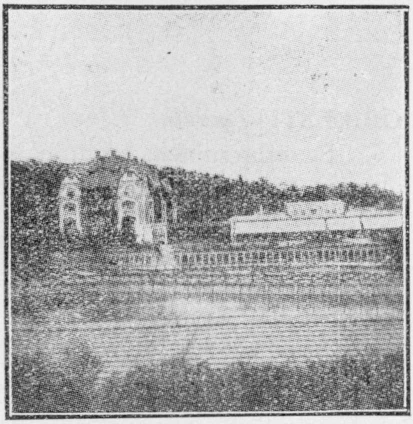
OCNA SIBIULUI *(judeţul Sibiu), (13 km. de Sibiu).*
Aşezată într'o groapă la o altitudine de 400 m., cu temperatură constantă fără vânturi, cunoscută încă de pe timpul romanilor, găsindu-se multe urme istorice. Pe dealul Papistasului a fost o cetate romană.
Lacurile nu sunt decât vechile guri de saline. Cele trei lacuri de lângă băi se numesc: Horia, Cloşca şi Crişan având 71 o/oo sare.
Lacul Brâncoveanu aproape de gară cu 107 o/oo sare, lacul cu baia de copii şi lacul Ocniţa cu 250 o/oo sare. Tot aci avem şi nomol.
Pentru luat interior, avem isvoarele, Babeş, Iorga şi Vaida cu 5 o/oo sare.
Lângă gară o cruce arată că la 4 Februarie 1849 în lupta cu ruşii au căzut 349 soldaţi unguri, aceasta s'a întâmplat la

1890 când apele au scos 9 soldaţi perfect conservaţi timp de 41 de ani.

La primărie se găsesc acte din 1419 şi unul cu semnătura lui Mihai Viteazul.

Ocna Sibiului
Vederea băilor calde

Ocna Sibiului
Vederea băilor reci şi hotelul statului

OCNA SUGĂTAG *(judeţul Maramureş), (20 km. de Sugătag).*

La o altitudine de 490 m., lacuri având ape cloruro-sodice concentrate (lacuri sărate).

OCNELE MARI ŞI OCNIŢA *(judeţul Vâlcea), (5 km. de Râureni; 8 km. R. Vâlcea).*

Staţiune balneară la 310 m. altitudine cu climat constant cu aer puţin salin. Băile sunt cunoscute din 1833 şi situate pe depresiunile subcarpatice.

Lacul alimentat de 4 isvoare cari provin dela puţurile salinelor părăsite. Apa are la suprafaţă 22^{0} C. iar la 3 m. adâncime 27^{0} C. Concentrarea atinge 250 gr. Cl. Na. la litru. Apele sunt cloruro sodice concentrate, cu sulfat de fier, sulf şi iod. Avem şi pături groase de nămol.

Aceleaşi proprietăţi le are şi apele dela Ocniţa.

De vizitat: La 8 Septembrie Sf. Maria târgul dela Râureni.

ODOBEŞTI *(judeţul Putna), (9 km. de Focşani).*

In apropiere pe Milcov a fost cetăţuia „Milcovul" distrusă de tătari în sec. XII-lea. Odată a fost un episcopat catolic.

La cetatea *Crăciuna* în sec. XV-lea s'au dat lupte între munteni şi moldoveni.

ODORHEIU *(județul Odorheiu).*

Capitala județului la o altitudine de 504 m. Pe locul acesta a fost orașul roman „Pretoria Augusta". Este un centru secuiesc, marginea orașului ar fi de pe timpul Dacilor.

Se află o mânăstire franciscană, una română catolică și alta ortodoxă.

La 5 km. de oraș este stațiunea balneară cu isvoare de apă cloruro-sodice concentrate, cu climat subalpin.

OGLINZI *(județul Neamț), (10 km. de Tg. Neamț).*

Stațiune balneară la 490 m. altitudine cu climat plăcut fără vânturi.

Sunt trei isvoare, două pe Dealul Curugea și unul pe Poiana Dăscăliței. Isvoarele sunt cu ape cloruro-sodice concentrate, și radioactive.

OLĂNEȘTI *(județul Vâlcea), (16 km. de R. Vâlcea; 116 km. de Sibiu).*

Stațiune situată la 400 m. altitudine cu climat subalpin în pădure la poalele munților Gerea, Folea și Căprăreața, cu aer bogat ozonizat.

Cunoscută din sec. XVIII-lea. Isvoarele au fost înfundate în 1895 de o rupere de nori și desfăcute în 1907.

Isvoarele sunt în număr de 24 cu ape alcaline cloruro-sodice, cloruro sodice iodurate, sulfuroase, teroase calcice și sulfatate. Apele sunt radioactive.

De vizitat: Peștera Pescarului, Pragul Răpușoarei, Piatra Porumbiștei.

Mânăstirile Frăsina și Ezeru.

OLTENIȚA *(județul Ilfov), (63 km. de București).*

Se află ruinele Constantiolei, o veche cetate zidită de Constantin cel Mare. Astăzi port de încărcarea cerealelor.

Ea a fost zidită pe ruinele vechei cetăți Constanța la confluența Argeșului cu Dunărea.

ORADEA MARE *(județul Bihor), (163 km. Timișoara; 111 km. la Arad; 146 km. la Cluj; 61 km. la Beiuș).*

Episcopia, monumentala biserică în stil Renaissance. Bine situată este școala de jandarmi.

Oradea este unul din orașele moderne ale Ardealului.

Trecând podul Crișului dai de coloanele și statuele Regelui Ferdinand și Regina Maria.

Reședința episcopului uniților este un palat venețian.

Vechea cetate îşi mai păstrează zidurile groase, şi în ea astăzi este cazarmă.

ORĂŞTIE *(judeţul Hunedoara), (27 km. la Grădiştea; 36 km. la Sebeşul Săsesc; 24 km. la Deva).*

Clădită în amfiteatru la poalele munţilor Sebeş. Intemeiată de germani în sec. XII-lea aduşi de regele maghiar Geiza al II-lea.

Pe dealul Holnomb se găsesc ruine romane.

ORAVIŢA *(judeţul Caraş), (16 km. la Anina; 48 km. la Reşiţa).*

Drumul dela Oraviţa la Anina străbate una din cele mai frumoase regiuni.

Se află cel mai vechiu teatru român datând din 1806. De vizitat parcul oraşului.

ORBIC *(judeţul Neamţ).*

Locul unde fu învins Petru Aron de către Ştefan care intră în Suceava, iar Aron fugi în Polonia.

ORHEI *(judeţul Orheiu).*

Veche cetate şi târg. Ştefan cel Mare trimese aci ca pârcălab pe Vlaicu. Paul de Alepp îl vizitează în veacul al XVII-lea.

Se mai găsesc ruine de ziduri dărâmate aproape de râul Răutu.

Mai însemnată este biserica Sf. Dumitru clădită de Vasile Voevod şi Teodosia nevasta lui.

ORŞOVA *(judeţul Severin), (5 km. de Vârciorova; 25 km. de T. Severin; 24 km. de Mehadia).*

Vechea „Tierna" daco-romană, situată pe ţărmul stâng al Dunărei, în apropiere se varsă râul Cerna. Un orăşel curat cu un cheiu frumos.

OSTROVU *(udeţul Hunedoara), (4 km. de gara Cârneşti).*

Peste apa Clopotiva în faţă de Ostrovul mic se află ruinele unei cetăţi, lungă de 90 m. şi lată de 65 m.

In sat se află o biserică din veacul al VIII-lea cu turn din piatră şi acoperită cu pietre şi cărămizi romane. In cimitirul bisericei se văd multe pietre de marmoră cu sculpturi arătând călăreţi romani, etc.

OSTROVU MARE *(judeţul Mehedinţi), (14 km. T. Severin).*

Aci se găsesc zidurile unei vechi cetăţi datând de pe timpul romanilor.

OUAR *(judeţul Satu Mare), (lângă Satu Mare).*

Staţiune balneară la 120 m. altitudine aproape de Satu Mare cu isvoare de ape feruginoase.

P

PALOTA *(județul Bihor), (6 km. de Oradea Mare).*

Este înființată de contele Jean Frimont care a venit cu o colonie de Alsacieni și este îngropat în biserica din localitate. Se poate vedea patrafirul de o rară frumusețe provenit din manufactura gobelinului.

PĂLTINIȘ *(județul Sibiu), (32 km. de Sibiu).*

(Höhe Rinne). La 32 km. de Sibiu, având altitudine de 1403 m. cu climat alpin ferit de vânturi și cu aer ozonizat. Inconjurat de păduri de brazi cu munți al căror vârfuri ating 2000 de metri.

De vizitat sanatoriul Consistoriului Metropolitan din Sibiu. Sanatoriul militar al corpului VII de armată și sanatoriul Societății Carpatina.

Escursiuni la Cheile Cibinului, Santa, Bătrâna, Oncești, Tomnatic și Găușoara la stână.

PÂNGĂRAȚI *(județul Neamț), (12 km. de P. Neamț).*

Mânăstire de călugări situată pe valea Bistriței și este ctitoria lui Al. Lăpușneanu (1360).

PANTELIMON *(județul Ilfov), (lângă București).*

Biserica datează din secolul al XVIII-lea și a fost paraclisul familiei Ghica.

Adăpostește mormintele lui Grigore și soția sa Zoe și a lui Alexandru Ghica, domn după vremea regulamentului organic, cu un monument de marmoră de Carara. Aproape de mânăstire este o pădure de brazi plantată de Grigore Matei Ghica, cât și eleșteul mânăstirei.

PASĂREA *(județul Ilfov), (14 km. de București).*

Mânăstire de călugărițe fondată la 1813, așezată pe lacul Pasărea și zidită de către călugării mânăstireî Cernica.

PERI *(județul Maramureș).*

Aproape de Sighet, mânăstire construită din piatră al cărei egumen a fost ridicat la rangul de esarh. Locul unde s'a tradus primele cărți religioase în românește.

PEŞTERA *(judeţul Dâmboviţa), (10 km. de isvoarele Ialomiţei, 8 km. de Vârful cu Dor).*

Mânăstire fondată de Ion Baltac la 1819, situată la intrarea în peştera dela Gura Ialomiţei (Ialomicioara).

In stânca muntelui Bătrâna se află o scobitură care formează bisericuţa. Pe margine se află chilii cu pereţi umezi şi înegriţi de fum. Un isvor ese din partea stângă a stâncei.

Plimbarea prin peşteră este foarte înfiorătoare.

PETRENI *(judeţul Bălţi).*

S'au găsit unităţi din lumea organică ca în perioada neolitică.

PETROASA *(judeţul Buzău), (28 km. de Buzău).*

La 1837 s'a găsit cloşca cu pui, care făcea parte din tezaurul lui Astonaric regele Vijigoţilor care îl ascunsese fugind de Huni. Acest tezaur se spune că ar fi însă de origine romană din secolul al IV şi V-lea.

PETROS *(lângă Petroasa).*

Se află sub poalele munţilor Muscel, Pleasa, Băloiu şi Bulz. Este interesant de văzut biserica de lemn care datează din 1794.

PETROŞANI *(judeţul Hunedoara), (61 km. de Tg. Jiu, 45 km. de Haţeg).*

Situat în bazinul superior al Jiului. De aproape isvorăşte Jiul românesc (Bărbiţenii de jos), din valea Jiului Oltenesc în cel ardelenesc.

Intemeiat în sec. XVII-lea de românii veniţi din ţinutul pietrosului de unde a luat numele. In jurul lui sunt centre carbonifere cu minele: Livăzeni, Vulcan, Lujeni. De vizitat valea Jiului spre Petrila cât şi în jos.

Escursiuni la peştera numită Cetatea Bolii, care este înaltă de 16 m., şi prin care curge râul Baniţei. Peştera, cu cât înaintezi se strâmtează şi dela o vreme urci o scară, ca să intri într'un etaj care se sfârşeşte într'un turn gol, pe unde intră lumina de afară.

De remarcat la locuitorii dela isvoarele Jiului, este faptul că atunci când un bărbat ia o văduvă sau unica fiică la părinţi el se *mărită,* adică îşi pierde numele de familie luând numele nevestei. Tot aci se mai ţin şi anumite sărbători păgâne ca ziua ursului, a lupului care sunt rămăşiţe dela Romani „lupercalia".

PETROŞIŢA *(judeţul Dâmboviţa), (67 km. de Titu, 14 km. de Pucioasa, 36 km. de Târgovişte).*

O frumoasă comună de unde se pot face excursiuni la *Scropoasa* unde râul Ialomiţa intră în Cheile Orzea şi cade pe numeroase cascade.

Vârful Omu (2511 m.). De unde să văd în drum masivele Zănoagei, Babelor şi Colţi.

Din vârful Omului se văd Piatra Craiului, Leaota, Iezerul şi Păpuşa.

Scoborârea se face prin Valea Cerbului eşind la Buşteni şi pe la Strunga trecând pe la Peştera Ialomiţei, una din cele mai frumoase peşteri. La intrare este un mic schit întemeiat de Mihnea Vodă. De aci treci pe Vârful cu Dor (2096 m.) şi pe Furnica ajungi la Sinaia.

PIATRA NEAMŢ *(judeţul Neamţ), (363 km. de Bucureşti pe C. F. R., 61 km. de Bacău, 27 km. de Bicaz, 8 km. de M-rea Bistriţa, 12 km. de Pângăraţi, 56 km. de Durău, 33 km. de Buhuşi, 58 km. de Bacău, 29 km. de Tazlău, 48 km. de Roman, 29 km. de Bălţăteşti, 34 km. de Văratec, 42 km. de Agapia, 38 km. de Tg. Neamţ, 44 km. de Oglinzi, 12 km. de Almaş, 21 km. de M-rea Horezu, 32 km. la Războeni).*

Staţiune climaterică la 310 m. altitudine, cu climat statornic, situată pe Bistriţa.

Ştefan cel Mare avea curtea la Piatra. El a zidit şi biserica Sf. Ioan la 1497, rămasă neschimbată cu tot coloritul trecutului. Are cea mai frumoasă poziţie, în spate Ceahlăul şi păduri de brazi. Pe partea din Dărmăneşti la poalele muntelui Cozia sunt 6 isvoare cu ape minerale descoperite de Dr. Predescu în 1882.

Liceul Petru Rareş unde se află un muzeu regional.

De vizitat mânăstirile din împrejurimi, parcul Cozla şi Peste vale.

PIETRENI *(judeţul Vâlcea).*

Un sătişor de moşneni aşezat pe pârâiaşul Costeşti, care se varsă în Bistriţa în gura cheilor formate de muntele Arnota şi Buila.

Pe muchea muntelui se află schitul lângă care se găsesc 45 de isvoare. Locul cel mai strâmt al defileului este la Cârlige.

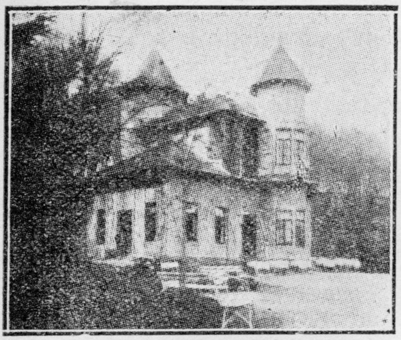
PINTIC *(judeţul Năsăud), (Slătiniţa), (5 km. de gara Iad).*

Slătiniţa situată la 522 m. altitudine, înconjurată de păduri cu ape cloruro-sodice concentrate.

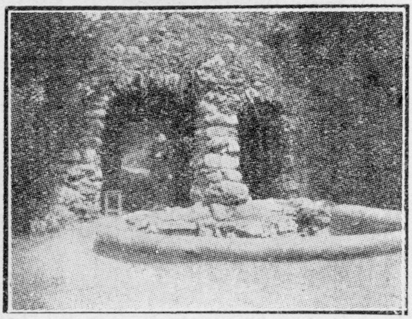
PITEŞTI *(judeţul Argeş), (109 km. de Bucureşti pe C. F. R., 118 pe şosea, 39 km. de Curtea de Argeş, 8 km. de Goleşti).*

Liceul I. C. Brătianu cu o bibliotecă frrumoasă datorită lui Ionescu Gion.

Piteştii are multe biserici, cea mai mare este biserica Sf. Vineri care este în genul celei dela Curtea de Argeş.

Piteşti — Pavilionul dela Trivale

Piteşti — Cascada dela Trivale

PUIA PIETRI *(judeţul Ialomiţa).*

Târg însemnat pentru comerţul de oi şi brânză. Inainte era numit târgul de floci.

PLĂTĂREŞTI *(judeţul Ilfov), (42 km. de Olteniţa, 32 km. de Bu*cureşti).

Satul este întemeiat de Matei Basarab şi unde a zidit o mânăstire pentrucă a învins pe Timuş căpitanul Tătarilor. Astăzi este o închisoare pentru femei.

PLOEŞTI *(judeţul Prahova), (60 km. de Bucureşti, 5 km. de Crângul lui Bot, 1 km. la M-rea Ghighiu, 33 km. Vălenii de Munte, 34 km. la Câmpina).*

Un oraş al petrolului cu o mulţime de rafinării (14). Fiind şi un centru industrial. Interesant este bulevardul care duce la gară, şi care este bine îngrijit.

Târgul datează dela Mihai Viteazul încoace, care a avut foarte puţin timp popas domnesc aci.

Biserici vechi nu avem decât Sf. Apostoli din veacul al 17-lea.

Liceul de băeţi Petru şi Pavel este adaptat cerinţelor moderne cu bibliotecă bine înzestrată.

De văzut muzeul situat într'o căsuţă bătrânească, având multe piese vechi.

Plimbări la Crângul lui Bot (5 km), unde se captează apa

pentru alimentat oraşul. Mânăstirea Ghighiu unde este o pădurice frumoasă şi la Isvorul Tămăduirei unde se face pelerinaj.

PLOPENI *(lângă Botoşani).*
De văzut biserica datorită boerului Lupu Balş, din jumătatea secolului XVIII-lea. Aci se hodineşte soţia lui Balş care poartă numele Cantacuzenilor.

PLUMBUITA *(judeţul Ilfov), (lângă Bucureşti).*
Mânăstire datând din secolul XVI-lea. La 1632 o reconstitui Matei Basarab în amintirea victoriei contra lui Radu Voevod.

PODUL INALT *(judeţul Vaslui).*
Situat lângă Vaslui, se zice că ar fi locul exact la localitatea numită astăzi „la podul de piatră", puţin mai sus de Vaslui, pe drumul Vaslui-Iaşi.
In acest loc Ştefan bătu pe Soliman la 6 Ianuarie, care avea o armată de 120.000 oameni.

POIANA *(judeţul Braşov), (7 km. de Braşov).*
(Höhenheim Schuleran). Aproape de Braşov la o altitudine de 1000 m. O staţiune de sporturi de iarnă.
Escursii la „Intre Pietre", unde sărbătorile şi mai ales de Duminica Tomii au loc tradiţionalele petreceri ale Junilor din Scheiu.

POIANA *(judeţul Argeş).*
In dreptul acestui sat se văd dărâmăturile palatului domnesc zidit de Ţepeş Vodă al căror salahori au fost boerii Târgovişteni răsvrătiţi contra lui Ţepeş.

POIANA BOTIZEI *(judeţul Someş), (57 km. de gara Gâlgău).*
In apropiere se află o peşteră cu oase de animale vechi şi isvoare de apă minerală.

POIANA MĂRULUI *(judeţul R.-Sărat).*
La o altitudine de 650 m., aproape de schitul Poiana Mărului cu ape sulfatate.
La o altitudine de 650 m. aproape de schitul Poiana Mărului cu ape sulfatate.
Schitul se află la capătul Bisocei în mijlocul unei păduri.

POIANA NEGREI *(judeţul Câmpulung), (20 km. dela Vatra Dornei, 5 km. de gara Cândreni).*
Staţiune balneară la 885 m. altitudine, situată în munţi cu mult brădet. Sunt isvoare cu ape alcaline feruginoase.

POIANA SĂRATĂ *(județul Bacău), (22 km. de gara Brețc).*

Situată la 444 m. altitudine, înconjurată de munți cu ape cloruro-sodice.

POIANA ȚAPULUI *(județul Prahova), (130 km. dela București, 5 km. de Sinaia).*

Situată pe valea Prahovei între Sinaia și Bușteni, la poalele munților Jepi, având perspectiva și pe munții Bucegi.

Este înconjurată de păduri de brazi cu aer ozonificat la altitudine de 880 m.

De vizitat: Mormântul doctorului Kremnitz, Fântâna, Cascada, Urlătoarea unde pârâul cade dela 15 m.

POIENII *(județul Ciuc).*

Se află cetatea Bologa pe stânga râulețului Sebeș iar în fața se află ruinele unui castru roman.

POLICIORI *(județul Buzău), (9 km. de Berca).*

De văzut fenomenul geologic cunoscut sub numele de salte, cari sunt niște vulcani noroioși. Noroiul care este la suprafață este adus de gazele de petrol cari trecând prin stratul de argilă și cu apă aduc acest noroiu făcând mici cratere pe cari se scurge noroiul.

POLOVRAGI *(județul Gorj), (14 km. de Novaci).*

Așezată la eșirea Oltețului din munți, având 660 m. altitudine, o mânăstire de călugări zidită la 1633. Aproape de mânăstire, la Piatra Oltețului se află peștera lui Pahonie. Intrarea este mare în interior se văd stalactite și stalagmite. Este o peșteră foarte lungă a cărui fund nu se cunoaște. Legenda spune că aci ar fi trăit Zamolxe, zeul Dacilor.

PORCEȘTI *(județul Sibiu), (20 km. de Sibiu).*

Se află o biserică zidită de Matei Basarab la 1653. Este în stil gotic și deasupra ușei se află stema „Vulturul negru cu crucea în cioc".

POSADA *(județul Argeș).*

Aci regele Carol Robert al Ungariei a fost bătut de români, d'abea putând să fugă dar fu ucis Andrei vice-cancelarul regatului.

POTLOGI și DOICEȘTI *(județul Dâmbovița), (12 km. de Titu).*

Se află curtea Domnească a lui Const. Brâncoveanu, azi se văd numai ruinele. Clădită între râurile Argeș și Sabar pe marginea

unui lac la anul 1689. El se compune din palat, biserică şi curte, dar a fost devastat de Turci.

In sala de primire dela Potlogi se mai văd şi astăzi frumoase stricaturi, azi sunt în părăsire. După 1714 a fost mereu prădat şi ars în urma persecuţiilor cari se făceau contra Brâncovenilor.

PREDEAL *(judeţul Prahova), (144 km. de Bucureşti, 14 km. de Braşov pe C. F. R., 7 km. Timişul, 25 km. la Braşov, 13 km. la Sinaia, 8 km. la Azuga).*

Situat pe un platou înconjurat de munţii Clăbucetului, Baciuleşti şi Taurului, la o altitudine de 1000 şi 1150 m. Inainte se zicea Predeal dela Posada până la pasul Predealului, aşezat într'o poziţie deschisă şi bine luminată de soare.

Aer plăcut, ozonizat şi temperatură constantă, fiind adăpostit de vânturi având o temperatură plăcută.

La 1859 s'au găsit isvoarele minerale din Valea Râşnoavei şi isvoarele Joiţei, cu ape muriatice, cloruro-sodice, iodurate.

Plimbări la Schitul Predeal zidit la 1774 în apropierea căruia se găsesc multe isvoare minerale de locuitorul Gr. Buzuianu. Cimitirul Eroilor, Muntele Susaiu, Sanatoriul Predeal în valea Râşnovei.

Mânăstirea Redea. Piatră de mormânt a colonelului Costin, român din Basarabia, comandantul Reg. 7 de Cazaci din Don, a fost ucis mişeleşte de Săcui în lupta dintre ruşi şi unguri la 1848.

PRISLAVA *(judeţul Tulcea), (18 km. de Tulcea).*

Pe dealul din spate se văd urmele de ziduri ale unei cetăţi. Pe aci trecea drumul ce lega Aegyssur (Tulcea) cu Salsovia (Mahmudia). Casele locuitorilor sunt suspendate pe stânci.

In zare se văd ziduri mari de piatră de cremene, iar ferestrele sunt mici, turnurile cari se văd seamănă cu cele ce au fost la Cetatea Neamţului. Stema este aceia a lui Petru Rareş. Mânăstirea a avut 8 ctitori în cap cu Petru Rareş.

Casele domneşti se văd şi astăzi însă părăsite complect. Biserica datează din 1530. La exterior, zugrăveala se păstrează bine.

In biserică sunt îngropaţi, Hâra pârcălabul lui Rareş, Petru Vodă fiul lui Ştefan, Petru Vodă Rareş şi soţia sa Elena, Ştefan Vodă fiul lui Rareş ucis de boieri, Mama lui Ştefan cel Mare, Oltea. In vale sunt ruinele unei biserici zidită de Ştefăniţă Vodă nepotul de frate al lui Rareş.

PROBOTA *(județul Baia), (6 km. de Lespezi, 8 km. de Dolhasca).*
Mânăstirea a fost construită pe locul bisericei Sfântului Niculae din Poiana de către Alexandru cel Bun.

PUCIOASA *(județul Dâmbovița), (102 km. de București C. F. R., 63 km. la Ploești, 20 km. la Târgoviște, 18 km. la Pietroșița; 25 km. la Sinaia, 78 km. la București prin Fundata, 4 km. la Viforâta, 10 km. la M-rea Dealului, 69 km. la Pitești, 28 km. la Găești).*

Stațiune balneară la 380 m. altitudine cu o climă temperată. Băile sunt foarte vechi, dar primele cercetări s'au făcut de Doctorul Sober la 1828 pe timpul ocupației generalului Kiselef.

Sunt isvoare mai numeroase dar dintre cari trei sunt mai însemnnate.

Plimbări la Malul care răsună.

PUTNA *(mânăstire), (73 km. de Burdujeni, 20 km. la Rușii Moldovenești, 43 km. de Solca).*

După cucerirea cetăței Chilia (1465) Ștefan cel Mare puse la 1466 temelia bisericei și pe care o sfințește la 1470 după învingerea tătarilor la Nistru. Biserica a fost clădită în stil bizantin moldovenesc.

Ea a ars la 1481 și apoi a fost restaurată. La 1654 Vasile Lupu, crezând că în ziduri ar fi ascunse comori o distruge, dar începe apoi să o rezidească și este terminată de domnul Istrate Dabija (1662).

In această biserică se află mormântul lui Ștefan cel Mare mort la 2 Iulie 1504 profanat de cazacii lui Hmilvițchi de mai multe ori. Pe mormânt se află o lespede de marmoră albă adusă din Apus. Alături este mormântul soției sale Maria de Mangop adusă din Crin cu cei 3 copii ai ei: Ștefan, Petru și Maria și alt mormânt al celeilalte soții Maria fiica lui Radu cel Frumos. Tot aci sunt și mormintele domniței Maria, fiica lui Ștefan și al fiului său Bogdan, Doamna Maria soția lui Petru Rareș cât și a lui Ștefăniță fiul lui Bogdan. Deasupra mormântului lui Ștefan este o coroană de lauri și stejar în argint aurit depusă de Carol I al României.

In muzeul mânăstirei se pot vedea: Codicele putnean și evanghelia călugărului Paladie (1488), cădelnița lui Ștefan cel Mare și icoana ce o purta în războaie. Racla de lemn de chiparos cu care a fost adus Sf. Ioan dela Cetatea Albă la Suceava de

Alexandru cel Bun, cât şi 2 gobelinuri cu fire de aur dăruite de Ştefan cel Mare.

Craniul Mariei, fiica lui Ştefan cel Mare şi resturile vestmintelor lui Ştefăniţă Vodă cu pietre veritabile. O cruce de lemn sfânt adusă de Ştefan dela mânăstirea Xeropotamos.
De văzut Policandrul cel mare donat de Ştefan, lucrat din bronz împodobit cu ouă de struţ şi 5 cete îngereşti, argintate.

Intr'o cutie de lemn este craniul Sf. Ghenadie, patriarhul Ţarigradului, moaştele Sf. Ştefan aduse de Ştefan cel Mare dela Constantinopol cât şi un deget al cuviosului Daniel-Sihastru. Tot aci sunt îngropaţi şi mitropoliţii Teoctist şi Iacob Putneanul.

De aci a plecat Varlam, autorul Cazaniei şi a cărţei de învăţături, ajuns egumen la mânăstirea Secu (1610) şi apoi mitropolit. xx

Intre chilii se află casa unde învăţatul arhimandrit Vartolomei Măzăreanu îşi avea Academia teologică, care a mai durat încă şi după ocuparea Bucovinei de Austriaci.
Locul unde s'a scris letopiseţ, prescurtând pe cel dela Bistriţa de către călugărul Azarie începând dela 1460 până la 1527.

Aproape de mânăstire este chilia şihastrului Daniel, aceasta este scobită într'o stâncă cu o uşă de intrare şi 2 mici despărţituri având un pat de piatră, o fereastră şi o vatră de foc, toate făcute în stâncă, iar subt stânca de piatră se află o gaură care servea de pivniţă.

Se zice că ar fi îngropat în biserica din Voroneţ. Poiana Sihăstriei, unde se află sihăstria zidită la 1754 de Ilie Cantacuzino, clădită la început de lemn şi apoi de zid, astăzi este complect în ruină.

PUTUROASA *(judeţul Satu Mare), (9 km. de gara Vama Turului).*
Situată la o altitudine de 397 m., în păduri, cu isvoare de ape sulfatate.

R

RĂCASUL DE SUS *(județul Odorheiu), (5 km. de gara Agustin).*
Stațiune balneară cu isvoare cu ape carbogazoase.

RĂCARI *(județul Dolj), (280 km. de București, 29 km. de Craiova).*
Așezată pe locul castrului roman Amutria din care se mai văd și astăzi urme. Aci s'a găsit părți dintr'o statuie de bronz aurit a unui împărat roman.

Pe aci era drumul roman dela Romula (Râsca) la Drobeta (T. Severin).

RACOVIȚA *(județul Vâlcea), (14 km. de Câineni).*
Este vechiul Praetorium. Se mai văd și astăzi vechile castre cari serveau la apărare. Pe aci trecea drumul roman, iar Carol VI a zidit renumita „Via Carolina".

RĂDĂȘANI *(județul Fălticeni), (4 km. de Fălticeni).*
De văzut biserica de lemn, având o ușă de lemn cu răzături, datând dela începutul secolului al XVII-lea și clădită de Ștefan Vodă Tomșa.

RĂDĂUȚI *(județul Rădăuți), (20 km. de Solca), 44 km. de gara Humorului.*
Biserica lăsată de Bogdan (1369) descălicătorul. O clădire ca un bastion dintr'o cetate dar mică, subt acoperiș având chilii joase, ce formau ascunzișuri în vremea de demult și acoperită cu șindrilă. Din aceste ziduri de apărare s'a înălțat un altar de rugă. Bogdan Voevod a înălțat biserica din lemn. Alexandru cel Bun a zidit-o în piatră și Ștefan cel Mare la 1480 a înzestrat-o cu lespezi de marmoră. Alexandru Lăpușneanu a adăugat pridvorul.

Locul de odihnă pe veci a lui Bogdan cel Bătrân (1349—1365). Lațcu fiul său, Roman I Mușat, Ștefan I, fratele lui Roman și Bogdan .Mai sunt și mormintele chiajnei Nastasia fiica lui Lațcu Vodă și a Stanei mama lui Ștefăniță Vodă și Oaniche primul episcop al Rădăuților.

De aci pornesc letopiseții ale învățaților archiereu Isaia (1566) care fu sol la curtea țarului Ivan cel Groaznic, cât și lucrările Mitropolitului Anastase Crâmca, ctitorul Dragomirnei.

RÂMNICU SĂRAT *(județul R.-Sărat), (33 km. de Buzău, 39 km. de Focșani, 25 km. de Balta Albă).*

In apropiere Ștefan cel Mare a câștigat o luptă contra lui Radu cel Frumos zidind biserica Sf. Paraschiva. Din această biserică n'a mai rămas decât o parte din zidul înconjurător.

Prințul de Coburg și Suvaroff în capul armatelor austro-ruse bat în 1789 pe Turci.

Aci între 1572 și 1574 Ion Vodă cel Cumplit a bătut groaznic armata turcească care era sub comanda lui Petre Șchiopul domnul Munteniei.

De vizitat biserica „Mânăstirea", clădită de spătarul M. Cantacuzino cu frumoase fresce.

RÂMNICUL VALCEA *(județul Vâlcea), (22 km. la Govora, 17 km. la Călimănești, 16 km. la Olănești, M-rea Bistrița, Bistrița, Horezu 45 km., 48 km. la Drăgășani, 31 km. la Curtea de Argeș, 62 km. la Pitești).*

Reședința episcopală, având catedrala care imită pe cea dela Curtea de Argeș.

Clădită în secolul XVII-lea de archiepiscopul Euthinie al Severinului. Biblioteca episcopiei are cărți multe vechi, bisericești.

Biserica Sf. Paraschiva fu înălțată de Pătrașcu cel bun, tatăl lui Mihai Viteazul. Mircea a clădit biserica Maicii Domnului. Orașul de altfel este plin de biserici zidite de principi, episcopi și boeri olteni.

Cum ieși din oraș se află o biserică unde Radu dela Afumați a fost omorît împreună cu fiul său de către boerii olteni revoltați. Clădirile împrejmuitoare îți dă impresia unei cetăți.

Peste drum de cetățuie de partea cealaltă a orașului se ridică dealul Troian pe vârful căruia stătea gata de luptă panduri sub comanda generalului Magheru la 1848.

La Caplea lângă R.-Vâlcea romanii și dacii au ridicat temple pentru cultul zeului Apis .Se văd și astăzi resturi din boul de piatră.

RARĂU *(județul Neamț), (35 km. de Broșteni).*

Este un schit pe creasta cea mai înaltă a muntelui Rarău. Pe acest munte s'a adăpostit voevodul Rareș.

El a fost întemeiat la 1511 de Petru Rareș, din dorința soției sale doamna Maria, căci în refugiu ea s'a odihnit pe muntele Rarăul, iar stâncile se numeau „Pietrele Doamnei". Austriacii o desființase dar a fost refăcută de români.

RASCA *(judeţul Baia), (14 km. de Fălticeni).*

La nord de comuna Bogdăneşti, se află mânăstirea Râsca, ctitor fiind Petru Rareş şi episcopul Macarie. Aci fu închis 6 luni, Mihail Kogălniceanu, fiind surghiunit de domnitorul M. Sturdza. Aci se odihneşte episcopul cărturar Macarie, care a scris faptele lui Petru Rareş. Ea a fost mereu adăugită, ceeace i-a stricat din bogăţia ei. In interior este o frumoasă icoană adusă dela Atos.

RĂŞINARI *(judeţul Sibiu), (11 km. de Sibiu, 21 km. de Păltiniş).*

Sat aşezat la poalele munţilor Sibiului ,fiind drumul prin el de-a merge dela Sibiu la Păltiniş. Locul de naştere a lui Octavian. Goga. Biserica ortodoxă cea nouă este un monument frumos, lângă ea se află mausoleul marelui român Mitropolitul Andrei Şaguna (1808—1873), care a ridicat poporul şi biserica ortodoxă din Ardeal.

RAŞNOV *(judeţul Braşov), (17 km. de Braşov).*

La 17 km. de Braşov la o altitudine de 676 m., cu climat plăcut şi aer ozonizat fără curenţi.

Se află aşezat pe râul Râşnov, la poalele munţilor Bucegi.

In biserica românească se vede pe piatra din altar anul zidirii 1384 făcute de fraţii Udriste şi renovată de Mihai Viteazul.

Sus pe deal se află cetatea Râşnovului astăzi numai ruini. Ea a fost zidită la 1215, dar nu se ştie de cine.

In 1663 s'a săpat o fântână adâncă de 144 m., în mijlocul cetăţei la care s'a lucrat 17 ani. De aci s'a făcut un tunel care era legat cu satul.

Cetatea a fost donată M. S. Regelui Carol II-lea.

RĂTEŞTI *(judeţul Buzău), (23 km. dela Buzău la Ungureni şi de aci 5 km).*

Mănăstire de călugăriţe lângă com. Târcov, fondată de familia Greceanu.

RĂSBOENI *(judeţul Neamţ), (22 km. de Hălăuceşti).*

Biserică zidită la 1496 de Ştefan cel Mare în amintirea luptelor dela Valea Albă cu turcii la 26 Iulie 1476 în care a fost rănit fiul sau Alexăndrel.

Reg. 31 Infanterie din P.-Neamţ a ridicat aci un monument comemorativ al luptei dela Valea Albă.

In apropiere se află schitul de călugări Oraiţa, aşezat pe coasta muntelui în mijlocul codrului.

RÂURENI *(județul Vâlcea), (6 km. de R.-Vâlcea).*

Localitate importantă prin Bâlciul care se ține la 8 Septembrie de Sf. Maria Mică.

El este înființat dela 1636 de Matei Basarab fiind un centru de aprovizionare.

REȘIȚA sau RECIȚA *(județul Caraș), (17 km. de Bocsa; 49 km. de Lugoj 49 km. de Oravița).*

Un mare centru industrial, situat pe malurile râului Berzava.

Uzină înființată la 1771 dar mărită incontinu. Domeniile ei au o suprafață de 130.000 hectare. Forța motrice întrebuințată este de 18.000 cai putere produsă de căderea apei Bârzavei dela 60 m. în 3 turbine, și de vapori de apă produși de 10 cazane. Este interesant de văzut captarea apei și aducerea ei la turbine.

REPAT *(județul Ciuc), (10 km. de Casin Iacobeni).*

La altitudine de 948 m. situat în păduri de brad cu isvoare cu ape alcaline bicarbonate mixte, carbogazoase iodurate.

REUSENI *(județul Suceava).*

Lângă Suceava. Pe când Bogdan petrecea la o nuntă, a fost prins și i s'a tăiat capul de Petru Aron. Pe locul acesta Ștefan a ridicat mai târziu o biserică, pentru proslăvirea tatălui său ucis.

RODBAV *(județul Făgăraș), (12 km. de Făgăraș; 18 km. de Brașov; 68 km. de Sibiu).*

Situat pe malul drept al Oltului în valea râului Rodbav la 476 m. altitudine cu o temperatură de câmpie.

Sunt două isvoare; Augustin și Cătalin cu ape cloruro iodice, iodo-bromurate.

RODNA *(județul Năsăud).*

Renumită prin exploatările miniere. S'a găsit urmele unei biserici gotice, distrusă în secolul al XIII-lea de Tătari.

ROMAN *(județul Roman), (346 km. de București, 44 km. de Bacău).*

Oraș vechiu întemeiat la 1390 de Roman Mușat pe ruinele Smeredonei. A fost ars de Matei Corvin și refăcut de Ștefan (1479). Astăzi Romanul are 10 biserici.

Intrând pe poarta Episcopiei vezi ziduri vechi și ferestre de cetate. In stânga și în dreapta sunt chilii călugărești. Intr'o parte este noua clădire a episcopului.

Episcopia de Roman a fost începută de Petru Rareș și

terminată de Elena soţia lui la 1550. De văzut picturile din interiorul bisericei.

Biserica Sf. Precista fu zidită la 1569 de Lăpuşneanu.

La 1691 domnitorul C. Cantemir puse aci pe cronicarul Miron Costin să scrie cronicele. Romanul a fost ars de Matei Corvin, Regele Ungariei, când s'a dus contra lui Ştefan cel Mare la Baia (1467). Insemnat căci a fost oraşul breslelor.

ROŞIA *(județul Turda).*

Mine de aur cu stampuri-primitive, situate pe pârâiaşul cu acelaş nume.

La sud pe munte se află Cetatea, ruinele vechilor mine de aur dela romani, vechiul Alburnus major al Daciei lui Traian, unde lucrau neamul Pirustilor din Dalmaţia dela care au rămas table cerate.

Acum 2000 de ani aci lucrau peste 20.000 de muncitori, şi se trimetea la Roma 4000 kg. de aur pe an.

Datina aci erà să se mănânce *balmas,* mămăligă, lapte, brânză şi praf de aur şi primarul mergea la biserică cu potcoave de aur la călţuni.

ROŞIORII DE VEDE *(47 km. de T. Măgurele; 65 km. de Costeşti).*

Numele l'a luat după râul Vedea care curge pe lângă el.

El datează după timpul lui Mihai Viteazul care a acordat avantagii locuitorilor.

La sud a fost vechea cetate romană Arcina al căror ruini se văd şi astăzi.

RUCĂR *(județul Muscel), (23 km. de Câmpulung; 50 km. de Braşov, 12 km. de Peştera Dâmbovicioarei, 14 km. de Gaura Brusturelului).*

Aşezat la poalele munţilor la răspântia a două ape. Situat la o altitudine de 630 m. cu aer curat înconjurat de munţi şi ferit de vânturi cu aer ozonizat.

Lanţul munţilor îl fac Ghimbavul, Vârful Crucei, Căpitanul.

Locuitorii au fost împământeniţi de Mihai Viteazul şi atunci era punct de vamă.

Paul de Alep care a venit cu patriarhul Macarie de Antiochia (1653—1658) în memoriile sale pomeneşte de târgul Rucărului.

RUDARIA *(județul Caraş), (39 km. de Mehadia, 36 km. de Anină).*

Aci a trăit Ion Sârbu care a scris 900 de pagini din istoria lui Mihai Viteazul şi anume până la cucerirrea Ardealului, dar murind la 1922 nu a putut-o isprăvi.

RUGINOASA *(județul Baia), (15 km. de Pașcani, 16 km. de Tg. Frumos).*

Moşia lui Alexandru I. Cuza, primul domnitor al Principatelor Române Unite, ales domn la 5 Ianuarie 1859 în Moldova şi la 24 Ianuarie în Muntenia.

Casa şi biserica unde este îngropat împreună cu soția sa doamna Elena sunt monumente istorice. Domnitorul Cuza muri la 1873 la Heidelberg, iar doamna Elena la 1909 şi îngropați la Ruginoasa. El realiză unirea, secularizarea averilor mănăstirilor şi împroprietărirea țăranilor.

RUPEA *(județul Târnava Mare), (7 km. de g. Rupea, 60 km. de Brașov, 47 km. de Sighișoara).*

Lângă Cohalm la 451 m. altitudine având 7 isvoare cu ape minerale cloruro-sodice-sulfuroase, cunoscute din 1835.

De văzut castelul medieval din secolul XIII-lea şi în apropiere ruinele cetății Cohalmului la 520 m. altitudine.

In vechime a fost cetatea Coos dărâmată de Mongoli, astăzi este numai numele unei străzi.

Cohalmul sub daci era numit Ramidava, iar Avarii i-a dat numele de Köhalom. Ea este vechea cetate Dacă. Şaşii au venit aci la jumătatea secolului al XII-lea şi cetatea a fost refăcută în secolul al XIII-lea. La 1432 Vlad Dracula ocupă cetatea. La 1658 trupele lui Ştefan ocupă şi ele Cohalmul contra principelui Ardealului Rhedei. La 1658 veniră tătarii dar nu au putut ocupa cetatea. In curte se află o fântână din 1630 săpată la 41 metrii

Biserica greco-catolică (unită) este construită la 1793, cea ortodoxă la 1898, construită pe locul unei biserici de lemn datând dela 1874.

Biserica luterană a saşilor este de pe timpul Goților, având un clopot din 1627.

S

ŞABA *(judeţul Cetatea Albă), (7 km. de Cetatea Albă).*
Pe ţărmul drept al Nistrului într'o regiune viticolă. La 1822 ţarul Alexandru I a adus colonişti elveţieni şi german.i
Localitate pentru cură de aer şi struguri.

ŞABOLAT-SERGHIEŞTI *(judeţul Cetatea Albă), (14 km. de Cetatea Albă).*
In partea de răsărit a lacului Budacki pe limanul Sabolat se află staţiunea Serghieşti datând din 1921. La o altitudine de 2—10 m. cu climat temperat şi adăpostit de vânturi. Plaja este cu nisip moale.

SĂCĂDATE *(judeţul Sibiu), (7,5 km. de g. Cornăţel).*
Aşezat pe malul drept al Oltului, având trei biserici frumoase. A fost odată o mănăstire a căror urme se mai văd şi astăzi.
In Săcădate sunt costume foarte frumoase cari merită a fi văzute.

SACĂRÂMB *(judeţul Hunedioara), (24 km. de Deva).*
Centru aurifer şi sat cu trei biserici, greco-orientală, reformată şi romano-catolică.

SĂCELU *(judeţul Gorj), (20 km. de g. Cărbuneşti; 29 km. Tg. Jiu).*
Situat pe valea râului Crasna, retras în creerul munţilor la o altitudine de 340 m. în regiune păduroasă de brazi şi stejari seculari.
Sunt mai multe isvoare (Isvorul Guşaţilor se spune că vindecă guşile). Isvoare cu ape sulfuroase-cloruro-sodice-iodurate. Băi bune pentru reumatism, afecţiuni de piele, uterine şi în unele boli nervoase.
De văzut:
Cascada dela Vaidei unde apa cade dela 7 m. Suşiţa. Defileul Runcului format de râul Sohodel care apare şi dispare.
Excursii la mănăstirea Lainici şi schitul Locurile rele.

SADUL *(judeţul Sibiu), (6 km. de g. Tălmaciu).*

Aşezat într'un fund de căldare, înconjurat de munţi şi dealuri împădurite.

Biserica neunită se zice că este din veacul al XVII-lea, dar după inscripţii se vede că datează din 1756.

Biserica unită are o serie de cărţi vechi interesante, unde se poate vedea şi Euchologiu sau Molitvelnic paleoslav dăruit de ruteanul Andrei Ialinzinski episcopului Inochentie Clain (1746).

Locul de naştere a lui Inochente Clain numit ca copil Ioan Micu şi care a luptat mult pentru preoţime şi poporul românesc din Ardeal.

SAHASTRIA *(judeţul Neamţ).*

Schit aşezat pe pârâul Secu, întemeiat la 1729 de Ghedeon, episcopul Huşilor.

SĂLIŞTEA *(judeţul Sibiu), (22 km. de Sibiu).*

Săliştea este o comună curată şi bine întreţinută care s'a ridicat foarte repede. Aci găseşti diferite şcoli precum şi o casă naţională, o societate de lectură şi un muzeu.

Săliştencele sunt frumoase şi au port foarte elegant lucrat de dânsele. Portul este remarcabil prin contrastul dintre alb şi negru şi brodăria de fir.

SAMBATA DE SUS *(judeţul Făgăraş), (5 km. de g. Sâmbăta de jos).*

Mănăstirea este zidită de voevodul Constantin Brâncoveanu la 1688 şi dăruită la 1826 bisericei greceşti din Braşov de Principele Grigore Brâncoveanu. Domeniul fu primit de C. Brâncoveanu la 1678 dela Mihai Apaffy principele Transilvaniei. Ea se află la poalele munţilor în păduri. In faţa altarului se află o fântână făcătoare de minuni şi vindecătoare de boli.

SAMOIL MICU *(judeţul Turda).*

Fostă comuna Lunca. De văzut masivul calcaros Bedeleuli (1235 m.); Poarta Smeilor subt care avem o peşteră, cascada „La „La Hurducate". Isvorul intermitent din stânca Bujor. Urcând pe muntele Scărişoara (1353 m.) se vede peştera unde s'au refugiat românii la 1848.

SANNICOARĂ *(judeţul Argeş).*

Aşezat pe înălţimea care predomină valea, turnul din faţă făcea parte din zidul cetăţii. Biserica are 16 m. lungime şi 8 m. lărgime.

SANGEORZ-BĂI *(județul Năsăud), (20 km. la Valea Vinului; 55 km. la Bistrița, 31 km. la Năsăud).*

In apropierea munților Rodnei la 435 m. altitudine cu climat subalpin. Sunt cinci isvoare cu ape alcaline muriatice. Apele sunt puternic radioactive.

SATIMBRU *(județul Alba), (10 km. de Alba Iulia).*

De văzut biserica gotică zidită de Ion de Huniade.

SĂRĂCINEȘTI *(județul Vâlcea), (17 km. de R. Vâlcea).*

Pe pârâul Rămnic se află un schit de maici.

SĂRATA *(județul Bacău).*

Stațiune balneară la 260 m. altitudine cu isvoare cu ape cloruro-iodice.

SĂRATA MONTEORU *(județul Buzău), (7 km. la Halta Monteoru, 8 km. de Pietroasa, 8 km. de Verești; 33 km. de R. Sărat).*

Distanță de 7 km. de Gara Monteoru la 86 m. altitudine cu climat constant, adăpostită de curenți, fiind în fundul unei văi cu aer cu miros de gudron.

Sunt mai multe isvoare cu ape cloruro-sodice concentrate iodurate și bromate. Ape cloruro sodice sulfuroase și ape alcaline simple.

De vizitat: La Păducel, la Cetățuia, Pietroasa. Excursii la: Mănăstirea Bradu, M-rea Ciolanu întemeiată la 1590, iar biserica zidită la 1828 de Episcopul Cesarie.

Schitul Rătești de călugări pe valea Buzăului Mănăstirea Cislău. La Isvorani unde se află mormântul Mitropolitului Luca Chipriotul. Focurile dela Lopătari.

SARINASUF *(județul Tulcea).*

Pe dealul Cara Bair se află ruinele cetăței Zaporojeni.

ȘARUL DORNEI *(județul Câmpulung-Moldovenesc), (10 km. de Vatra Dornei).*

Stațiune balneară la 903 m. altitudine în regiune muntoasă înconjurată de păduri de brazi. Izvoare cu ape alcaline, arsenicale, feruginoase-radioactive.

SĂSENI *(județul Odorheiu), (6 km. de Gara Moreni).*

Inainte numită Saschiz pe culmea de lângă sat se află o cetate veche. Se mai văd astăzi urmele zidurilor în câteva locuri urmele turnurilor. In mijlocul cetăței se află o fântână foarte adâncă.

SASCUT *(județul Putna), (14 km. de Adjud).*
Este întemeiat de către saşi, iar cuvântul Sascut înseamnă fântâna Sasului.

SATU MARE *(județul Satu Mare), (27 km. de Careii Mari; 47 km. de Băile Bicsad).*
Fostă fortăreață în 1672 astăzi nu se mai vede nici o urmă. Un oraş industrial. Plin de biserici şi de 6 sinagogi, dar ca oraş prost întreținut. Dintre şcoli singura şcoala de meserii merită a fi vizitată.

SCÂNTEIA *(județul Iași), (30 km. de Iași, 7 km. de Scheia, 37 km. de Vaslui).*
Biserică veche ridicată de Ştefan cel Mare pe locul unde a învins în 1475 oştile beglebergului Rumeliei într'o vale, mocirloasă. In biserică s'a dat cu var peste vechile zugrăveli. Uşa dela intrare arată ciubucele săpate în piatră, după timpul lui Ştefan.

SCĂRIŞOARA *(județul Turda), (9 km. de g. Câmpeni).*
Situat în munte pe Valea Gârzei, afluent al Arieşului. Avem muntele Călineasa care este la fel cu muntele Găina, unde are loc târg de fete.

De văzut: Ghetarul la 1200 m. altitudine. Este de 60 metri înălțime şi scoborând jos dai de zăpadă în toiul verei. In fund este gura lui, iar partea de jos este plină cu ghiață. Mergând mai înainte dai de-o altă peşteră a cărei adâncime este necunoscută. La 1858 s'a scoborât 100 m. şi tot nu se vedea fundul.

Cea mai frumoasă peşteră este Biserica, având sloiuri de ghiață formând stalactite şi stalagmite.

SCHEIA *(județul Roman), (7 km. de g. Scânteia).*
A avut loc lupta dintre Ştefan cel mare şi turci şi unde căzu în luptă Hrnet.

SCHITUL OSTROVU *(județul Vâlcea), (lângă Călimăneşti).*
Pe ostrovul format de râul Olt în fața băilor Călimăneşti se află schitul fondat de Neagoie Vodă şi Despina Doamna la 1522.

SCOREIUL *(județul Făgăraș), (6 km. de g. Porumbacul de jos).*
Pe râul Câsteiu de sus la poalele Negoiului este comuna Scoreiul cu o veche mănăstire înzestrată de Mircea cel Bătrân.

SEBES *(județul Alba), (35 km. de Orăştie, 17 km. de Alba Iulia).*
Intemeiat de saşi, dar a suferit dela turci şi tătari la 1438.

Biserica Evanghelică care datează din sec. XIV-lea având stilul gotic.

SECU *(județul Neamț), (17 km. de Tg. Neamț; 3 km. Pipirig).*
Mănăstire fondată la 1560 de Alexandru Lăpușneanu, situată între munții Arșița mare și Arșița mică. Mănăstirea are și un turn de apărare.

Primul ctitor Nestor Ureche (1602) și soția sa Mitrofana sunt îngropați în dosul stranelor.

La 1821 a avut loc lupte între turci și eteriști greci, devastându-se și mănăstirea. Urmele sulițelor se cunosc și astăzi în zid și în pivniță sunt cranii de ale luptătorilor. Ei rezistaseră până rămaseră ultimii 10, cari urcându-se în clopotniță și după ce isprăvi ultimul glonț dete foc la un butoiu cu pulbere sărind cu toții în aer.

Se pot vedea aci covoare groase persiene, crucea „de lemn din sec. al XVI-lea, vase liturgice și o evanghelie din 1664; o cruce de lemn de măslin adusă dela mănăstirea Athos. De văzut splendidul epitat Sfântul Aer brodat de Mitrofana, datând din sec. al XVII-lea, făcut pe cheltuiala vornicului Nestor Ureche.

Tot aci a murit și călăul Gavril Buzatu care a venit pe jos dela Iași spre a-și ispăși păcatele. Aci a fost îngropat Mitropolitul Varlam, Mitropolitul Sava și Vlădica Ioan și Mitropolitul Ghedeon. Se mai pot vedea panghierul de aur dela 1621 făcute din ordinul lui Alexandru Vodă Ilieș. Vestmântul lui Varlam cusut cu mărgăritare mărunte.

SEGARCEA *(județul Dolj), (22 km. de Craiova).*
In apropiere este Dealul Robilor unde a avut loc o luptă între români și tătari și cari au fost robiți de români. In săpături s'a dat peste lănci și săgeți.

SEICA MARE *(județul Târnava Mare), (32 km. de Sibiu, 27 km. de Mediaș).*
Castelul Buia care a fost reședința lui Mihai Viteazul, având și un tunel subteran.

SEICHE *(județul Odorheiu), (4 km. de Odorheiu).*
Stațiune balneară la 568 m. altitudine cu climat constant și având 2 isvoare cu ape sulfatate.

SELIMBARUL *(județul Sibiu), (3 km. de Sibiu).*
Pe un dâmb între Sibiu și Selimbăr se află înmormântați sol-

dați, căzuți în luptele dela 28 Octombrie 1599 dintre Mihai Viteazul și Andrei Battori, armata ungară a fost sdrobită deschizând drumul ocupărei Ardealului. După 10 zile Săcuii ucise pe Bathori, iar capul fu adus lui Mihai dar acesta execută pe acei secui. Astăzi pe movilă se află o troiță.

SF. GHEORGHE *(județul Trei Scaune), (20 km. de Malnaș; 32 km. de Brașov; 36 km. de Băile Tușnad).*

Cea mai modernă și mare fabrică de țigări. Printre școli Sc. Normală de fete, care este înzestrată cu toate cerințele moderne.

Lângă școală este muzeul original ca stil și conținând un bogat material regional. El a luat ființă la 1873 și are chiar pietre preistorice găsite în țara Secuilor.

Biblioteca muzeului cuprinde o colecție de cărți vechi, demne de cercetat.

SIBIUL *(județul Sibiu), (32 km. la Păltiniș; 45 km. Copșa Mică; 80 km. la Făgăraș; 15 km. la Sad; 11 km. Rășinari; 96 km. de R. Vâlcea; 142 km. de Brașov; 62 km. de Sebeș; 53 km. de Copșa Mică, 12 km. la Cisnădie; 4 km. Selimbăr; 25 km. Turnu Roșu; 82 km. Călimănești; 28 km. la Boița).*

Oraș fondat de Sași în 1223. Situat la o altitudine de 415 m., la poalele râului Cibin. Cetatea a fost numită Cibinburg și de unde a luat Ardealul numele de Siebenbürgen. Pe locul cetății s'a zidit orașul Herman. Cetatea era puternică având 34 de bastioane; parte din ele se mai văd și astăzi (promenadă). Zidurile sunt de cărămidă roșie. El a fost capitala Ardealului dela 1703 la 1791 și dela 1849 la 1865.

Cea mai veche parte a orașului este piața mică despărțită de cea mare de biserica romăno-catolică zidită la 1752 și de turnul Sfatului zidit la 1586, turnul cel mai înalt.

Biserica Luterană lângă piață, zidită în stil gotic cu un turn de 73 metri, iar în colțuri cu 4 turnulețe.

Frescele interioare sunt de Iohan von Rosenau (1495) de văzut și baptiserul de bronz turnat de Leaonhardus.

In biserică se mai află mormântul voevodului Mihnea fiul lui Vlad Țepeș omorât la 1510 înaintea acestei biserici. Mihnea a fost ucis de Danciu și de sârbul Dimitrie Icsici tovarăși de luptă ai lui Vlad Țepeș. Mihnea era catolic, așa că Sașii au ucis pe cei doi omorâtori.

Catedrala Românească cu 2 turnuri mari și o cupolă în

stilul bisericei Sf. Sofia dela Constantinopol. Ea a fost sfințită la 13 Mai 1906 și a fost clădită pe locul unei biserici care datează din 1790 și aceasta datorită mitropolitului Andrei Șaguna. Interiorul este pictat de Octavian Smighelschi.

Biserica Unită a fost începută la 15 Octombrie 1778 de către episcopul Grigore Maior care a luptat foarte mult ca să-i se permită construirea acestei biserici. Aci sunt îngropați Alexandru Papiu Ilarian (1879); Gheorghe Barit (1893); Iosef Stoica, Suluț (1911), etc.

Cel dintâiu român care a putut avea casă în cetatea Sibiu a fost medicul Ioan Pioaru (Molnar) din Sadu, iar a doua a fost a episcopului Vasile Moga, cari au dus procesul până la Casație la Viena și unde au câștigat.

De vizitat: Muzeul Bruckenthal în stil baroc instalat în palatul baronului Samuel Bruckenthal fost guvernator al Ardealului dela 1777 la 1787 pe timpul Mariei Terezia.

Sunt 25 săli cu 1294 tablouri de: I. van Eyk, H. Memling, Tiziani, Wonvermann, Brenghel, Ivan Boglert, I. de Ribera (copie), Rafael (copie), colecții de archeologie, numimastică, minerale, etc.

Biblioteca are 120 de mii de volume. Aci sunt obiecte reprezentând cultul Mithras dela Daci.

Primăria în stil gotic din sec. XV-lea, cu arhiva orașului și al națiunei Sășești. Remarcabilă colecția de arme și instrumente de tortură. Steagurile principiilor ardeleni Rakoczi I și II, M. Apaffy, etc. Documente latinești din 1290 și germane din 1492.

Parcul de arini este o splendoare a Sibiului și este legat cu un tramvaiu electric de oraș, cât și Dumbrava.

De văzut și palatul Asociației de lângă Mitropolie cu un bogat Muzeu și o bibliotecă de 80.0000 de volume.

O bogată colecție a tablourilor lui Smigelschi: In muzeu este și ușa dela casa lui Horia, fluerul lui Avram Iancu, ceasul lui Axente Sever și steagurile regimentelor de graniță.

Muzeul științelor naturale al uniunei carpatine, unde este și sediul Astrei înființată la 1861 și Soc. Reuniunea femeilor române, înființată la 1881.

Sibiul a fost un mare centru de unde au eșit propagandiști ai susținerei românilor din Ardeal.

Aci a fost și sediul Consiliului Dirigințe.

SIGHIŞOARA *(județul Târnava Mare), (19 km. la Dumbrăveni; 45 km. Odorheiu; 22 km. la Apold).*

Numită „Nürnbergul ardelean" la o altitudine de 350 m. climat plăcut grație dealurilor cari îl feresc de vânturi.

Cetatea cu ziduri numită Castrum Sex din 1298 rămase intacte şi astăzi cu muşchiul pe ele, aci fiind Legiunea XIII-a Gemină care păzea Dacia, Actuala cetate datează încă din 1191.

Cetatea a fost refăcută de Saşi după aceia a Sibiului, şi zidurile au o lungime de 930 m. In vârful cetăței este turnul Giuvaergiilor, de unde porneşte un tunel subteran până într'o pădure din apropiere apoi apoi Turnul Furnarilor azi locuința paznicului cimitirului. Intre turnul Cozocarilor şi al Măcelarilor este o poartă boltită. Intrarea în cetate se face pe sub turnul Croitorilor. Sub turnul Porței (al Orologiului) se intră din oraş în Cetate şi care este cel mai mare. Este interesant de văzut orologiul. In acest turn se află un muzeu din 22 camere numit „Alt-Schässburg".

Se mai pot vedea drapelele breslelor cât şi mai multe privilegii pe pergament dela Ludovic al II-lea.

Pe dealul Şcoabi se află o biserică zidită din piatră fără turn zidită la 1429 fiind în stil gotic, având un clopot foarte mare.

La 1849 în lupta dintre Ruşi şi Unguri care erau comandate de generalul Bem, a căzut principele Skariatin comandantul ruşilor şi fu înmormântat lângă biserică. Impăratul Francisc Iosif I îi făcu un monument. Ungurii pierdură pe Alexandru Petöfi şi la 1896 îi se ridică şi lui un monument.

De vizitat: Podul de lemn acoperit pe Târnava, Păduricea, Promenada, alea de sub arini.

SLATINA *(județul Olt), (68 km. de Piteşti; 50 km. de Craiova).*

Era loc de trecere a mărfurilor către Sibiu, urmând valea Oltului şi a fost întemeiat pe locul unei gorodiste slovene. Locul natal al lui Vintilă Vodă domnul Munteniei (1533—1536).

SLATINA *(județul Neamț), (10 km. de Malini).*

Ctitoria de a lui Alex. Lăpuşneanu, se mai păstrează şi resturi de ruini ale locuințelor domneşti.

Deasupra uşei stema Moldovei. In biserică sunt înmormântați: Al. Lăpuşneanu, fica sa domnița Tofana.

Aci a lucrat la un letopiseț călugărul Isaia care era episcop pe timpul lui Ion cel Cumplit.

La intrare are un turn mare, iar în fund sunt alte 2 turnuri. Unul ar fi dela paraclisul lui Vodă iar cel de al doilea este dela bisericuţa de sus a paracliserului doamnei Ruxandra.

In stare bună a rămas trapezăria şi bucătăria aşa cum era la 1559.

Aci a fost îngropat Veniamin Costacke fost mitropolit al Moldovei şi ulterior a fost transportat la Iaşi. Aci a rămas însă biblioteca lui cât şi două aere ţesute în fir de aur pe mătase roşie.

SLANICUL MOLDOVEI *(judeţul Bacău).*

Situat la poalele munţilor Cerbu şi Puf, acoperiţi cu păduri de brazi, paltini şi stejari la 530 m. altitudine cu climat dulce şi aer ozonizat.

Aşezată între munţi cu multe isvoare de ape minerale.

Isvorul Mihail este descoperit de Serdarul Mihalache în 1800 la o vânătoare de cerbi şi urşi.

De fapt sunt 12 isvoare, exploatate numai: Sf. Ana. Sf. Pantelimon, Alecu Ghica, Sf. Aglaia şi Alexandru cu ape alcaline cloruro-sodice şi feruginoase bicarbonate şi radioactive. Isvoarele vin din muntele Piciorul Buzăului şi din munţii Puf.

De vizitat: Cascada Slănicului, Muntele Borvizului (741 m.), isvorul Dobului (800 m.) cu apă rece ca ghiaţa, Trei Fagi, la 300 de scări, pe Puf (900 m.), Poiana Sărata şi Valea Trotuşului, Poiana la cerdac, muntele Dobrul, muntele Secăturile.

SLANICUL PRAHOVEI *(judeţul Prahova), (12 km. la Văleni de Munte; 37 km. la Ploeşti).*

Aşezat pe pârâul Slănic la 390 m. altitudine cu climat constant, regiune bogată în sare.

Lacurile sunt vechi guri de ocnă: Baia Baciului (băi calde), Baia Verde (rece), având lacul o adâncime de 250 metri şi o suprafaţă de 2000 metri pătraţi, cu sare concentrată; Baia Roşie (caldă) având şi săruri de iod, fer, sulf, brom, magnesiu şi calciu.

Excursiuni: la M-rea Crasna cu cei 5 molifţi, zidită la 1824, la Fântâna cu apă rece (597 m.) la Vulpea, la Salinele cu 450 trepte şi Penitenciarul cu muzeul lui. La Păduricea (pădurea de brazi); la Gogan (600 m.) Piatra Verde e un deal dintr'o stâncă, Măcrincu (901 m.).

SLIMNIC *(județul Sibiu), (15 km. de Sibiu).*

Se găsește urmele cetăței săsești Stolzennburg care datează din veacul al XII-lea.

SIHLEA *(județul Neamț).*

Retras în munți aproape de Săhăstria. Deasupra schitului se află o peșteră unde se spune că a trăit Sf. Teodora timp de 60 ani.

SILISTRA *(județul Durostor), (10 km. de Ostrov; 56 km. de Stejarul; 133 km. de Constanța; (Peste drum de Călărași).*

Este unul din cele mai bogate orașe cu ruine romane. El a fost vechiul Durostorum. devenit Theodoropolis în timpul bizantinilor. Apoi a trecut în stăpânirea lui Mircea cel Bătrân care se întitula „Dristi Dominus". Devenit apoi pașalâc până la războiul independenței.

Pe aci era trecerea și drumul ce ducea la Bizanț. Tot pe aci a trecut și Mihai Viteazul spre a se bate cu turcii. La 1913 Silistra reveni din nou României. Astăzi încă se mai văd ruinele cetăței. Oraș renumit prin 8 geamii.

SILIȘTOARA *(județul Romanați), (6 km. de Corabia).*

Sat pe marginea Dunărei, unde s'a pus primul pod peste Dunăre la 20 August 1877.

SILVAȘUL DE SUS *(județul Hunedoară), (9 km. de Hațeg).*

In apropiere de Silvașul de sus în fundul unei văi la poalele Milteșului se află mânăstirea Prislopului. Ea a fost întemeiată de domnița Zamfira la 1560—80. Domnița Zamfira era fiica lui Moise Vodă domnul Munteniei și al cărui mormânt este în interiorul bisericei.

Călugării sunt uniți din cinul Sf. Vasile Marele. Se crede că întemeietorul ei este călugărul sârb Nicodin care a întemeiat și mânăstirea Voichița și Tismana.

SINAIA *(județul Prahova), (126 km. de Sinaia; 46 km. de Brașov; 32 km. de Câmpina; 69 km. de Ploești; 53 km. de Târgoviște; 25 km. de Petroșița; 8 km. Bușteni; 12 km. Azuga; 19 km. de Predeal).*

Este o stațiune climaterică așezată pe malul râului Prahova la o altitudine, gara 798 m., parcul la 845 m., mânăstirea la 860 m. și castelul Foișor la 1000 m.

Este cea mai modernă stațiune climaterică din țară datorită Regelui Carol I care a ales-o ca reședință de vară.

Mânăstirea datează dela 1695, iar oraşul are obârşia dela 1701 când îi se zicea satul Isvor. Numele de Sinaia ia fost dat de Regele Carol I la 1874.

Regele a petrecut prima vară la Sinaia 1871, venind cu trenul la Ploeşti şi de aci cu trăsura, stând în chiliile din faţa mânăstirei.

Castelul Peleş a fost început de Regele Carol I în toamna anului 1873 şi lucrările erau supravegheate personal în vara anului 1874 după planul architectului Stöhr. In anul 1875 se dă concesiunea căi ferate Ploeşti—Predeal care începe însă de abia la 1876.

Iar la 22 August se pune piatra fundamentală a Castelului Peleş, Casa de vânătoare azi Foişorul se acoperă şi acesta este gata de abia la 24 August 1879.

Castelul Peleş fu inaugurat tocmai la 7 Octombrie 1883. Din lucrările interesante făcute atunci a fost astuparea râpei dela baza castelului formând pajiştea verde de astăzi.

In acest scop a fost adus aci toată spărtura muntelui Molonot rămânând actualul platou al vânătorilor, care a avut peste 100.000 m. c. Architectul care a condus lucrările a fost Carol Liman. Actualul castel însă a fost mereu mărit şi adăugat până la 1914 şi este în stilul Renaşterei Germane, formând astăzi un muzeu unic. In acest castel şi-a dat sfârşitul Regele Carol I.

De văzut la exterior:

In mijlocul curţei fântâna de bronz sculptată şi 2 câini de bronz lucrate la Stuttgart de Paul Stotz.

Castelul este înconjurat de 7 serii de terase în suprafaţă de 7500 m. p. Toate lucrările în marmoră se datoresc sculptorului Romanelli din Florenţa, iar vasele din Florenţa.

Interiorul: De văzut sala de onoare cu tablourile de mozaic de lemn reprezentând 16 castele ale Hohenzolerilor.

In pereţii cari despart coridoarele de holul central sunt plăci de marmoră cu copii fidele după Donatello şi Luca dela Robbia, pardoselele tot din marmoră. Tot aci sunt colecţia de tablouri ca: Hemessen, Rubens, Rembrandt, N. Poussin, Sanchez Coëlla Procaccini Camilo. In coridoarele dea-lungul sălei de mâncare avem 2 vase de cristal de Boemia date de Ţarul Rusiei.

Tablouri mai sunt de: Henry Roos, Navarrete, Vicente Juan de Juanes, Rossodei Rossi, Van Dyck, Lucas Cranah, Tintoieto, Giovani Carlo Dolci, Palma Vechio, Clonet Sguarcione, Boti-

celli, Raffaelo, Sanzio, C. P. Healy, Max Schneidt v. Leubach, Velasquez, Murillo, Raffaelle del Colle, Zurbaran, Francesco, A. Savini, Canaletto, Tizian, Antonius Moor, Lucatelli, Jean Brenghel, Dosso Dossi, A. van Dyck, Albert Cnyp, Giovani Carbone, Tristian Luis, Esteban Murillo, Theodor van Thouldem, Lecomte de Noüy, Tizian, Fra Angelico, Velasquez. Sunt în total 271 picturi în uleiu.

De văzut colecţia armurilor şi armelor de răsboiu şi de vânătoare, tot aci este şi poarta Vidinului lovită la 1877 de tunurile dela Calafat.

Castelul are 160 de camere şi 30 săli de baie.

Castelul Pelişor a fost construit între 1899—1903 şi locuit de Regele Ferdinand.

Aci găsim câteva tablouri de Ferrari şi Vermont. El are 70 de camere şi construit tot de Carol Liman.

Foişorul. Clădit odată cu castelul Peleş fosta casă de vânătoare, având 42 de camere în stilul elveţian. El a fost locuit de M. S. Regele Carol al II-lea. A ars în Mai 1932 şi reconstruit.

Mai sunt construcţii şi anume: Casa Cavalerilor, Casa Architecţilor, Corpul de gardă, Casa de economie, Grajdurile Regale, Florăriile şi Uzina electrică a palatului.

De vizitat:

Poiana Reginei, Fostul cuib al Prinţesei, Stâncile Clopoţelul şi Francis Iosef (1299 m.), Pavilionul Sf. Ana, Poiana Reginei, Poiana Ţapului (mormântul Dr. Kremnitz), Urlătoarea, Peştera lui Bogdan (Piatra Arsă), Popicăria, Isvoarele Peleşului, Cascada, Piscul Câinelui, Stâna, Cumpătul (aci se aflâ o staţiune zoologică a Universităţei din Bucureşti), Chioşcul Davila, Piatra Turcului.

ŞIPOTELE SUCEVEI *(judeţul Suceava).*

Situat la confluenţa celor două pârâiaşe, Colibioara şi Isvor care formează apoi apa Sucevei, şi care isvorăsc de sub munţii Tomnaticul (1567 m.) şi Lucinei (1597 m.). Sat locuit de hutani.

Este interesant de văzut modelul cum este construită biserica frumoasă şi foarte mare, dar lucrată din bârne şi scânduri de culoarea nucului.

Poarta de intrare este croită larg şi seamănă cu cele din Gorj, având încrustări şi flori lucrate din cuţit.

SIRET *(judeţul Rădăuţi), (37 km. de Suceava).*

De văzut biserica ortodoxă zidită de Mazete Musata mama lui Petre Muşat la sfârşitul veacului al XVI-lea. Ca oraş lasă însă mult de dorit.

SIRIU *(judeţul Buzău), (10 km. de Nehoiaş; 82 km. de Buzău).*

Gara este Nehoiaşu şi de aci până în băi sunt 11 km.

Situat în munţi pe valea Buzăului la poalele muntelui Siriu unde este şi lacul Siriu cu o linişte desăvârşită. Altitudinea este de 300 metri şi cu aer ozonizat dela pădurile de brazi care îl înconjoară.

Sunt mai multe isvoare cu apă caldă şi alcalină puţin sulfuroase. Apele isvorăsc din 2 gropi mari unde la fund se află nămol, temperatura fiind de 35°.

SNAGOV *(judeţul Ilfov).*

Mânăstire din sec. XIII-lea, Biserica zidită de Mircea Ciobanul la 1560 în stil bizantin şi restaurată la 1815. In biserică este îngropat Vlad Ţepeş.

Matei Basarab la 1641 a înfiinţat prima tipografie şi au apărut primele tipărituri.

Aci a fost adus după ce a fost omorât de Mihai Viteazul, Stolnicul Dima care a fost sub Ştefan Vodă Surdul şi trădase pe Mihai.

Grigore Vodă Ghica bănuind pe Postelnicul Constantin Cantacuzino că îi sapă domnia îl aduse la Snagov unde fu sugrumat cu ştreangul şi legat la un stâlp la 20 Decembrie 1662.

In jurul lacului se află un splendid parc cu alei şi plantaţii şi canotaj, precum şi o plajă.

Itinerariu Bucureşti—Snagov şi împrejurimi:

km. 0 *Bucureşti.*

Eşirea pe Şoseaua Kiselef.

6: Hipodrom; Drumul la Ţurloaia.

6,75: Gara Mogoşoaia.

7,37: Colentina pod; Drum la Străuleşti (4.840) km.; S. n. la Herăstrău (2.10) km.

7,4—8: Satul Băneasa.

14,1—15,3: Otopenii de sus sat.

14,50: Drum la Otopenii de jos (2 km.) până la Ştefăneştii de sus (12.18 km.).

19.48: Şoseaua ce duce la Buftea.

19.50: Pe lângă satul Petreşti.

20.97: Drumul ce merge la Baloteşti.

21.64: Pod peste Pociovaliştea.

21.8—22: Comuna Săftica.

24,47: Şoseaua ce merge la Cacaleţi (4.44 km.).

25.17: Pod peste Vlăsia.

26,20: Şoseaua ce duce la Cocioc (4.30 km.); Brătuleşti (5.90 km.); Bălteni (9 km.) şi drumul la gara Periş (5.92 km.).

27.87: Şoseaua ce duce la Ciofliceni (3,4 km.); Ghermăneşti (5.6 km.); Dobrineşti (10 km.); Gruia Bojdani (14.8 km.).

28.60: Pod peste apa Snagov.

28.6—29.2: Com. Mitropolia (Tâncăbeşti).

29.15: Şoseaua ce duce la Brătuleşti.

31.96: Pod peste Valea Comori.

33.60: Şoseaua ce duce la Ciolpani (1,500 km.); Mânăstirea Ţigăneşti (3.133 km.); Şoseaua ce duce la Isvorani (3.140 km.).

34.50: Pe lângă Ciolpani.

35.00: Pe lângă Mânăstirea Ţigăneşti.

35.13: Şoseaua ce duce la Piscu (4.653).

35.20: Şoseaua la Snagov; se face la dreapta.

40.20: Snagov.

Staţiunea Snagov este aşezată pe marginea Lacului Snagov şi situată într'o pădure.

Se găseşte un parc amenajat cu drumuri, verdeaţă şi flori, iar pe marginea drumului sunt aşezate bănci unde se pot odihni escursioniştii.

Un restaurant de primul ordin este la dispoziţia vizitatorilor.

S'a construit şi camere de odihnit la etajul restaurantului.

Electricitatea este instalată pentru iluminat întreg parcul, aducându-se electricitatea dela reţeaua care furnizează Bucureştiul. Până astăzi o uzină electrică locală dădea curentul necesar pentru restaurant şi o parte a grădinii.

La marginea lacului se află un debarcader unde se poate găsi bărci cu vâsle şi bărci cu motor cu care se pot face plimbări pe lac şi excursiuni la mânăstirea Snagov.

La dreapta se află un ponton cu care se poate trece în peninsula care o face lacul şi unde se află amenajate cabine pentru baie şi o plajă.

La intrarea în parcul Snagov este amenajat un mare loc pentru gararea automobilelor.

Pe malul celălalt al lacului se află satul Dobroseşti, unde se găseşte un restaurant popular.

Aerul curat şi potecile din pădure sunt căutate de amatorii turişti.

Un serviciu de autobuze tronsportă pe turişti până la Snagov.

Aleea de 5 kilometri din şoseaua Naţională care străbate pădurea până la lac este bituminată astfel că praful nu mai este răscolit de vehicule.

SOCI *(judeţul Bacău)*.

Ştefan bătu pe Radu (1471), tabăra fu risipită şi Ştefan pune mâna pe buzduganul fugarului.

SOCOLARI *(judeţul Caraş), (12 km. de Oraviţa)*.

De vizitat Cetatea la o altitudine de 664 m. unde se pot vedea ruinele.

Excursii pe pârâul Beiului până la Cascada Beiului, unde se pot vedea jocul apelor.

SOLCA *(judeţul Rădăuţi), (12 km. de Cacica, 30 km. de Gura Humorului; 21 km. de M-rea Suceviţa; 23 km. de Rădăuţi)*.

Altitudine 522 m., cu climat subalpin ferit de vânturi. Inconjurat de păduri de brazi este cunoscut din 1886 ca staţiune climaterică.

Domnul Ştefan Tomşa al II-lea (1615) a înălţat o frumoasă mânăstire. După răpirea Bucovinei de Austria mânăstirea a fost desfiinţată şi averile secularizate.

Se găsesc în localitate mai multe sanatorii, unul este al casei cercuale.

SOMESENI *(judeţul Cluj), (3 km. de Cluj)*.

Staţiune balneară cu ape cloruro-sodice şi nămol.

SOROCA *(judeţul Soroca), (74 km. de Bălţi)*.

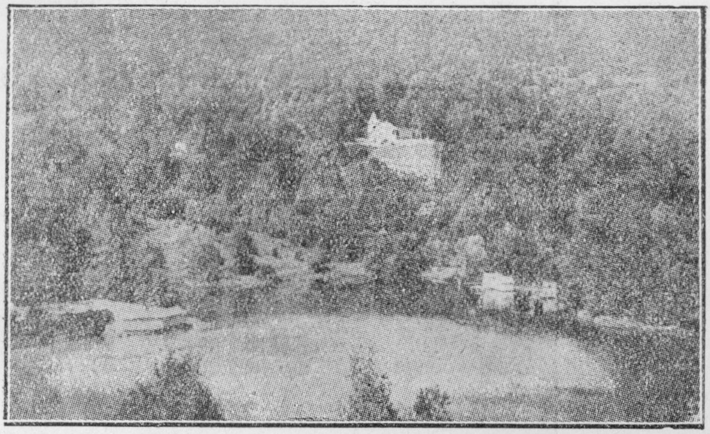
Veche cetate, scăldată la poale de Nistru, cu 4 bastioane şi ziduri groase. Ştefan o întrebuinţa contra tătarilor. Petru Rareş a zidit-o cu zid.

SOVATA *(judeţul Mureş), (6 km. de Praid; 41 km. de Odorheiu; 53 km. Gheorghieni; 49 km. Târgu Mureş; 62 km. de Sighişoara)*.

Staţiune balneară la 520 m. altitudine cu climă subalpină situată la poalele muntelui Saca (1777 m.) cât şi în apropierea masivelor de sare dela Praid.

Băile sunt cunoscute de pe timpul Romanilor cari au exploatat salinele.

Sunt aci lacuri sărate: Ursul, Aluniş, Roşu, Verde şi Negru. Cel mai vechiu este lacul Negru dar băile sunt la lacul Ursul (1870—1880). Acesta are o întindere de 4569,6 m. p. şi o adâncime între 2 m. şi 18 m. Temperatura lui este la suprafaţă de 19—26 gr. C. la 1 m. 1/2 de 30—40 gr. C., la 2 metri de

Sovata — Vederea generală a lacului Ursu

40—60 gr. C., iar la fund începe să se răcească.

Se spune că variaţia aceasta de temperatură este datorită razelor solare şi gradului de concentrare.

Lacul Negru de 6426 m. p. se află mai sus ca lacul Ursul şi are 6 m. adâncime şi se găseşte şi nămol.

Apa din lacul Ursului se scurge în lacul Aluniş cu 5712 m. p. suprafaţa şi 6 m. adâncime cu o temperatură de 20—28 gr. C.

Interesant de văzut Vizuina Ursului, serpentinele pe dealul Cireşului, canotaj pe lacul Negru şi prinderea păstrăvilor în pârâul Sebeş. Excursiune pe muntele Saca (1777 m.).

SOVEJA *(judeţul Putna), (43 km. de Panciu).*

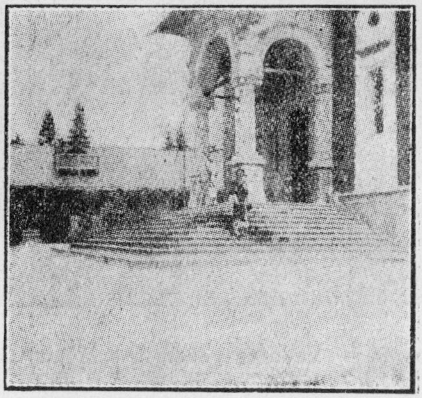
Situată pe o deschidere de plaiu, în fundul văei Suşiţa în păduri de brad la o altitudine de 800 m., lângă splendidul sat care a rămas nemuritor în războiul dela 1916 se află mânăstirea Soveja. Ea este aşezată pe un frumos tăpşan sub Zboinii deasupra pârâului Dragomirna.

Matei Basarab a zidit această biserică la 1645, afară din hotarele ţărei sale, fiind domnul munteniei.

In schimb Vasile Lupu înalţă în Târgovişte biserica Stelea. Tot cu această ocazie s'a împropietări de Matei Basarab familii din Rucăr şi Dragoslavele Muscelului, astfel că cele 2 cătune de aci se numesc Rucăreni şi Dragoslavele.

Din vechea mânăstire nu a mai rămas decât biserica dar nu aceea a lui Basarab, căci a ars, ci aceia zidită de călugării greci.

O staţiune climaterică cu climat dulce şi aerul ozonizat cu

Sinaia — Intrarea la Mănăstire

gospodării curate, având în împrejurimi păduri de brad, fiind aci şi un hotel-sanatoriu.

Pe Răchitasul Mare şi Mic sau dat la 15—28 August 1917 multe lupte. Aci azi sunt patru cimitire de eroi.

SPRIE (Baia-) *(județul Satu Mare), (9 km. de Baia Mare).*

Vestită prin ruinele de plumb, staniu, aur şi argint. Biserica catolică este o biserică monumentală în formă de cruce.

STANA *(județul Cluj), (112 km. de Oradea, 8 km. de Sa.ca).*

La o altitudine de 525 m., cu climat de munte, regiune calmă, staţiune climaterică.

STANA DIN VALE *(județul Bihor), (35 km. de Beiuș).*

Staţiune climaterică sub-alpină la o altitudine de 1102 m., fiind aproape de creasta munţilor Apuseni (1700 m.).

Această regiune este bogată în peşteri, doline şi râuri subterane.

Ea se datoreşte Episcopului greco-catolic Mihail Pavel din 1883.

In stațiune se află o cultură de păstrăvi.

De vizitat: Vârful Poieni, Fântâna rece, Valea Iadului cu cascada Laia, cascada Iadolina, Baia Dianei, cascada Săritoarea.

Locul „cetății" unde se află o dolină de 60 m. adâncă, Peștera Bortigului.

De văzut râurile subterane.

STĂNEȘTI *(județul Vâlcea), (32 km. de Slăvitești).*

Biserica din cărămidă cu un singur turn al cărui ctitor a fost Giura, bunicul Buzeștilor și fiul său Mogoș.

Aci se află îngropat Stroe Buzescu mort după lupta cu nepotul banului tătăresc la 1602 unde ieșise învingător, cât și soția sa Sima.

STĂNIȘOARA *(județul Argeș), (24 km. de Pitești).*

Mânăstire de călugări lângă com. Șerbănești, clădită de Gh. Cluceru și Martin Buligă la 1747, așezată pe muntele Coziei.

Perspectivă asupra vârfurilor Cuta, Neamțului, Foarfecele.
De vizitat cheile Bistriței până Intre Râuri.

ȘTEFĂNEȘTI *(județul Botoșani), (48 km. de Botoșani, 83 km. de Iași).*

Așezare întemeiată de Ștefan cel Mare ca strajă oștilor cari veneau pe această vale între Dunăre și Hotin.

STOICENI *(județul Someș), (38 km. de Gâlgău).*

Stațiune balneară la 360 m. altitudine cu climat sub-alpin. Isvorul Tămăduirei captat nu demult, cu ape cloruro-sodice-alcaline, este slab radioactive fiind radiul și sub formă metalică.

STREHAIA *(județul Mehedinți), (310 km. de București, 27 km. de Filiași, 48 km. de T. Severin).*

Lângă Colibasi se află mânăstirea Strehaia la care a venit Mihai Viteazul ostenit de răsboiu și grăbindu-se să zidească o biserică până în ziuă, a zidit-o din greșeală cu altarul spre miază-zi.

Vechea mânăstire este astăzi biserica din Strehaia care se păstrează în bună stare și întemeiată la 1500 de Craiovești. La 1645 Matei Basarab o zidi din nou înlăturând chiar și temeliile. La 1862 a fost tencuită din nou și zugrăvită.

STRĂJEȘTI DE SUS *(județul Romanați).*

In biserica din sat se află mormântul lui Const. Buzescu.

STRUNGA *(județul Roman), (7 km. de Tg. Frumos, 31 km. de Pașcani, 45 km. de Iași).*

Staţiune balneară la 226 m. altitudine cu climat constant şi fără vânturi, situată la poalele masivelor Masa Tâlharilor şi Soci, iar în vale curge pârâul „Brâul Ochiului". Ea datează încă din 1834 şi la 1880 a fost restaurată de Inginerul Robert.

Sunt 11 isvoare cu ape sulfuroase alcaline. Apa este limpede dar în contact cu aerul devine opalecentă.

De văzut Ruginoasa.

SUCEAVA *(judeţul Suceava), (38 km. de Fălticeni, 37 km. de Gura Humorului, 32 km. la Botoşani, 30 km. la Râscani).*

Se vorbeşte de Suceava în documentele din 1388. Până la 1564 a fost mereu capitala Moldovei şi avea atunci 40 de biserici şi 1600 de case.

Din vechile locaşuri nu a mai rămas nimic afară de biserici.

Pe locul curţii domneşti. Capela curţei este astăzi biserica Sf. Ion Botezătorul care este însă în părăsire.

Biserica Mirăuţilor în care s'a uns domn Ştefan cel Mare, a fost restaurată şi zidită în sec. XIV-lea. Ctitor fiind Petru Muşat. A fost mult timp catedrală. Al doilea ctitor a fost Ştefan. Ruinele cetăţei este încă în picioare şi cu un interior încă bine ţinut.

Aci s'a predat Sigismund al Ungariei care a fost bătut, apoi Mohamed la 1476, dar nici el nu a avut o soartă mai bună. La 1486 au venit turci din nou şi ard oraşul, dar nu pot cuceri cetatea. La 1496 veni craiul leşesc Olbrecht dar fuge şi el deabea putând scăpa cu viaţă. Aşa, rând pe rând, vin la 1509 Kameniecki, la 1538 Soliman, Magnificul, la 1563 este atacată de hatmanul Toma în contra grecului Iacob Heraclit Despot întronat cu bani în scaunul Moldovei şi luată de tătari la 1624 iar la 1653 cazacii; chiar şi de Mihai la 1600.

In 1564 Lăpuşneanu mută capitala la Iaşi, dar Movilă o aduce din nou. La 1675 ca să se facă voia turcilor îi se dă foc.

Cetatea a fost restaurată de domnii Avram Vodă, Ştefan Răsvan şi Eremia Movilă între 1592—1606.

Mânăstirea Zanca întărită şi ea, mai păstrează valurile de pământ ridicate de oastea lui Sobiescki.

Biserica Sf. Dumitru, zidită la 1534 de Petru Rareş şi al cărui turn este zidit de Alexandru Lăpuşneanu, predomină toate bisericile.

Mânăstirea Sf. Ioan are un sicriu de abanos băgat într'unul de argint în care se află moaştele Sf. Ioan dela Suceava. Sf. Ioan cel nou era negustor din Trapejunt (1330) şi venind pe un

vas Italian la Cetatea Albă spre a face negoţ a fost ,pârît de căpitan tătarilor. Aceştia i-au cerut să treacă la religia tătară dar nevrând a fost chinuit şi jidovii i-au tăiat capul. Apoi răspândindu-se vestea că corpul său făcea minuni, a fost adus de Alexandru la Suceava. Pelerinaj la moaşte se face la 2 Iunie şi 24 Iunie când se poartă moaştele în procesiune.

Biserica a fost începută la 1514 de Bogdan Vodă şi sfinţită de Ştefăniţă Vodă la 1552 iar turnul zidit la 1589 de Petre Şchiopul.

In curte se află o capelă zidită de mitropolitul Anastasie Crimca pe timpul domniei lui Miron Barnowski (1626—1629).

Primăria cu turnul ei este o clădire impunătoare. Aci a găzduit şi Iosef al II-lea într'o clădire originală.

Muzeul istoric este interesant de văzut şi instalat în localul liceului de fete, cu pietre din urmele cetăţii şi cu o colecţie numismatică, cât şi obiecte de ale compozitorului Căpitan Porumbescu.

Biserica Adormirea Maicei Domnului, dela Iţcanii vechi, zidită la 1639 de călugăriţa Nastasia şi fiica sa Angelina, unde în 1451 era mânăstirea de maici Iaţicu.

Biserica Sf. Niculae zidită de vistiernicul Nicoară Prăjescu (1611).

Biserica Sf. Ion Botezătorul, zidită de Vasile Lupu (1643) aproape se află şipotul mare, fosta cişmea domnească.

Biserica Invierea Domnului, zidită de Ileana soţia lui Petru Rareş (1530) dăruită la 1838 bisericei greco-catolică şi ulterior uniţilor.

SUCEVIŢA *(judeţul Rădăuţi), (17 km. de Rădăuţi).*

Egumenul Gh. Movilă a făcut biserica de lemn, iar în 1578 fratele acestuia Eremia Movilă domnul Moldovei şi Simion Movilă domnul Munteniei au pus temelia de zid a bisericei actuale şi isprăvită la 1881.

Mânăstirea este înconjurată de un zid puternic în jurul căruia se află chiliile. In mijlocul curţei se află biserica, remarcabil de văzut frescile.

In interior se află portretele lui Ieremia Movilă, a mamei lui, a soţiei sale Elisabeta şi a fiicelor lor. Picturile interioare şi exterioare s'au păstrat în perfectă stare. Pe turnul dela intrare se vede capul de zimbru stema Moldovei.

Intr'o cutie de argint se găsesc şuviţele de păr ale Elisabetei soţia lui Ieremia Movilă trimise dela Constantinopol unde a murit în robie. Tot aci de văzut portretele lui Eremia şi Simion

lucrate de Elisabeta, din fire de aur şi argint pe mătase. Un mare „aer" lucrat la 1595 de doamna Elisabeta cu perle şi diamante, iconostasul din lemn sculptat şi multe alte obiecte sfinte.

SUGAŞ *(judeţul Trei Scaune), (7 km. de Sf. Gheorghe).*

Staţiune balneară la 747 m. altitudine în regiune muntoasă la 7 km. de Sf. Gheorghe.

Are isvoare cu ape feruginoase.

SULIGUL *(judeţul Maramureş), (35 km. de Vişăul de sus).*

Situat în păduri seculare de fagi la 861 m. altitudine cu climat sub-alpin.

Isvoare cu ape feruginoase bicarbonate.

SULINA *(judeţul Tulcea).*

La 3,5 m., altitudine cu climat maritim, având climă blândă. Ea se află pe malul drept al braţului Sulina. Are o splendidă plajă de 4 km. lungime şi 40—60 m. lăţime. De văzut Spitalul având cea mai modernă organizaţie.

Biserica Anglicană micuţă şi cochetă. Geamia nu mai este în plină activitate decât pe vremea Ramazanului. Actuala geamie este în părăsire.

SUZANA *(judeţul Buzău), (18 km. de Cheia, 21 km. de Vălenii de Munte, 3 km. de Mâneciu Ungureni).*

Staţiune climaterică la 760 m., altitudine şi mânăstire de maici. Intemeiată la 1740 de Suzana Arşica o maică din Braşov. Mânăstirea se află la încrucişarea a trei ape; Stânca, Teleajenul şi Iepuraşul.

Are o climă răcoroasă fără curenţi cu păduri seculare şi aer ozonizat. A fost rezidită şi reînfiinţată în anii 1840 şi 1880.

La Poiana Caprei a existat un schit de călugări.

De vizitat: Valea Bobului, la Mogoş, la Bratocea, ascensiuni pe Culmea Afinilor, pe Clăbucet (1462 m.), pe Grohots (1771 m.) pe Bobul mic (1775 m.).

T

TABLA BUŢII *(județul Putna)*

La pasul Buzăului, însemnat prin luptele avute în Noembrie 1916 între armatele române şi armata lui Falkenstein. Această localitate a trecut mereu din mână în mână.

ŢĂGŞOR *(județul Mureș), (2 km. de gara Sărmașel)*.

Staţiune balneară la 375 m. altitudine, cu isvoare bogate în sulfat de sodiu, fiind ape purgative.

TALMACIU *(județul Sibiu), (25 km. de Câineni)*.

Pe un vârf de deal se află ruinele cetăţei numită „Coroana Ţărei" (Landskron). Intre Tâlmaciu şi Boiţa se află ruinele unei cetăţi Dace.

TANGANUL *(județul Ilfov), (45 km. de Oltenița, 33 km. de București)*.

Mânăstirea Tânganul a fost întemeiată de Radu cel Frumos, dar care nu se mai păstrează.

TARGOVIŞTE *(județul Dâmbovița), (70 km. de Câmpulung, 31 km de Titu, 4 km. la M-rea Dealului, 3 km. la Viforâta, 20 km. la Pucioasa)*.

Mânăstirea Dealului întemeiată de Radu cel Mare la 1501. Sunt aci mormintele lui Vladsilav, Vlăduţ, Pătraşcu cel Bun şi M. Movilă.

Astăzi aci este liceul şoimilor, datorit lui N. Filipescu şi luat subt înalta protecţie a M. S. Regelui Carol al II-lea. El este un liceu militar modern.

In mânăstire se află păstrat craniul lui Mihai Viteazul într'un sarcofag cu o inscripţie de Radu şi Preda Buzescu.

La Târgovişte a fost scaunul Basarabilor până la 1733 când a fost mutat de aci de către Grigore Ghica Vodă silit de turci, cari dărâmară şi zidurile cetăţei.

Mihai Viteazul la 1597 şi Mihnea Vodă la 1619 câştigă bătălia contra turcilor.

Palatul domnesc a fost reparat de C. Brâncoveanu dar astăzi s'a ruinat rămânând numai turnul Chindia. Se zice că de aci porneşte o hrubă pe sub apa Ialomiţei care merge până la Mâ-

năstirea Dealului. Alături este biserica domnească clădită la 1584 de Petre Cercel.

Mânăstirea domnească este în stil bizantin cu frumoase picturi interioare, aci zăcând osemintele Doamnei Elena, soţia lui Matei Voevod.

Mitropolia fu începută de Neagoe Basarab la 1515, continuată de Radu dela Afumaţi şi terminată de Radu Paisie în sec. XVI-lea. La 1708 o refăcu Constantin Brâncoveanu, iar Lecomte de Noüy o reconstitui mai târziu.

Biserica Catolică aparţinând călugărilor franciscani şi unde este înmormântat seniorul de Fontanes. Mai sunt o serie de biserici: Sf. Niculaie, Sf. Paraschiva, Sf. Ion ,Sf. Voivozi, etc., cari conţin mormintele boerilor munteni. Târgovişte are în total 22 de biserici.

Vasile Lupu zidi biserica Stelea, aducând obiceiurile moldoveneşti în construcţie şi având la intrare stema Moldovei.

La Târgovişte a căzut Tudor Vladimirescu.

TÂRGUL FRUMOS *(judeţul Iaşi), (46 km. de Iaşi, 26 km. de Paşcani).*

Este o veche aşezare, având biserica după timpul lui Petru Rareş.

TÂRGU JIU *(judeţul Gorj), (70 km. la Filiaşi, 10 km. la Curtişoara, 33 km. la Lainici, 25 km. la Bumbeşti, 35 km. la Tismana, 24 km. la Cascada Văidei, 44 km la Novaci, 44 km. Bengeşti, 29 km. la Săcel).*

La 1802 boerii Craiovei s'a retras pentru a scăpa de groaza lui Pazavantoglu paşa Vidinului. In casa logofătului Broşteanu s'a născut Gheorghe Bibescu, care fu ales domn mai târziu.

De văzut statuia lui Tudor Vladimirescu.

La marginea apuseană a Tg. Jiului se află un pod de fier care a fost apărat la 27 Octombrie 1916 de câţiva miliţieni şi cercetaşi contra une companii de infanterie germană, tot aci a început să lupte şi cercetaşa Ecaterina Teodoroiu, eroina dela Jiu, căzută apoi la Mărăşeşti. Astăzi are statuia ei în Tg. Jiu.

De vizitat parcul oraşului aşezat pe malul stâng al Jiului.

TÂRGUL MUREŞ *(judeţul Mureş), (25 km. la Reghin, 41 km. la Sovata 41 km. Sighişoara, 72 km. la Turda, 79 km. la Cluj).*

Un oraş occidental, curat şi demn de văzut. Aşezat pe Mureş. Şcoala militară îl predomină. El este un centru secuiesc.

Palatul Primăriei este o clădire impunătoare, cu ţigle cari strălucesc dar cu prea mult colorit. Alături este Palatul cultural

în acelaş stil cu Primăria, având cea mai mare orgă din ţară cu o splendidă sală de spectacole.

Din vechea cetate (veacul al 17-lea), se păstrează mare parte din ziduri, iar în centru ei este biserica reformată (veacul al 14-lea).

Teleki a donat cea mai bogată bibliotecă cu numeroase manuscrise. Avem şi aci mânăstirea franciscanilor.

Interesant de văzut strandul de pe Mureş, deasemenea şi muzeul industrial.

Şcoala de meserii cu un bogat laborator şi o bibliotecă cum nu are altă şcoală similară.

TÂRGU-NEAMŢ *(judeţul Neamţ), (3 km. la Oglinzi, 10 km. de Bălţăteşti, 1 km. la Humuleşti, 30 minute la Cetatea Neamţ, 15 km. la M-rea Neamţ, 17 km. la M-rea Secu, 11 km. la Agapia, 5 km. la Văratec, 20 km. la Poiana Teiului).*

Locul de naştere al lui Ion Creangă şi lângă târg la Humuleşti se vede casa sa natală.

In apropiere se află ruinele Cetăţii Neamţului, care a fost clădită în sec. XIV-lea de Cavalerii Teutoni şi restaurată de Ştefan cel Mare. Ea a fost arsă de Cazaci şi unde a decapitat pe văduva hatmanului Timuş Chmelniţchi fica lui Vasile Lupu.

Se văd şi astăzi mare parte din ruini.

In interiorul cetăţei se află o bisericuţă.

TÂRGU-OCNA *(judeţul Bacău), (53 km. la Palanca, 51 km. la Adjud, 18 km. Slănic, 23 km. la Casin, 58 km. la Ghimes).*

Aşezat între munţi, locul unde s'a născut Costache Negri luptător al Unirei Principatelor. Situat la 280 m. altitudine pe lunca Trotuşului. Cunoscut prin salinele exploatate de membri Corporaţiei Salgăilor din sec. XVII-lea. Cu climat plăcut şi ferit de vânturi.

Băi de apă sărată la Vâlcica şi la Nastasache.

A fost un centru în timpul răsboiului din 1917 azi pe dealul Măgurei s'a ridicat un monument de 20 m. înălţime. Pe aceste dealuri s'a luptat grăniceri şi vânători.

De vizitat: Casa lui Costache Negri luptător la 1848. La Saline azi închisoare. Biserica Răducanu unde este îngropat Costache Negri, Catinca Negri sora lui şi Zulina Sturdza cealaltă soră. Biserica înconjurată de ziduri întemeiată de Radu Racoviţă nepotul lui Mihnea Vodă. Biserica Precista făcută pe ruinele unei clădiri din 1680.

Cea mai veche biserică a fost una de lemn pe un deal care poartă numele de biserica domnească, ctitor fiind Dediul, socrul lui Mihai Vodă Racoviţă. Când a zidit noul locaş era cămărar de Ocnă.

TĂRNA MARE *(judeţul Satu Mare), (25 km. de Halmeiu).*

Staţiune balneară la 289 m. altitudine, în regiune deluroasă înconjurată de păduri. Are isvoare de ape sulfatate.

ŢEBEA *(judeţul Hunedoara), (2,5 km. de Baia de Criş).*

Este interesant gorunul lui Horea la umbra căruia se odihneşte Avram Iancu.

In localitate sunt mine de cărbuni. Pe un deal din apropiere se află biserica din Mesteacăn, unde a primit jurământul tovarăşilor de luptă.

TELEAJĂN *(judeţul Prahova).*

Radu ridică pe apa Teleajenului cetatea, care poartă numele apei. La 1471 Ştefan însă, arse cetatea.

TELEGA *(judeţul Prahova), (2,5 km. de gara Doftana, 5 km. de Câmpina, 12 km. la Brebu).*

Staţiune balneară la 410 m., în regiune de munte la 5 km. de gara Doftana.

Ea are 6 lacuri sărate cu ape cloruro-sodice bune pentru boli de reumatism, anemie, boli de piele. Escursii la Cheile Brebului (10 km.), pe valea Doftana trecând prin satul Brebu. De văzut mânăstirea zidită la 1650 de Matei Basarab.

TEKE *(judeţul Caliacra), (10 km. de Balcic, 12 km. de Ecrene, 38 km. de Bazargic).*

Un sat mare. De vizitat: o veche mânăstire a dervişilor, unde este şi mormântul Sft. Mahomedan Hafus-Khabie-Baba. Mausoleul unde se află acest sfânt este ridicat de sultanul Soliman. In localitate este clima cea mai blândă şi unde nu se cunoaşte frigul, permiţând creşterea plantelor mediteranee.

TEKIRGHIOL *(judeţul Constanţa).*

Staţiune cunoscută din anul 1893, care a luat în ultimii ani o mare desvoltare; este situat între lacul Tekirghiol şi Marea Neagră pe limba ce separă cele două ape. Se simte lipsa de păduri şi apă potabilă.

1. *Carmen Sylva* (Tekirghiol Movilă), *(16 km. de Con-*

stanța). La 1898 Movilă ridică primul hotel în fața mării și băile pe malul lacului.

2. *Eforie plaje, (13 km. de Constanța, 3 km. de Carmen Sylva).* Situată tot între lac și mare, luând în ultimul timp o mare desvoltare, cu vile ultra moderne. Aci este instalat și Oficiul Național al Educației Fizice, cât și Societ. Prietenii Mării.

3. *Tekirghiol Sat, (19 km. Constanța, 26 km. Mangalia).* Situat pe marginea lacului, având 10 stabilimente de băi. Pentru a merge la mare este nevoie să traversezi tot lacul care sè face cu bărci-motor. Are un climat maritim, o altitudine de 5-30 m.

Lacul are 1270 hectare și adâncime de 10 metri, cu isvoare proprii, având apă de cinci ori mai sărată ca a mării cu o slabă radioactivitate. Lacul este renumit prin nămolul lui, care se află în straturi compacte. Apa mării Negre este concentrată și bună pentru tratament .Pe marginea mării se află o frumoasă plaje cu nisip moale, destul de lungă și adăpostită de vânturi.

De vizitat: Agigea unde se află Stațiunea biologică, maritimă, a laboratorului din Iași.

ȚIBUCAN *(județul Neamț).*
Mânăstire de călugări.

ȚIGĂNEȘTI *(județul Ilfov), (35 km. dela București, 14 km. de Periș).* Mânăstire de călugărițe, fondată la 1812 și este pe o limbă de pământ, care intră în lacul Bălteni.

ȚIGHINA(*județul Tighina), (53 km. de Chișinău, 73 km. de Tarutino).* Vechea cetate cunoscută pe timpul lui Ștefan cel Mare, cu drumuri bătute de Negustori. Ulterior s'a numit Cetatea Bender. Cetatea s'a păstrat cu toate zidurile intacte, cât și încăperile din curtea cetății, chiar și bastioanele rotunde de la colțuri, dela malul Nistrului nu sunt stricate.

La început popas genovez, a devenit cetate moldovenească la 1538 sub Soliman.

Ulterior este arsă de cazacii lui Nobivaico, chiar Carol XII își face popasul aci pribegind după lupta de la Pultava, pierzând pe Masepa Hatmanul Ucrainei. In această cetate a trăit Stanislav Licinsky, înainte de a pleca în Franța. In răsboiul Ruso-Turc, Benderul căzu de 3 ori în mâna rușilor.

La 1482 Ștefan cel Mare zidi biserica „Despina", dărâmată și pe al cărui loc la 1825 se clădi soborul.

TIHUŢA *(judeţul Năsăud), (38 km. de Vatra Dornei, 38 km. la Bistriţa).*

Staţiune climaterică mică, la 1000 m. altitudine. Având climă dulce şi scăldată toată ziua de soare.

De aci se văd munţii Călimanului, vârfurile Pietrosul, Isvor şi Pietrile Roşii, cât şi munţii Bărgăului şi Rodnei.

TIMIŞOARA *(judeţul Timiş Torontal), (34 km. la Buziaş, 58 km. Lipova, 51 km. la Arad, 60 km. la Lugoj).*

Pe vremea lui Carol Robert, era o mică citadelă cu ziduri înalte. Intemeiată pe ruinele romane numite înainte tibiscum. Ioan de Huniade îşi clădeşte aci un castel, iar după bătălia de la Mohaci (1526) trece sub puterea turcilor 194 ani şi luată la 1716 de austriaci sub Eugen de Savoya. La 1861 trece sub unguri şi la 1916 revine României. Astă-zi Cetatea a rămas un mic centru. Timişoara întinzându-se în diferite centra ca oraşul fabrică şi Principele Carol.

Liceul Piariştilor, aduce cu Universitatea din Oxfford. Este un oraş eminamente industrial, iar Şcoala Politechnică care o are e în mediul ei.

Interesantă Expoziţia artiştilor Bănăţeni din castelul Huniade .De văzut muzeul Bănăţean, cu o colecţie ştiinţifică şi una de tablouri. Timişoara este înzestrată cu un teatru modern.

TIMIŞUL DE SUS *(judeţul Prahova), (7 km. de Predeal).*

Staţiune climaterică la 850 m. altitudine recomandată pentru cură de repaus. Se află un sanatoriu şi tabăra Asociaţiei creştine a tineretului (I.M.C.A.). Inzestrată cu bibliotecă şi radio.

TINCA *(judeţul Bihor). (20 km. de Solonţa, 70 km. Vascău).*

Staţiune balneară având climat călduros şi cu ape alcalino-feruginoase.

TISMANA *(judeţul Gorj), (35 km. de Tg.-Jiu, 20 km. de Baia de Aramă).*

Localitate climaterică cu temperatură dulce şi cu păduri de castani. La 1370 a fost întemeiată de părintele Nicodim Prilopianul, cărturar venit de la muntele Atos cu ajutorul Basarabilor. Tismana a fost terminată de Mircea cel Bătrân, reparată de Neagoe Basarab 1512—1521 şi dărâmată de Turci la 1788 şi refăcută la 1798. Dar în anul 1861 a ars din nou şi a fost refăcută în biserică se află mormintele Sft. Nicodim şi al Domnitorului Vla-

dislav, bunicul lui Mircea. La 1541 a zidit pe cheltuiala lui biserica şi care a mai fost restaurată mai târziu de Const Brâncoveanu. Mânăstire măreaţă cu turnuri înalte de castel, ca pe timpurile vechi.

De sub talpa mânăstirei, ese torentul Gumiei căzând de la o mare înălţime de pe stânci şi vărsându-se în râul Tismana. Escursii la Valea Runcului cu defileul şi râul Sohodol. La Căldare şi Băltişoara. La Baia de Aramă 20 km.

TOPLIŢA *(judeţul Mureş), (24 km. la Borsec, 45 km. la Tulgheş, 91 km. la Mercurea Ciucului, 37 km. la Gheorghieni, 23 km. la Ditrău).*
Siutată la îmbucătura Topliţei cu Mureşul, la 667 m. altitudine, fiind într'un parc de pini şi molizi cu climat subalpin.

Sunt 2 isvoare termale (23—25 grade) cu ape oligometalice. Proprietatea conţilor Uzmanczy şi Banffy.

De vizitat mânăstirea Topliţa refăcută de I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea. La 3 km. pe şoseaua spre Gheorghieni, este o biserică de lemn datând din 1711 zidită de Nikodim. Unde se găseşte o icoană a Maicei Domnului din 1677. Topliţa este locul de naştere al Patriarhului Miron Cristea primul patriarh al României. De vizitat Mausoleul eroilor, (valea Secului cu a Topliţei), Defileul Mureşului, isvoarele Mureşului şi a Oltului.

Escursii: la Tău urcând vârful Pângăraţi (1257 m.).

TOPOLOGU *(judeţul Tulcea), (37 km. de Hârşova, 52 km. de Tulcea).*
Mai jos de Topologu la 3 km., se văd ruinele satului Osen-Bei (astăzi movila Buiuc-Osen-Bei-Tepe), distrus în urma unui incendiu pe timpul răsboiului Crimei.

TURDA *(judeţul Turda), (31 km de Cluj, 27 km de Mirăslău, 34 km. de Aiud).*
Este ferită de vânturi şi situată la o altitudine de 350 m., şi cu isvoare de apă cloruro-sodice concentrate. Salinele sunt din vremea Romanilor, dar acestea sunt părăsite formând lacuri foarte puternice sărate. In saline se remarcă ecoul din marile galerii.

Oraşul se compune din Turda-veche, Turda nouă şi Mahalaua Bisericei.

Aci a fost vechiul oraş Dac Dierna, apoi pe locul lui Romanii ridicară municipiului Potassa, Spre Nord Vest deasupra oraşului se mai văd urmele de alimentare al Municipiului.

Pe lângă Valea Hâsdatului la 110, Traian construeşte dru-

mul între Potaissa şi Napoca şi culmele dealurilor ocupate de coloniile romane.

După învingerea Dacilor, Traian ridică cetatea Salinae. La 1445 s'a clădit a patra cetate pe locul numit „Castel". Lângă piaţa din Turda veche, se mai găseşte zidurile cetăţei, o poartă şi un bastion. Pe acest loc avem Palatul Cultural.

Gheiza I, la 1117 aduse aci pe Saşi spre a exploata minele de sare, dar se pierdură printre Unguri.

La 1438 aci se hotărăşte despuierea ţărănimei române. La 1438 au fost traşi în ţeapă opt Români pentru că nu au plătit dijma ungurilor.

La 1568 se proclamă libertatea religioasă afară de Români şi se ridică o cruce în piaţă.

La 19 August 1601, pe câmpia Turzei, este omorît mişeleşte Mihai Viteazul.

La 1712 sunt alungaţi românii din Turda. Mihai Viteazul îi dete foc de 2 ori, iar la 1659 îl prădară turcii, iar tătarii îl arseră la 1658. La 1892 cu ocazia procesului Memorandului ungurii au devastat casa lui Ion Raţiu, la 1928 s'a pus o placă comemorativă pe această casă.

De văzut: Casa Principilor unde trăgeau principii Ardeleni cari veneau la diete.

Datorită gazului Metan a devenit un oraş industrial, tot aci sunt bogate regiuni de gips, sare şi piatră de var. Cât şi fabrici de sodă, bere, ciment, sticlărie etc.

Pe malul drept al Arieşului este mormântul lui Mihai Viteazul unde a fost ucis mişeleşte de Basta (19 August 1601).

De vizitat: Cheile Turzei de 4 km. lungime şi o lăţime de 5—8 m. In pereţii cheilor sunt peşteri. In drum de văzut fântâna lui Alexandru Macedon. La biserica Petridul de Sus se găseşte cărţi de pe timpul lui C. Brâncoveanu.

TULCEA *(judeţul Tulcea), (123 km. de Constanţa; 73 km. de Ion Brătianu (comună faţă de Galaţi).*

De văzut monumentul renaşterei.

TURIA *(Fidelis), (judeţul Trei Scaune), (15 km. de Bicsad).*

Aşezat pe muntele Puturosu la 940 m. altitudine cu climat subalpin, situat lângă mănăstirea Puciosul (1153 m.), care este un crater de Vulcan.

Isvoare sunt multe: Fidelis, Carol, Piatra Acră, lângă băi avem şi nomol feruginos.

Prin împrejurimi sunt peşteri pline de gaze. Peştera de pucioasă emană gaz foarte bun de tratament. Apele isvoarelor sunt cloruro-sodice-feruginoase carbogazoase.

Pe râul Turia se află sanatoriul Turia aparţinând societăţei de profilaxia tuberculozei. Sunt în împrejurimi păduri de brad şi fag cu aer ozonat.

Aproape de sanatoriu se văd urmele castelului Bulvayos, care a aparţinut lui Ştefan cel Mare. Se pot face excursii pe muntele Ciomagului (1294 m).

TURNU *(judeţul Argeş), (2 km. de halta Turnu, Turnu-Câineni 30 km.), (Turnu-R. Vâlcea 24 km).*

Mânăstire de călugări pe malul Oltului fondată la 1676 de Mitropolitul Varlam pe timpul lui Duca Vodă.

TURNU MĂGURELE *(judeţul Teleorman).*

Acest oraş a fost întărit de către Justinian în secolul al II-lea. El este aşezat în amfiteatru pe un deal care predomină Dunărea şi Oltul. In apropiere se află ruinele unui capitel roman, transformat apoi în cetate românească numită Nicopole mic şi luată de turci până la 1827 când a fost dărâmată. Pe aci au trecut turcii cu Baiazed (1394) cu Mohamed contra lui Vlad Ţepeş.

TURNU-ROŞU *(judeţul Sibiu), (25 km. la Sibiu; 16 km. dela Câineni).*

Cetatea a fost zidită la 1360 de către Saşi şi terminată la 1370 de către Ludovic şi a fost una din cetăţile cari nu au putut niciodată să fie cucerită şi era apărare contra năvălirilor Turcilor. Are denumirea dela faptul că turnul este vopsit roşu, tradiţia spune că a fost vopsit cu sângele turcilor.

Tot pe valea Oltului au venit armatele lui Traian, intrând în Dacia şi tot pe aci au năvălit şi turcii în Ardeal.

Carol al VI-lea a făcut drumul de astăzi pe urmele drumului Roman.

TURNU-SEVERIN *(judeţul Mehedinţi), (11 km. la Gura Văei, 20 km. Vârciorova, 83 km. Baia de Aramă, 49 km. Mehadia, 112 km. Craiova, 84 km. Tg.-Jiu, 74 km. Cetate).*

Pe aci a trecut legiunile romane şi Septimin Sever a întemeiat Castrele Severiane. De la el a rămas şi turnul lui Sever, urmele se văd şi azi în grădina publică.

Deasemenea şi capătul de Pod roman se vede azi, fiind construit de architectul Apolodor din Damasc în anul 105. Tot aci sunt ascunse ruinele castrului şi oppidului roman Drobetae.

In muzeul regional sunt cărămizi găsite cu stampila Legio VII-Claudia Pia Felix.

Pietre funerare după timpul romanilor se găsesc zilnic dar nu sunt strânse de nimeni, şi la liceul de băeţi în muzeu se găsesc pietre vechi cu inscripţiuni.

Astăzi Turnu Severin este însemnat prin Şantierul pe care îl are cât şi prin temperatura mai temperată. La Turnu Severin Regele Carol I a pus primul pas pe pământul românesc.

TUŞNAD *(judeţul Ciuc), (71 km. la Braşov, 31 km. Miercurea Ciucului, 35 km. Tg.-Secuesc, 39 km. Sf. Gheorghe).*

Aşezat la picioarele munţilor Ciomag şi Surduc deasupra lacului Ciucas în păduri de brazi la o altitudine de 65 m. Climat subalpin cu un aer puternic ozonizat. In faţă se află Piatra Şoimului, de unde înainte se prindeau Şoimi cari erau trimeşi sultanului.

Localitatea este plină de isvoare minerale: Fântâna principală (Stănescu) numită şi borviz de Tuşnad. Isvorul Rudolf, Isvorul feruginos Mikes, Apor, etc. cu ape feruginoase bicarbonate.

Localitatea are un frumos strand la lacul Ciucas, alimentat încontinu cu apă, cât şi băi în Olt.

De vizitat:

1) Lacul Sf. Ana (numai pe jos) în vârful muntelui, altitudine 951 m. (2 ore de urcuş). Unul din cele mai mari lacuri din munţii noştri, cu o circonferinţă de 3 km. şi adânc de 12 m. Aci se găseşte o casă de adăpost. El este aşezat într'un crater de Vulcan, malurile sunt cu plantaţii de brazi. Cum este în groapă nu este bătut niciodată de vânturi, fiind o linişte desăvârşită. Lângă lac se află o capelă unde se face procesiune de Sf. Ana.

2) Vârful Ludmila; 3) La muntele Puciosul cu vestita peşteră de pucioasă; 4) Piatra Şoimului.

TUTANA *(judeţul Argeş), (12 km. de Curtea de Argeş).*

Mănăstire construită la 1582 de Mihnea. Aci a murit ispravnicul Mihai.

TUZLA *(judeţul Cetatea Albă), (60 km. de Cetatea Albă).*

Situat pe partea de răsărit a limanului Burnas la 5 km. dela mare.

Apa este foarte concentrată şi cu bogat nomol. Există şi o industrie de extragerea sărei din laçuri.

U

UIOARA *(vezi Ocna Minerului)*.
Staţiune balneară cu puternice ape sărate.

URLAŢI *(judeţul Prahova), (23 km. dela Ploeşti, 21 km. dela Mizil)*.
De vizitat biserica din localitate numită biserica galbenă cu frumoase fresce.

De văzut şi muzeul din casa Belu.

UIOARA *(judeţul Hunedoara), (3 km. de g. Simeria)*.
Situat pe malul drep tal Mură şului în faţa Simieriei. Pe dealul din faţă se află o cetate romană şi pe lângă el mergea şoseaua care venea din capitala Daciei Ulpia Traiana la Apulum. Romanii îi spuneau Petra (Piatra).
Dacă s'ar căuta s'ar găsi şi picioarele podului roman de peste Muräs, căci la Biscaria se mai văd şi astăzi urmele şoselei romane.

La poalele Urloaiei se află urmele unei cetăţi medievale.

V

VACAREŞTI *(judeţul Ilfov), (In Bucureşti).*

Mănăstire zidită la 1721 de domnitorul N. Mavrocordat. Azi este transformată în închisoare.

Aci sunt îngropaţi N. Mavrocordat şi familia sa.

VAD *(judeţul Bihor), (4 km. de Vadul Crisului, 29 km. de Ciucea, 50 km. de Oradea, 50 km. de Huedin, 104 km. de Cluj).*

La o altitudine de 295 m., climat plăcut şi adăpostit având aer ozonizat. In vale curge Crisul repede unde se află şi o plajă.

De vizitat peştera lui Zichy unde în interior se află scări şi podeţe. Peştera Debenţului, Caprei, Ingerilor, Cetatea Zânelor.

Ascensiunea stâncilor „cei 2 Vlădici" şi unde se află în drum o peşteră.

Peştera Igriţa cu osemintele Ursus spaeleus şi tot acolo şi cascada Chisniţa.

Staţiune climaterică, având vile, hoteluri şi case particulare.

VADUL *(judeţul Someş).*

Mănăstire situată pe Someş. A fost construită de Ştefan cel Mare pentru cele 60 de sate cari ţineau de cetatea Ciceiul.

Numele este luat dela satul Vad care se află la vadul depe Someş mai jos de Dej.

VÂLCELE *(judeţul Trei Scaune), (10 km. de Sf. Gheorghe, 27 km. de Braşov, 30 km. la Malnaş, 41 km. la Tuşnad, 14 km. la Feldioara).*

La 644 m. altitudine cu climat subalpin, ferită de curenţi, cu climat constant.

Sunt 10 isvoare (Fântâna Principală, Fântâna Nouă, Elisabeta, Ana şi Iosif etc.) cu ape feruginoase carbogazoase.

Este una din cele mai vechi localităţi balneare. Locul unde a făcut cura Milos Obrenovici care drept amintire a clădit drept recunoştinţă o frumoasă biserică ortodoxă. Este o localitate bine organizată, cu vile confortabile, restaurante şi un parc frumos.

VÂLCOVUL *(judeţul Ismail).*

Târg de pescari, casele sunt construite pe piloţi de lemn ca la

Veneţia, străzile sunt canale putând pescarii veni acasă cu bărcile.
Aproape de Vâlcov se află mănăstirea de lipoveni Sf. Petru şi Pavel.

VALEA INTUNECATĂ *(judeţul Ciuc), (lângă Lunca de Mijloc).*
Staţiune balneară cu ape sulfatate.

VALEA ORLEI *(judeţul Prahova), (13 km. de Ploeşti).*
Lângă Valea Călugărească se află Valea Orlei, unde este o biserică zidită de Tinca Mărăcineanu la 1396.

VALEA VINULUI *(judeţul Maramureş), (4 km. de Visău).*
Staţiune balneară la 527 m. altitudine, înconjurată de păduri. Isvoare cu ape cloruro-sodice carbogazoase.

VALEA VINULUI *(azi Principesa Elena), (judeţul Năsăud), (24 km. de Sângeorg băi, 6 km. de Rodna, 72 km. de Iacobeni, 49 km. de Cârlibaba).*
Staţiune balneară la 715 m. altitudine la poalele munţilor Rodnei situată în brădet cu climat subalpin moderat.

Este un isvor cu 2 ramuri bine captat cu ape feruginoase carbo-gazoase fiind şi radioactive.

De vizitat: Parcul Dracului, şi exploatările miniere. Excursii: unde se poate vedea ruinele unei biserici gotice distrusă de Tătari în veacul al XIII-lea.

VĂLENI DE MUNTE *(judeţul Prahova), (33 km. de Ploeşti, 20 km. la Slănic, 15 km. de Crasna, 27 km. la M-rea Suzana, 35 km. la Cheia, 70 km. Satu Lung, 80 km. la Braşov, 12 km. Mânecia).*
La 431 m. altitudine cu climat plăcut, aşezat în preajma văei Teleajen.

El datează din sec. VI-lea cu cetatea Teleajenului, distrusă de Ştefan cel Mare în luptele cu Radu cel Frumos. Pe aci era drumul cel mai drept în Ardeal.

Aci există Universitatea populară înfiinţată la 1908 de către dl. Prof. N. Iorga.

Casa de citire „Voevodul Mihai", Institutul de editură „Cuvântul", Muzeul bisericesc în curtea bisericei lui Filip.

Mănăstirea Vălenilor ridicată în timpul domniei lui Şerban Cantacuzino 1680 dărâmată de cutremur şi rezidită la 1809.

Biserica Filip ctitoria lui Filip Logofătul (1828), cu acoperiş ţuguiat din şindrilă.

VALIUG *(jud. Caraş), (20 km. la Reşiţa, 57 km. la Slatina Timişului).*
Aproape de Reşiţa la 535 m. altitudine situat la poalele muntelui Semenic. Interesant de văzut canalul de captarea apelor şi stăvilarul dela Breazova cu o capacitate a lacului de 14.000 m. cubi. De viztiat apeductele acestei canalizări, cât şi piscina dela lacul Bohm.

VALUL LUI TRAIAN *(judeţul Constanţa), (12 km. de Constanţa).*
La 12 km. de Constanţa se găseşte un zid gros de piatră de 2 m. şi o lăţime de 3 m. însoţit de alte 2 valuri mai mici de pământ. El începe dela Sud Cernavodă şi merge de-acurmezişul Dobrogei.

VAMA *(judeţul Câmpulung Moldovenesc), (18 km. de Gura Humorului, 16 km. de Câmpulung).*
Cea mai veche comună românească pomenită de Alexandru cel Bun (1409) era loc de vămuire între Moldova şi Ardeal.
Aproape se află monumentul Stâlpul lui Vodă ridicat de Mihai Racoviţă (1717) după răsboiul din Ardeal ajutat de Tătari şi Cazacii Zaporozeni.

VĂRATECU *(judeţul Neamţ), (13 km. de Tg. Neamţ, 34 km. de P.-Neamţ).*
Mănăstire de călugăriţe şi staţiune climaterică la 460 m. altitudine cu climat subalpin constant cu aer ozonizat şi fără curenţi.
Ca să ajungi la mănăstire treci printr'o aleie de cireşi, aproape de munte intri în păduri de brazi.
A fost zidită în veacul al XVII-lea de Maica Nazaria. Biserica mare s'a zidit la 1808 şi ars, apoi a fost restaurată.
La Văratecu este înmormântată Veronica Micle, inspiratoarea lui Eminescu. De vizitat: Poiana Ţigăncei situată în mijlocul pădurei de brazi.

VÂRFUL CÂMPULUI *(judeţul Dorohoiu).*
Aci au fost învinşi polonezii de Ştefan cel Mare.

VASLUI *(judeţul Vaslui), (73 km. la Iaşi, 48 km. de Huşi, 53 km. de Bârlad).*
Renumit pe timpul lui Ştefan astăzi numai prin faima Podului înalt şi legenda Movilei lui Burcel. Ştefan a făcut aci şi o biserică. Se zice că ar fi fost odată aci şi un palat domnesc, dar nu a mai rămas nici o urmă.

VAŢA DE JOS *(judeţul Hunedoara), (1 km. de gară, 19 km. la Brad, 149 km. la Arad).*

A fost distrusă de bolşevicii unguri în parte refăcută. Este la 233 m. altitudine cu climat temperat.

Două isvoare cu ape mezotermale puţin mineralizate, unul isvorâşte dintr'o groapă puţin adâncă cu o temperatură de 35° C., al doilea într'un puţ la o adâncime de 60 m. cu temperatură de 36° C.

VATRA DORNEI *(judeţul Câmpulung), (111 km. de Dărmăneşti, 86 km. de Bistriţa, 14 km. la Şarul Dornei, 55 km. la Broşteni, 70 km. la Borca, 100 la Călugăreni).*

La îmbucarea văiei Dorna cu Bistriţa la 802 m. altitudine şi înconjurată de munţi, adăpostită de vânturi. De aci se vede Măgura Dornei, Pietrele Roşii, Rărăul etc. Aerul este bogat ozonizat. Sunt multe isvoare minerale cu ape carbogazoase puternic alcaline, clorurate şi feruginoase. Nămoluri vegetale balsamice feruginoase. Apele sunt şi radioactive.

De vizitat: Dorna Cândrenilor, Parcul de pe Runc, la isvorul Bizom, Sarul Dornei, pârâul Roşu. Plimbare cu plata între Dorna şi Broşteni, cu plecare dela Gura Negrei pe Bistriţa.

VENEŢIA DE JOS *(judeţul Făgăraş), (8 km. de Sercaiă, 4 km la Isvoarele).*

Staţiune balneară la 450 m. altitudine pe valea Oltului în regiune deluroasă. Isvoare cu ape cloruro-sodice iodurate şi bromate. Bogat nomol feruginos.

VEŢEL *(judeţul Hunedoara), (Gara Iuc).*

Se află ruinele unui castru roman numit Micia. In săpături sau găsit multe antichităţi rămase dela romani.

Cetatea avea un turn de pază şi de observaţie.

VIDRA DE SUS *(judeţul Turda), (20 km. de gara Câmpeni).*

Locul unde s'a născut Avram Iancu. Casa lui a devenit monument istoric şi se află la marginea soselei. La 1924 s'a înfinţat aci casa de cetire şi muzeul Avram Iancu unde se găseşte toate lucrurile în legătură cu viaţa lui.

De aci se poate merge la muntele Găina (1486 m.).

VIEROSULUI *(judeţul Muscel).*

Mânăstire care îi se mai zice şi Vierăş, dar părăsită. Zidurile de cărămidă sunt dărâmate şi beciurile înfundate. In vârf se află o bisericuţă.

In mijlocul dărăpănăturilor se află o biserică principală ri-

dicată în veacul al XVI-lea dar refăcută la 1834 de archimandritul Samuel Tărtăşescu.

Aci sunt îngropaţi copii lui Stroe Leurdeanu, Logofătul Udrea lui Alexandru Vodă Mircea, Irina fiica lui Miloş, Albu Cluceru Golescu, mort vitejeşte.

VIFORÂTA *(judeţul Dâmboviţa), (3 km. de Târgovişte).*
Mânăstire de călugăriţe pe râul Ialomiţa fondată la 1530 de Vlad Vodă, dar nu a mai rămas din vechea clădire decât zidul gros. La 1830 cutremurul iar o strică şi ulterior a fost restaurată de Casa Bisericei. Aci este din 1631 icoana lui Leon Vodă îmbrăcată în argint suflat cu aur. Arhondaricul este întemeiat de Banul Grigore Brâncoveanu.

VIJNICIOARA *(judeţul Storojineţ), (4 km. de Vijniţa).*
Aşezat pe pârâul Vijniţa, staţiune climaterică. In faţă se află muntele Nincici.

VIJNIŢA *(judeţul Storojineţ), (40 km. de Văscăuţi).*
Aşezat pe dreapta Ceremuşului, regiune de pomi roditori, în faţa satului polonez Cuti, împrejmuit de păduri de brazi, cu o climă dulce şi aer curat.

VINŢUL DE JOS *(judeţul Alba), (4 km. de Sebeşul Săsesc; 10 km. de Alba Iulia.*

Sunt ruinele unui vechiu castel în care la 1551 a fost ucis guvernatorul Ardealului Martinuzzi.

Locul unde a stat în robie Aron (1595—1597) domnul Moldovei şi tot aci a fost torturat Sava Brancovici mitropolit român.

VIZANTEA *(judeţul Putna), (5 km. de Câmpurile, 28 km. de Panciu, 19 km. de Soveja).*
Aşezat în mijlocul unor munţi înalţi ridicaţi în amfiteatru şi acoperiţi cu brazi la 409 m. altitudine cu climat plăcut şi aer ozonificat.

Cele 7 isvoare au fost descoperite în 1882 (Măgura, Dănălache, Şipotele Măgurei (Cuciulata), Herestrău, Pârâul Alb, Edera, Slatina cu ape cloruro sodice iodurate şi bromate. Ape cloruro-sodice sulfatate. Nomol abundent.

Mânăstirea datând dela Ieremia-Movilă primul ctitor. La 1859 egumenul grec Visarion o zidi din piatră cioplită, dându-i înfăţişarea bisericilor din Grecia.

De vizitat: Soveja, Lepşa, şi albia pârâului Alb.

VLĂHIŢA *(judeţul Odorheiu), (17 km. de Odorheiu; 34 km. de Miercurea Ciucului; 22 km. de Mereşti; 16 km. de Lueta; 78 km. de Gheorghieni)*:

Aşezată pe coasta munţilor Architei la 712 m. altitudine cu climat subalpin în păduri de brazi.

Sunt 6 isvoare (Clotilda, Maria, etc.), cu ape feruginoase bicarbonate.

De vizitat cheile Vărghiaşului şi peştera dela Mereşti.

VODIŢA *(judeţul Mehedinţi)*.

Mânăstire situată între Turnu Severin şi Vârciorova făcută de călugărul popă Nicodin refugiat dela mânăstirea Ril din Bulgaria şi trecând prin Serbia în România întemee această mânăstire. De aci apoi a trecut la Tismana.

Această mânăstire a servit ca să apere trecerea Dunărei. Astăzi în părăsire. In apropiere se află ruinele cetăţei Oreava la care poţi merge numai cu piciorul, cetatea lui Ioan Corvin.

VOINEASA *(judeţul Vâlcea), (16 km. de Malaia; 38 km. la Brezoi)*.

Sat bogat cu aer plăcut, fiind o climă dulce iarna şi răcoroasă vara. Staţiune liniştită climaterică.

VORONA *(judeţul Botoşani)*.

Mânăstire de Călugări fondată de monahi ruşi la 1600.

VORONŢ.

Mânăstire zidită la 1588 de Ştefan cel Mare.

Tinda datează din 1547 făcută de mitropolitul Gr. Răşca. Are o zugrăveală internă şi externă foarte frumoasă.

Stranele sunt lucrate din lemn de tişă la 1577.

De văzut icoanele frumoase care se găsesc aci.

VOVIDENIA *(judeţul Neamţ)*.

Schit a cărui biserică este construită la 1751 de episcopul Inochentie al Romanului, iar mai sus în munte se află schitul Procov cu o bisericuţă de lemn, ctitor a fost stareţul Pohomie.

VULCANA *(judeţul Dâmboviţa), (12 km. de Târgovişte; 7 km. la Pucioasa; 2 km. la M-rea Bunea)*.

Staţiune balneară la 385 m. altitudine cu climat temperat aşezată într'o pădure. Sunt puţuri descoperite cu ocazia sondagiilor şi apele sunt cloruro-sodice-iodurate (Puţu Sf. Ilie, Vlad Ţepeş, Mircea, Carol, Cuza Vodă, Manta, Aroneţilor, Vasilache şi Grigorescu).

Z

ZALĂU *(județul Sălaj), (53 km. de Huedin; 9 km. de Simleul Silvaniei).*

Distrus de tătari în veacul al 13-lea, iar soldații lui Barta la începutul veacului al 17-lea la jefuit. El era întotdeauna călcat căci era la granița între ungaria și Ardeal. Chiar românii la ocuparea Budapestei au dat lupte aci.

Monumente vechi nu se văd aci afară de o placă prin care se spune că aci a hodinit Carol al XII-lea regele Suediei în retragerea dela Tighina.

Zalău a fost cuibul Bathoriștilor, cetatea mai are și astăzi emblema lor: trei dinți, de care se leagă o legendă.

Lângă biserica românească s'a găsit un plug de aur cu vite înjugate și o manta bărbătească după timpul Goților.

Biserica de astăzi este zidită de vicarul Olimpiu Barbulovici la 1874.

ZALNOC *(județul Sălaj), (12 km. de Sărmășag).*

La 235 m. altitudine în regiune deluroasă cu păduri având isvoare de ape sulfatate feruginoase.

Biserica de lemn este din 1700 dela Unirea Românilor cu Roma.

ZĂUAN *(județul Sălaj), (5 km. de halta Ipu).*

Stațiune balneară la 208 m. altitudine în regiune deluroasă cu isvoare de apă sulfatate feruginoase, bune pentru boalele femeești.

ZĂRNEȘTI *(județul Brașov), (8 km. de Râșnov; 18 km. de Brașov).*

Așezat sub masivul Piatra Craiului, unde se află o fabrică de celuloză. De vizitat: Prăpastia dela Piatra Craiului. Din 6 găuri apare „Râul" cu un volum mare de apă și repede. Acestea nu sunt isvoarele pârâului, ci reapariția lui la suprafață.

ZIMNICEA *(județul Teleorman), (39 km. de Alexandria; 18 km. de Bragadiru; 56 km. de Turnu Măgurele).*

Locul unde a fost vechea cetate a Zimnicei, din care nu a mai

rămas decât şanţurile de apărare. In săpături s'au găsit oale de lut şi altele după vremea Dacilor.

ZIZIN *(judeţul Braşov), (12 km. de Dârste; 14 km. de Braşov; 6 km. de Satulung; 35 km. de Vama Buzăului; 32 km. de Intorsura Buzăului).*

La 14 km. de Braşov situat la poalele munţilor Ciucaş şi Piatra Mare la 609 m. altitudine cu o climă subalpină fără curenţi. Sunt 11 isvoare (Regele Ferdinand, Mihai şi Regina Maria mai importante) cu ape alcalino-cloruro-sodice gazoase, bune pentru boli interne şi de nervi.

De văzut: Platoul la Masa Muscalului, unde la 1848 au bivoacat oştile ruseşti.

ZLATNA *(judeţul Alba), (36 km. de Alba Iulia; 29 km. de Abrud; 45 km. de Orăştie).*

Loc de viligiatură şi odihnă udat de pârâiaşe şi înconjurat de păduri. Sunt vestitele uzine metalurgice şi metalo-chimice aparţinând statului având topitoare de extragerea aurului. In munţi se găsesc mine de pucioasă aflate în pături de melafir şi piatră nisipoasă amestecată cu aramă, fier, argint şi aur, cu o producţie de peste 600 vagoane pe an. Fabrică de acid sulfuric, sulf, sulfat de cupru etc., mai sunt şi mine de mercur dar exploatate rudimentar.

Avem şi o şcoală de pietrărit şi de şlefuit pietrele ce se găsesc în munţi (granit, babiadomit, chalcedon, achat, malachit, ametist, onyx, lydit, cristal de munte colorat cu aur, pirit şi tetur).

Indicaţiuni turistice

De consultat înainte de-a se opri într'o localitate.

Se va găsi lista Hotelurilor şi Restaurantelor mai curate unde se poate găsi un adevărat loc de odihnă şi o mâncare bună.

Prescurtări întrebuinţate în text:

C. 1 = cameră cu un pat; c. 2 = cameră cu 2 paturi; Farm. = Farmacie; Sp. = Spital; P. T. T. = Poşta, telefon şi telegraf; San. = Sanatoriu; auto = automobil; tef. = telefon; Hot. = Hoteluri; Res. = Restaurante; cam. = camere.

ABRUD. — Farm. P. T. T., *Hoteluri:* Detunata cu 9 camere; apă rece în camere; Tulnic cu 5 camere, apă rece în camere; c. 1 dela 65 la 80 lei; c. 2 dela 90 lei. Table d'Hotel zilnic 60 lei. Garatul 20 lei, spălatul auto 40 lei.

ARAD. — Farm. P. T. T. Sp., *Hoteluri:* Dacia B-dul Regina Maria, 11 tef. 84. Central, B-dul Regina Maria, 14 tef. 596; Crucea albă, Regina Maria 18 tef. 46. *Garaje:* Auto-Box, Mureşanu 5 tef. 392, garat 40 lei (Boxă), spălat 40 lei; piese Fiat şi F. N.; cauciucuri şi uleiuri.

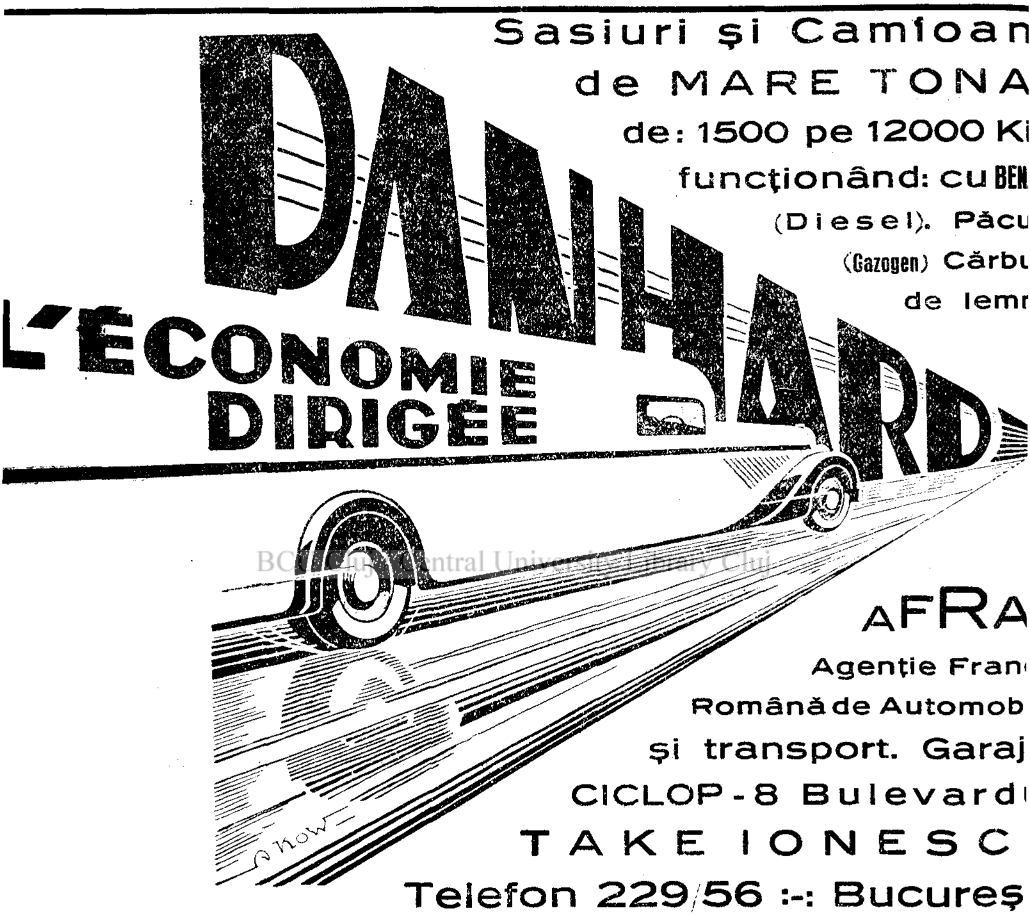
AVRIG. — Sanatoriu „Bruckenthal" 70 paturi, tef. Avrig, 4.

BACĂU. — Farm., P. T. T. Sp., *Hoteluri:* Athénée Palace; Reg. Ferdinand tef. 170.

BAIA MARE. — Farm., P. T. T., *Hoteluri:* Ştefan Vodă, *Restaurante:* Central.

BALCIC. — Farm. P. T. T. *Hoteluri:* Carpaţi, Riviera.

BĂLŢĂTEŞTI. — Farm., P. T. T. *Hoteluri:* Kalinderu (40 cam.); Mare (48 cm.); Cantemir (10 cam); Lilly (15 cam.).

BAZNA. — Farm., P. T. T. *Hoteluri:* Mercur.

BICSAD. — Farm., P. T. T. *Hoteluri:* Orient, Turul, Alfold. *Vile:* Ana (22 cam.), Berta (44 cam.), Maria (24 cam.).

BORSEC. — P. T. T., Farm. *Hoteluri:* Melic, Speranţa.

BRĂILA. — Farm., P. T. T., Sp. *Hoteluri:* Bristol, Str. Regală 17, tef. 220 cu 30 camere; apă caldă şi rece în camere; băi; C. 1 dela 50 lei la 125 lei; C. 2 dela 120 lei la 190 lei; are garagiu. Francze,

P-ța D. Ionescu 3, tef. 405; Traian, Regală 60, tef. 467. *Res.:* Regal, Bolintineanu, Tofică.

BRAN. — Farm., P. T. T. *Hoteluri:* Central, Bran.

BRAȘOV. — P. T. T., Farm., San., Sp. *Hoteluri:* Coroana, Regele Carol 62, tef. 124; Continental, Metropol, Predeal, Mielul Alb, Römeder. Garaj: *Rapid,* Scăldătoarei 9, tef. 423. *Res:* Gaura dulce; Transilvania; Coroana; Maior Mura.

BUȘTENI. — P. T. T. *Hoteluri:* Caraiman — Iulian Stroescu — 37 camere; C. 1 dela 40 lei, C 2 dela 80 lei, are garagiu. *Res.:* Caraiman — Iulian Stroescu.

BUZIAȘ. — Farm., P. T. T. *Hoteluri:* Grand.

CĂLIMĂNEȘTI. — Farm., P. T. T. *Hoteluri:* Jantea, cu 200 camere; apă caldă și rece în camere; garagiu; C. 1 dela 60 la 120 lei, C. 2 dela 100 la 200 lei zilnic; are tef. Jantea. Soc. Govora Călimănești, 300 camere; Cozia, Seltea, Carpați, Vasiu. *Vile:* Măcelaru, Prahoveanu. *Res.:* Piave, Hot. Soc. *Garaje:* Jantea, garat 25—40 lei pe zi; spălat 25 lei; depozit benzină și uleiuri.

CÂMPULUNG (Muscel). Farm., P. T. T., Sp. *Hoteluri:* Negru Vodă, Regal, Modern, Splendid.

CÂMPULUNGUL MOLDOVENESC. — *Hoteluri:* Comunal cu 8 camere; C. 1 dela 50 la 80 lei; C. 2 dela 70 la 120 lei. *Res.:* Azuga. *Comerciaeți:* A. Schieber, magazin cu băuturi spirtoase, bere și vin.

CERNĂUȚI. — Farm., P. T. T., Sp. *Hoteluri:* Bristol, P-ța Dacia, tef. 377; Central, Reg. Maria 6, tef. 594; Pajura Neagră, P-ța Unirei 5, tef. 189; Palace, Reg. Maria 18, tef. 990.

CHIŞINĂU. — Farm. P. T. T., Sp. *Hoteluri:* Naţional, Broşteanu 49, tef. 531; Palace, Alexandru cel Bun 96, tef. 309; Paris, Smîdta 49, tef. 177; Suisse, Gogol 31, tef. 452.

CLUJ. — Farm., P. T. T., Sp., San., Clinici. *Hoteluri:* Astoria, Elisabeta 1, tef. 190; New-York, N. Iorga 1, tef. 316; Park, Măloasa 25, tef. 66. *Garaj:* Unirea, Dorobanţilor, tef. 555. Automecanica, Cal. Dorobanţilor 18, tef. 4/89; piese de schimb, cauciucuri, benzină şi uleiuri.

COJOCNA. — P. T. T. *Hoteluri:* Băilor, 33 camere. *Vile:* Mureşan, 16 camere.

CONSTANŢA. — Farm., P.T.T., Sp. *Hoteluri:* Bristol, Carol 56, tef. 361; Central, Traian 36, tef. 428; Grand, Bd. Ferdinand 1, tef. 377; Imperial, Carol 71, tef. 569; Palace, Remus Opreanu 7, tef. 114; Regina, Lascar Catargiu 9, tef. 136. *Res.:* Casinoul, Elita, Grand, Capato. *Garaje:* Auto Stop, Ştefan cel Mare 65, tef. 227.

COVASNA. — Farm., P.T.T. *Hoteluri:* Iaşi, Transilvania.

CRAIOVA. — P.T.T., Farm., Sp. *Hoteluri:* Minerva, Unirei 67,

tef. 232; New-York, Sf. Dumitru 1, tef. 83; Palace, Cuza Vodă 1, tef. 158 cu 60 camere, cu apă rece în camere, C. 1 dela 56 la 96 lei; C. 2 dela 126 la 166 lei; băi la fiecare etaj. *Res.:* Eminescu, Minerva, Cina. *Garaje:* Leonida et Co., Unirei 77, tef. 174; Sebar, Unirei 94, tef. 185; D. Popescu, Cuza Vodă 16, tef. 302, garatul 30 lei, spălatul 30 lei; benzina 8 lei, are piese, cauciucuri, uleiuri.

CURTEA DE ARGEŞ. — Farm., P.T.T. *Hoteluri:* Regal, Regina, Comercial.

ECRENE (Caliacra). — *Villa* Kruni — Prop. Apostol Popescu —

cu 35 camere, apă rece în camere; C. 1 dela 100 lei pe zi, C. 2 dela 150 lei; Oficiul Balcic; telef. prin firul grănicerilor. *Res.:* Kruni,

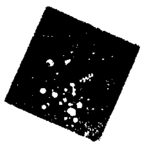

Table d'Hote 100 lei pe zi de persoană. *Garaj:* Kruni: garat 20 lei, spălat 50 lei, benzină şi uleiul să se ia dela Balcic.

EPISCOPALE. — Farm., Sp., P.T.T. *Hoteluri:* Ştefan, 46 cam. America 40 cam.

FELIX. — Farm. P.T.T., *Hoteluri:* Victor, America, Europa.

GALAŢI. — P.T.T., Farm., Sp. *Hoteluri:* Athénée Palace, Fraternităţei 4, tef. 436; Continental, Domnească 30, tef. 680; Majestic, G-l Berthelot 1, tef. 310; Metropol, Domnească 55, tef. 478. *Garaje:* Istrul, Portului 145, tef. 496; Steaua, Banu Mărăcine 1, tef. 286.

GOVORA. — Farm. P. T. T. *Hoteluri:* Palace — Soc. Govora Călimăneşti — 200 camere; No. 1 şi 2; Adam, Ştefănescu, Casa Pădurilor. Vile: Dr. Popovici, Moraru, Maria, Eftimiu, Carmen Sylva.

FABRICA DE AUTOMOBILE

DODGE BROTHERS

Prezintă nouile modele

1935

In linie aerodinamică
SEDAN 4 UŞI
TOURING SEDAN

CONVERTIBIL COUPÉ

CU URMATOARELE CARACTERISTICI:

Motor flotant - Frâne hidraulice - Amortizoare hidraulice
Cauciucuri - Supervallon
Caroseria din oţel dintr'o bucată

Modele expuse, informaţiuni şi prospecte la:

NICOLAE A. TANAŞOCA & FRAŢII

SOCIETATE IN COMANDITĂ SIMPLĂ
REPREZENTANŢI
BUCUREŞTI CALEA VICTORIEI, 88 — TEL. 315.86

IAŞI. — P.T.T., Farm., Sp. *Hoteluri:* Rusia, Unirei 3, tef. 390; Palace, Lăpuşneanu 30, tef. 92.

JIGODIN. — P. T. T. *Hoteluri:* Bucureşti, Europa, Mărăşeşti, Central.

JITIA. — (judeţul R.-Sărat). *Comercianţi:* Ioniţă Davidescu şi Pavel B. Ciudin, coloniale şi băuturi.

HERCULANE. — Farm. Sp., P.T.T. *Hoteluri:* Ferdinand, Carol, Dacia, Traian. *Vile:* Dr. Crăciunescu, cu 10 camere, apă rece în camere; C. 1 dela 100 la 150 lei zilnic; C. 2 dela 150 la 300 lei.

LIPOVA. — Farm. P.T.T. *Hoteluri:* Băilor, cu 200 de camere, C. 1 dela 50 la 90 lei, C. 2 dela 60 la 140 lei, tef. 21. Restaurant cu table d'Hote dela 25 la 35 lei *Garaj:* garat 10 lei, benzină 10,50 lei litrul. *Comercianţi:* Creditul Minier, benzină. Henrich Farago, accesorii, cauciucuri şi uleiuri.

LUGOJ. — P. T. T., Farm. Sp. *Hoteluri:* Dacia, Reg. Ferdinand 1, tef. 65, cu 40 camere, apă rece în camere, baie; C. 1 dela 50 la

80 lei; C. 2 dela 80 la 120 lei. *Res.:* Dacia cu table d'Hote dela 30—50 lei. *Garaje:* Toth Ludovic, Boscei 4, tef. 20, benzina 9,50 lei litru, garatul 30 lei, spălatul 50 lei; Service Ford, are piese, cauciucuri şi uleiuri. *Comercianţi:* David Schwartz, Str. Timişoarei, tef. 40, benzină, uleiuri, coloniale; Carol Mayer, Regele Ferdinand, tef. 114, magazin de fierărie.

OCNELE MARI. — P.T.T., Farm. *Hoteluri:* C. Stănescu cu 30 camere, apă rece în camere, C. 1 dela 30 la 60 lei; C. 2 dela 60 la 120 lei. *Vile:* Coca, Strottman, Popescu, Zătreni, Gh. Rădulescu. *Băi:* tarif: calde cabine 35 lei, reci 15 lei, în bazin 15 lei. *Res.:* C. Stănescu.

OCNA SIBIULUI. — Farm. P.T.T. *Hoteluri:* Statului (65 cam.), Kovacs, Central. *Vile:* Albu, Luiza.

ORADEA. — P.T.T., Farm., Sp. *Hoteluri:* Metropol, A. Iancu 1, tef. 909; Palace, Gh. Coşbuc 1, tef. 906; Park, Reg. Ferdinand 5, tef. 629. *Garaje:* Andriska et Rosenbaum, Delavrancea 15, tef. 209; Madarasi Gh., D. Cantemir 22, tef. 424.

PIATRA NEAMŢ. — Farm. P.T.T. *Hoteluri:* Continental, Carol, Bulevard, Leventis.

PLOEŞTI. — P.T.T., Farm., Sp. *Hoteluri:* Carol, Romană 22, tef. 1230; Central, P-ţa Unirei 34, tef. 1208; Europa, P-ţa Unirei 18, tef. 1865, cu 42 camere, în camere apă caldă şi rece; C. 1 dela 100 lei; C. 2 dela 180 lei. *Garaje:* Prahobar, Victor Tomoroveanu 1, tef. 1463.

PREDEAL. — Farm. P.T.T., *Hoteluri:* Palace, Predeal.

RÂŞNOV. — Farm., P.T.T. *Hoteluri:* Polul Nord, Cetatea Râşnovului.

SANGEORZ-BĂI. — *Hoteluri:* Central, Hebe, Porumbiţa.

SATU MARE. — P.T.T., Farm. *Hoteluri:* Dacia, P. Brătianu 11, tef. 5. *Garaje:* Central, A. Iancu 11, tef. 218.

SIBIU. — P.T.T., Farm., Sp., Sanat. *Hoteluri:* Bulevard, A. Şaguna 2, tef. 167; Impăratul Romanilor, Regina Maria 2, tef. 50. *Garaje:* Adami Fraţii, Sării 33, tef. 215; Weindel Carol, I. G. Duca 16, tef. 108, benzina 8,50 litrul, bocsă 50 lei, în garaj 40 lei; spălat 40 lei; are piese, cauciucuri şi uleiuri. *Comercianţi:* Carol Wenidel, Şaguna 19, ateliere mecanice, fab. caroserii şi articole de automobile.

SIGHIŞOARA. Farm., P.T.T. *Hoteluri:* Bur, Steaua de Aur, Barner.

SINAIA. — Farm., P.T.T. *Hoteluri:* Palace, Park, Caraiman, Bulevard, Regal, Kübler, Regina. *Vile:* Dacia — azi Arhitect Culina — C. 1 dela 80 la 150 lei pe zi; C. 2 dela 180 lei la 350 lei; Ungarth, Manolescu.

SLĂNICUL MOLDOVEI. — Farm., P.T.T. *Hoteluri:* Central, Dobru, Racoviţa; *Vile:* Sion, Palade, Maria, Străjescu, Alexa, Iliescu, Stoica.

Preţul băilor: minerală 70 lei, putină 40 lei, hidroterapie 50 lei, inhalaţie 60 lei, aer comprimat 100 lei, pulverizaţie 60 lei, aer rarefiat 60 lei. Taxa de cură 250 lei şi de muzică 150 lei.

SOVATA. — Farm., P.T.T.

SULINA. — Farm., P.T.T., Sp. *Hoteluri:* Continental, Camberis.

TEKIRGHIOL - CARMEN SYLVA. — P.T.T., Farm. *Hoteluri:* Movilă, Băilor, Nou, Popovici, Panait, Tamara, Oltenia, Central, Carmen Sylva. *Vile:* Claudia, Plăjei.

TEKIRGHIOL-SAT. — *Hoteluri:* Central, Manolescu.

TG. OCNA. — P.T.T., Farm. *Hoteluri:* Regal cu 28 camere, C. 1 dela 60 lei; C. 2 dela 100 lei; Carpaţi, Splendid. *Res.:* Regal.

TG. MUREŞ. — P.T.T., Farm., Sp. *Hoteluri:* Transilvania, P-ţa Reg. Ferdinand 42, tef. 13.

TIMIŞOARA. — P.T.T., Farm., Sp., San. *Hoteluri:* Central, Sf. Ioan 1, tef. 83; Ferdinand, Alba Iulia, tef. 96; Park, Gărei 2, tef. 750; Terminus, I. C. Brătianu 20, tef. 258. *Garaje:* Garajul Central, Reg. Maria 2, tef. 636; Box, Dacilor 56, tef. 601; Krumer Ioan, A. Şaguna 14, tef 713.

TOPLIŢA. — Farm., P.T.T. *Hoteluri:* Transilvania, Dacia, Antal.

TUŞNAD. — Farm., P.T.T. *Hoteluri:* La trei Husari. *Vile:* Amalia, Emma, Elsa, Ida, Maria.

VĂRATEC (Mânăstire). — Camere la casele maicilor, se poate primi pensiune. Menajul se poate face şi în casă.

VATRA DORNEI. — 2 Farm., P.T.T. *Hoteluri:* Traian, Băilor, Ferdinand, Grand, Central, Splendid. *Vile:* Anni, Excelsior. *Res.:* Traian, Casino.

ZIZIN. — P.T.T. *Hoteluri:* Concordia 80 camere.

ROMÂNIA
HARTA CĂILOR DE COMUNICAȚIE
DE ING COMAN
LEGENDA
Capitala de județ
Comună urbană
Șosele
Căi ferate
Râuri
Frontiera
Cifrele reprezintă distanța în klm. între două localități, sau până la cea mai apropiată încrucișere de drumuri
UNGARIA
CEHO-SLOVACIA
POLONIA
UCRAINA
IUGO-SLAVIA
BULGARIA
MAREA NEAGRA
BUCUREȘTI
CLUJ
IAȘI
CERNAUȚI
CHIȘINĂU
CONSTANȚA
TIMIȘOARA
CRAIOVA
BRAȘOV
SIBIU
GALAȚI
BRAILA

E R A T Ă

À se citi:

pag.	4	rând	9	Carol VI-lea	în loc de VII
„	7	„	33	1856	„ „ „ 1896
„	10	„	32	Inainte	„ „ „ Iainte
„	10	„	37	întemeiat	„ „ „ înfinţat
„	18	„	9	într'o	„ „ „ în altă
„	23	„	3	Branul	„ „ „ Braşovul
„	43	„	11	Radu cel Frumos	„ „ „ Radu
„	43	„	12	1462	„ „ „ 1470
„	44	„	19	1553	„ „ „ 1573
„	47	„	4	Radu Vodă VI Paisie	
„	65	„	2-3	F.	
„	71	„	28	Lângă	„ „ „ Lână
„	79	„	8	numit	„ „ „ numai
„	79	„	26	Raiul	„ „ „ Ravil
„	83	„	28	dobrogene	„ „ „ dobugene
„	105	„	17	Hohenheim Schulerau	„ „ „ Höhenheim Sch.
„	109	„	18	letopiseţul	„ „ „ letopiseţ
„	111	„	27	dau	„ „ „ dă
„	118	„	1	Sângeorg	„ „ „ Sângeorz
„	122	„	3	data	„ „ „ datează
„	122	„	19	numismastică	„ „ „ numinastică
„	123	„	12	cojocarilor	„ „ „ Cozocarilor
„	141	„	34	Mazepa	„ „ „ Masepa

SUPLIMENT

DERNA *(județul Bihor), (28 km. de gara Tileagd; 50 km. de Oradea Mare).*

Centru industrial al societății „Derna-Tătăruș". Exploatări de lignit, nisip bituminos și forestiere.

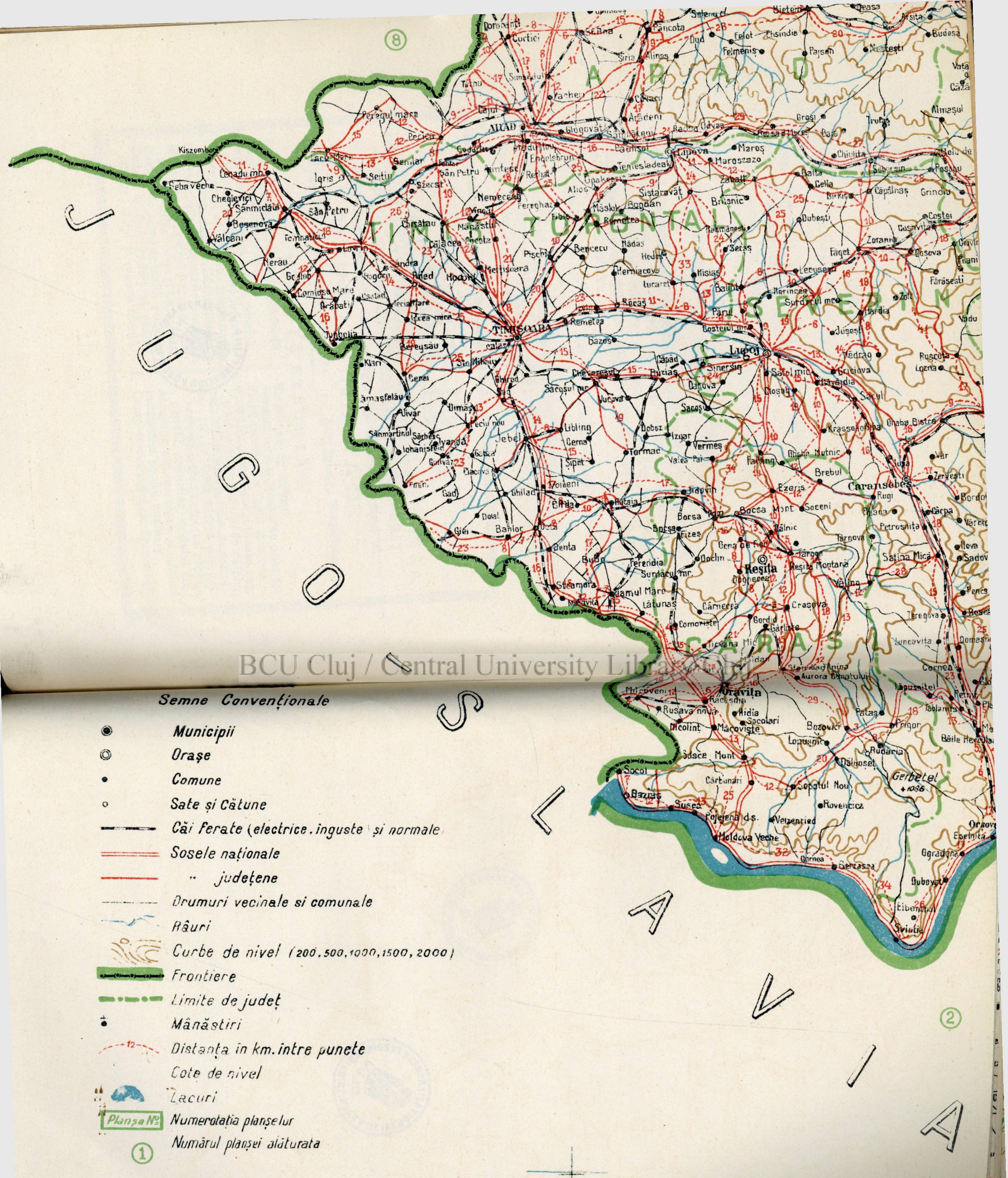
Domeniul ei în întindere de 906 hectare. Concesiuni miniere în întindere de 1.793 hectare. Forța motrică este de 400 cai putere.

BRUSTURI *(județul Bihor), (18 km. de gara Tileagd; 38 km. de Oradea Mare).*

Centrul industrial al societății „Derna-Tătăruș". Exploatări de nisip bituminos și forestiere. Domeniul ei în întindere de 1.010 hectare. Concesiuni miniere în întindere de 198 hectare. Uzină pentru extracția bitumului natural „Derna-Tătăruș". Forța motrice este de 81 cai putere.

TILEAGD *(județul Bihor), (22 km. de Oradea Mare), (reședință de Pretură).*

Depozitul societății „Socodrum" pentru vânzarea bitumului natural de „Derna-Tătăruș", fabrici de carton asfaltat și mastix (asfalt), toate în gara Tileagd.

JUGOSLAVIA
ARAD
TIMIȘ TORONTAL
SEVERIN
CARAȘ
ARAD
TIMIȘOARA
Lugoj
Caransebeș
Reșița
Oravița
Semne Convenționale
Municipii
Orașe
Comune
Sate și Cătune
Căi Ferate (electrice, inguste și normale
Șosele naționale
" județene
Drumuri vecinale și comunale
Râuri
Curbe de nivel (200, 500, 1000, 1500, 2000)
Frontiere
Limite de județ
Mânăstiri
Distanța in km. intre puncte
Cote de nivel
Lacuri
Planșa Nº Numerotația planșelor
① Numărul planșei alăturata

Planșa I

Planșa II
B U L G
Alba Iulia
Blaj
Mediaș
Sebeș Săsesc
Sibiu
Făgăraș
Deva
Orăștie
Hunedoara
Hațeg
Petroșani
R. Vâlcea
Curtea de Argeș
Cp. Lung
Pitești
Turnu Severin
Craiova
Drăgășani
Slatina
Balș
Caracal
Calafat
Plenița
Băilești
Corabia
Roșiori de Vede

TECUCI
COVURLUI
PUTNA
TREI SCAUNE
BRAŞOV
RÂMNICU SĂRAT
BUZĂU
BRĂILA
PRAHOVA
DÂMBOVIŢA
IALOMIŢA
ILFOV
VLAŞCA
DUROSTOR
TELEORMAN
BUCUREŞTI
PLOEŞTI
Braşov
Focşani
Tecuciu
Buzău
Râmnicul-Sărat
Câmpina
Slănic
Mizil
Slobozia
Călăraşi
Silistra
Olteniţa
Giurgiu
Alexandria
Zimnicea
Ostrov
Sinaia
Predeal
Făurei
Urlaţi
Vălenii de Munte
Filipeştii-Târg
Târgovişte
Sf. Gheorghe
Tr. Săcuesc
A R I A
Planşa III

Bolgrad
ISMAIL
Chilia Nouă
Vâlcov
Lacul Conduc
Zibrieni
Ismail
L. Ialpug
L. Catlapug
Lacul Cahul
Reni
Galaţi
Vâcăreni
Isaccea
Măcin
Tulcea
Prislava
Sulina
Sf. Gheorghe
Mahmudia
Sarighiol
TULCEA
Babadag
Ins Popina
Lacul Razelm
Jurilovca
Enisala
Hamangia
Lacul Sinoe
Hârsova
Cernavodă
Medgidia
Constanţa
Mamaia
Cap Midia
Techirghiol
Eforie
Carmen Silva
Tuzla
Far Tuzla
Mangalia
Cara Omer
Bazargic
Balcic
Cavarna
Capul Caliacra
Sarimese
CALIACRA
CONSTANŢA
MAREA NEAGRA
Planşa IV

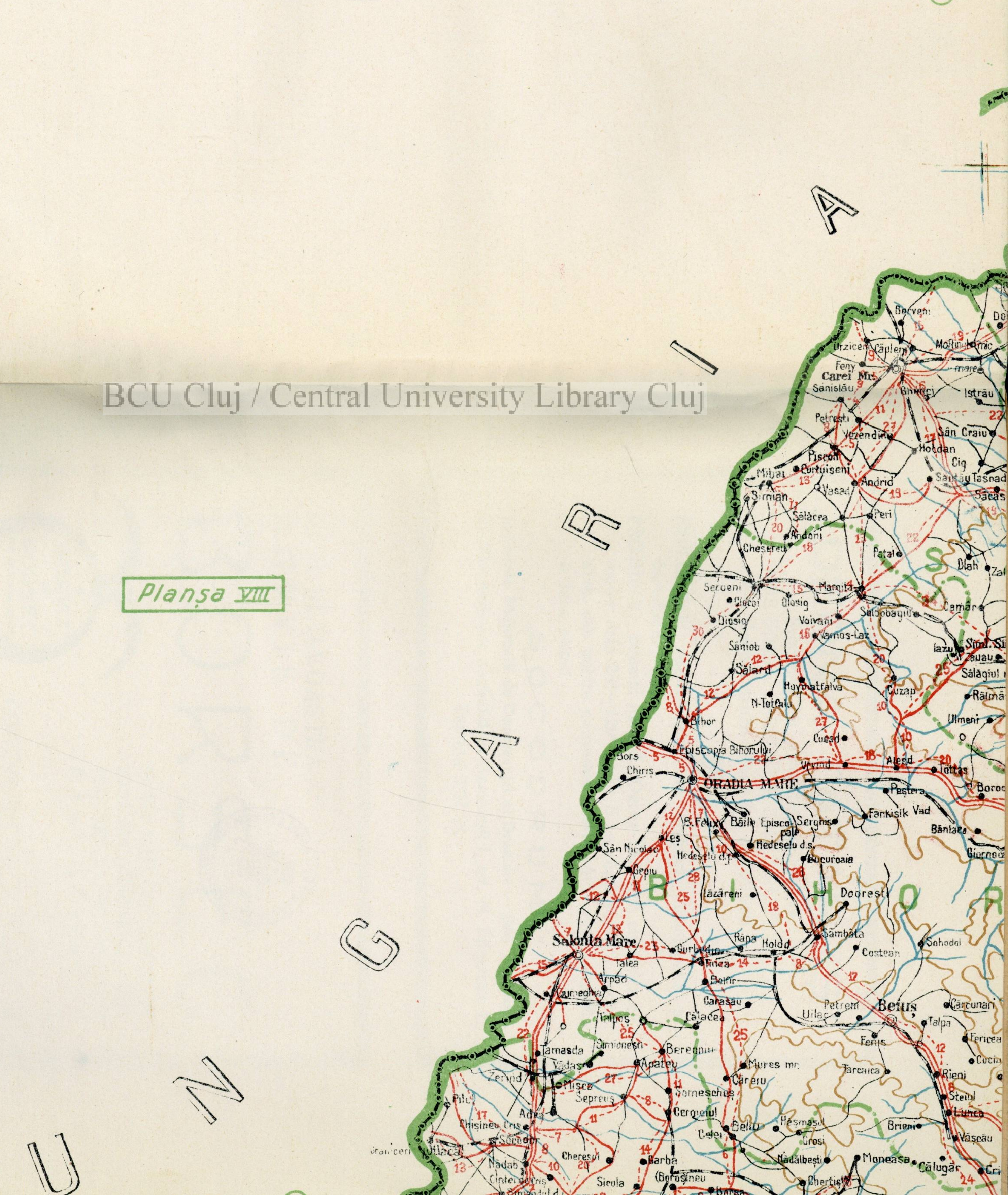

Planșa V
UCRAINA
ORHEI
LĂPUȘNA
TIGHINA
CAHUL
CETATEA ALBĂ
Rașcovu
Alcedar
Soroca
Rezina
Sarata
Cardona
Bulaești
Beresloghi
Orhei
Isacova
Ustia
Criuleni
Hârtopul
Zăicani
Cosușna
Scorțeni
Budești
Truseni
Chișinău
Durlești
Mireni
Cimișeni
Gura Bacului
Bulboaca
Bacioiul
Costești
Zimbreni
Tighina
Cerbovți
Fărlădeni
Varnița
Clicăul
Copanca
Căușenii Noi
Cioburci
Purcari
Slobozia Ganeș
Palanca
Volontirovca
Cioara Mârza
Leova
Comrat
Leipzig
Berezina
Taraclia
Sărata Nouă
Paris
Cetatea Albă
Bugaz
Șaba
Nicolaevca
Tuzla
Balabanca
Caragaci
Alexandrovca
Glăvan
Tatar Bunar
Bolgrad
Mânzâr
Căinari
Cioburciu
Hancasla
Gura Roșie
Seimeni
Iurlaci
Trajanul Nou
Ciadâr Lunga
Chiriac
Vadul lui Isac
Bascalia
Sadacha
Bogdanovca
Basarabeasca
Cimișlia
Ceadâr
Sarața Galbenă
Grasaiaeșcaia
Bagichimi
Roza
Tarlești

Planşa VI
UCRAINA
CERNĂUŢI
Sadagura
Cozmeni
Herţa
Darabani
Lipcani
Briceni
Noua Suliţă
Hotin
Soroca
DOROHOI
Dorohoi
Siret
Rădăuţi
Botoşani
Suceava
Solca
Gura Humorului
Câmpulung
Fălticeni
Paşcani
Hârlău
Ştefăneşti
Bălţi
Făleşti
IAŞI
Ungheni
T. Frumos
Târgu Neamţ
Piatra-Neamţ
Roman
Bacău
Buhuşi
Moineşti
Tg. Ocna
Oneşti
Vaslui
Huşi
Bârlad
Gheorgheni
Ciucului
Miercurea
Ceahlău
BACĂU
CIUC
NEAMŢU
BAIA
VASLUI
ROMAN
FĂLCIU
TUTOVA
ORHEI
LĂPUŞNA

Planșa VII
GRANIȚA IMPUSĂ ÎN 1940
CEHOSLOVACIA
POLONIA
Sighet
Baia Mare
Baia Sprie
Satmar
Zalău
Huedin
Cluj
Dej
Gherla
Turda
Bistrița
Năsăud
Reghin
Tg. Mureș
Toplița
Vatra Dornei
Borsa
Vișeu
Rodna veche
Someș
Mureș

Planșa VIII

U N G A R I A
B I H O R
Carei Mr.
ORADIA MARE
Salonta Mare
Beiuș
Episcopia Bihorului
Săniob
Sălard
Bihor
Borș
Cheresig
Tămașda
Zerind
Berveni
Căpleni
Urziceni
Sanislău
Petrești
Vezendiu
Piscolt
Curtuișeni
Sân Craiu
Hotoan
Tășnad
Andrid
Mihai
Simian
Sălacea
Ardani
Cheșereu
Marghita
Sălăjoaia
Voivani
Săniob
Hodoș
Diosig
Cuzap
Pestera
Fankisik
Vad
Bănlaca
Hideselu d.s.
Bucuroaia
Dobresti
Sâmbăta
Holod
Rapa
Costean
Sohodol
Uilac
Petreni
Ferice
Ferna
Tarcaica
Rieni
Luncea
Vășcău
Brieni
Călugăr
Moneasa
Nădălbești
Chertiș
Roșia
Beliu
Celei
Cermeiul
Someșchet
Careu
Mureș mr.
Apateu
Berechiu
Simionești
Vadaș
Hisca
Seprus
Adea
Pilu
Chișineu Criș
Nădab
Cherechi
Barba
Sicula
Boroșineu
Talea
Arpad
Carasau
Calacea
Talpoș
Ineu
Gurbedui
Les
Gepiu
Sân Nicolau
Lazareni
Ulmeni
Ralmaș
Lazuri
Sălăgiul
Camăr
Olah
Fatal
Peri
Sacaș
Cig
Mortin
Istrău
Gelniuci
Feny
Borod
Giurnoc
Tottas
Alesd
Cucad
N.-Totfalu
Hoymatfalva
Jamos-Laz
Olosig
Serueni
Ciapal
Vizma